

Izdaja odbor za splošne zadeve Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Jože Delalut, Franc Fale,
Alojz Janežič, Ivo Kohlenbrand,
Marjan Kolar, Frančiška Korošec, Jože Sater

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar

Telefon 86 030, int. 304

Tisk: ČP Mariborski tisk
Maribor

PLODNO IN USPEŠNO

Zaključno poročilo delavskega sveta tovarne, poslovnega odbora in odbora za splošne zadeve dne 19. julija 1972

Mandatna doba dosedanjega delavskega sveta, poslovnega odbora in odbora za splošne zadeve je bila delovna in bogata z raznovrstno problematiko. Delavski svet, ki mu je potekla mandatna doba, je bil izvoljen kot 16. po vrsti 23. aprila 1970.

Lahko trdimo, da je obdobje dosedanjega delavskega sveta bilo za železarno Ravne obdobje konsolidacije in ureditve razmer po težkih letih 1967, 1968 in delno 1969. Hkrati je dosedanji delavski svet prek dveh let sodeloval v okviru Združenega podjetja slovenske železarne, železarna Ravne pa kot samostojna pravna oseba v okviru združenega podjetja.

Ce na kratko ocenimo integracijo slovenskih železarn, izvršeno 15. septembra 1969, lahko ugotovimo, da pomeni za vse tri železarne skupno in za vsako posebej:

- uskladičev delovnega programa in specializacijo proizvodnje,
- pospešitev ukinjanja nerentabilne proizvodnje,
- učinkovitejše reševanje tehnoloških postopkov,
- enotnejše oskrbovanje s surovinami in reprodukcijskimi materiali,
- bolj usklajeno prisotnost na trgu,
- skupni in učinkovitejši nastop pri predstavniških organih in denarnih institucijah,
- enotnejši nastop za pridobivanje takih pogojev poslovanja, ki so za železarstvo v svetu normalni,
- usklajeno izdelavo razvojnih programov in
- enotnejše urejanje notranjih odnosov v železarstvu.

Odkrito maramo priznati, da je združeno podjetje opravičilo svoj obstoj. Kljub nekaterim različnim gledanjem in nazorom se vedno najdejo take rešitve, ki so v interesu vseh treh slovenskih železarn. Imamo pa do predloga za združevanje sredstev na nivoju združenega podjetja drugačno mnenje kot na Jesenicah in v Štoreh. Pripravljeni smo združevati sredstva v investicijske naložbe tam in takrat, kjer in kadar pričakujemo od skupnih naložb za vse tri slovenske železarne najboljše poslovne rezultate.

Dosedanji delavski svet železarne Ravne je doletela tudi velika čast, da je bil organizator

pomembne proslave 350-letnice železarstva v Mežiški dolini, ki je bila 24. oktobra 1970. Poudariti moramo, da nas 350-letna tradicija ne sme uspavati in ne sme biti zapeček za dosežene uspehe, ampak mora biti odskočna

deska k novim uspehom in k še večjemu napredku.

Pomemben dogodek za tovarno je bil tudi 6. julij 1971, ko nas je obiskal maršal Tito. Zanimal se je za delo naše delovne skupnosti. Njegov obisk je bil namenjen sicer proslavi 350-letnice železarstva v Mežiški dolini, ker pa se leta 1970 ni mogel udeležiti proslave, je naša tovarna v juliju lanskega leta bila počaščena z njegovim visokim obiskom.

Ker se poročilo nanaša na mandatno dobo dveh let, je prav, da si osvežimo nekatere

Zadnje sonce

IZ VSEBINE

- Novi člani organov samoupravljanja
- Slovenske železarne v letu kvalitete
- Prvi magister v železarni Ravne
- Zasedanj delavskega sveta
- Iz dela kolegijskih izvršilnih organov
- Strojkovna posvetovanja in raziskave
- Prvi vtisi o dopustih
- Kulturna kronika
- Športne vesti
- Za vroče in deževne dni.

najpomembnejše podatke iz poslovanja in zaključnih računov za leta 1970 in 1971.

Leta 1970 je tovarna dosegla take poslovne rezultate:

1. skupne proizvodnje je bilo 367.898 ton
2. blagovna proizvodnja je znašala 105.834 ton
3. realizacija pa je bila dosežena v višini 436,8 milij. din

Če primerjamo realizacijo leta 1970 z letom 1969, je bila ta leta 1970 višja kar za 24,3 %. Omeniti pa je treba, da se je v letu 1970 ponovno začela večja konjunktura in da so del prispevale tudi višje cene.

4. Leta 1970 smo izvozili 32.270 ton naših izdelkov v vrednosti 5.790.000 dolarjev oziroma preračunano v dinarje za 83,4 milij. din. To je bil doslej največji izvoz železarne Ravne. Večji del smo izvozili na konvertibilno območje, od tega največ na Kitajsko.

5. Poprečno je bilo v letu 1970 3.610 zaposlenih. Čeprav je bila fluktuacija v tem letu proti letu 1968 in 1969 manjša, je bila kljub temu še vedno dokaj visoka. Znatne premike smo naredili tudi na področju štipendiranja. V letu 1970 smo precej povečali število štipendij na srednjih, višjih in visokih šolah, saj smo štipendirali prek 100 štipendistov. Hkrati se je znatno povečalo tudi izredno in dopisno izobraževanje zaposlenih. Tako se je v višjo šolo za organizacijo dela tega leta vpisalo 30 slušateljev, v višjo tehnično šolo 18 in v višjo ekonomsko komercialno šolo 19. Za izobraževanje smo leta 1970 porabili 2.103.000 din.

6. Poprečni osebni dohodki v letu 1970 so skupaj z izplačilom iz sklada skupne porabe znašali 1.390,20 din.

Če pogledamo še glavne značilnosti našega zaključnega računa za leto 1970, ugotovimo, da je:

1. celotni dohodek znašal 515.131.486 din
2. porabljena sredstva 380.218.511 din
3. dohodek 134.842.975 din
4. ostanek dohodka 17.906.441 din
5. amortizacija 29.467.261 din

7. Investicijska izgradnja v letu 1970 se je v glavnem nadaljevala po 47. natečaju in je bila udeležba v enoti I — 114. panogi — z 22.504.000 din, medtem ko je bila v II enoti — 117. panogi — precej manjša in je skupaj za celo podjetje znašala 23.367.000 din.

V letu 1970 smo tudi pričeli s hitrejšo uvedbo sodobnih metod tekočega prikazovanja poslovnih rezultatov.

Septembra leta 1970 je bil izdelan srednjeročni razvojni program Združenega podjetja slovenske železarne za obdobje od 1971 do 1975. V njem so navedeni glavni kazalci, kako naj se razvijajo vse tri slovenske železarne v okviru združenega podjetja in vsaka posebej do leta 1975.

Delavski svet je 15. marca 1971 sprejel akcijski program za zagotovitev planiranih ciljev v letu 1971 in vključevanje železarne Ravne v pogoje stabilizacije. Akcijski program je točno določil cilje in naloge, pa tudi ukrepe, ki so potrebni za doseg ciljev. Naj iz akcijskega programa navedemo samo nekaj ukrepov:

- povečanje dohodka mora biti glavna poslovna politika tovarne,
- znižanje proizvodnih stroškov,
- znižanje fiksnih stroškov,
- povečanje produktivnosti dela,
- izboljšanje likvidnosti tovarne,
- poravnava obveznosti do dobaviteljev,
- povečanje izvoza,
- izboljšanje organizacije poslovanja,
- povečati znanje zaposlenih,
- stimulacije za doseganje večjega dohodka in povečanje rentabilnosti poslovanja.

Povsod so bili navedeni konkretni ukrepi, navedeno pa tudi, kdo je osebno odgovoren za njihovo izvrševanje. Priznati je treba, da je akcijski program začel spremenjati miselnost v tovarni, da niso važne samo tone, ampak predvsem, kaj ima delovna skupnost od poslovanja. Skratka, važni so predvsem poslovni rezultati. Ideje in misli akcijskega programa bo treba ponovno pregledati in jih v prirejeni obliki posredovati novemu delavskemu svetu. Čeprav je bil glavni poudarek akcijskega programa na stabilizaciji, žal sta-

bilizacije nismo dosegli v jugoslovanskem merilu, niti je mi sami pri še tako dobri podjetniški poslovnosti ne moremo doseči.

Osnovni kazalci poslovanja iz zaključnega računa za leto 1971 nam kažejo naslednje:

1. skupne proizvodnje smo dosegli po količini leta 1971 394.654 ton
2. blagovne proizvodnje 119.381 ton
3. realizacija je bila dosežena v znesku 617.849.663 din

ali za 41,5 % več, kot v letu 1970. Tako visoka realizacija v letu 1971 pa je v glavnem odraz splošnega divjanja cen na jugoslovanskem trgu.

4. Izvoz je v letu 1971 proti letu 1970 nazadoval in smo leta 1971 izvozili le še za 3.568.133 dolarjev. Smo pa tudi lani izvažali v glavnem na konvertibilno območje, medtem ko je bil izvoz na klirinško področje nepomemben.

V bodoče bomo morali bolj skrbeti tudi za izvoz na klirinško območje. Zeleno in tudi poslovno interesantno bi bilo, če bi lahko izvažali polovico naših izdelkov na območje konvertibilnega trga — na zahod, polovico pa na klirinško območje — vzhod. Bi pa ob takem razmerju morali izvoz znatno povečati.

Ob koncu lanskega leta je bilo v tovarni 3.757 zaposlenih. Poprečno število zaposlenih v lanskem letu pa je bilo 3.705. Lani smo še nadalje povečali število štipendij, povečali pa tudi skrb za vzgojo kadra.

Poprečni osebni dohodki na zaposlenega na mesec so leta 1971 znašali 1.702 din.

Pomembnejši podatki iz zaključnega računa za leto 1971 nam povedo, da je:

1. celotni dohodek znašal 687.389.792 din
2. porabljena sredstva 491.727.626 din
3. amortizacija 43.436.160 din
4. dohodek 196.262.166 din
5. ostanek dohodka 57.369.654 din

Investicijska dejavnost se je tudi v letu 1971 nadaljevala. Skupaj je bilo za investicije lani potrošenih 26.082.000 din.

Leto 1971 pa je pomembno za našo tovarno predvsem zato, ker se je znatno izboljšala akumulativnost. Vendar s tem ne moremo biti zadovoljni, saj je akumulacija v tovarni še vedno precej nižja kot v drugih gospodarskih panogah. To pa nam narekuje večjo usmeritev v finalizacijo proizvodov. Več ko bomo jekla predelali doma, toliko boljši bodo poslovni rezultati naše tovarne.

Na področju družbenega standarda zaradi recesije in slabših poslovnih rezultatov v letih 1967, 1968 in 1969 ni bilo večjih uspehov. Kljub težavam je bilo za izboljšanje stanovanjskih razmer zaposlenih le nekaj narejenega. Dogrnila se je Dobja vas in naselje Na šancah, v gradnji pa sta naselji Janeče in Dobji dvor. Prepričani smo, da bomo ob večji akumulaciji lahko uspešneje nadaljevali z že pričeto gradnjo družbenih stanovanj na Javorniku in s kreditiranjem podpirali individualno gradnjo ter tako razreševali stanovanjske probleme. Na delavskem svetu pa je bil že sprejet načelni koncept, kako naj se naša stanovanjska izgradnja razvija v naslednjih letih.

Ker je za nami že tudi prvo polletje leta 1972, je prav, če se seznanimo z rezultati, ki smo jih dosegli v tem času.

1. Skupne proizvodnje smo po količini dosegli 207.407 ton oziroma letni plan prekoračili za 0,9 %.
2. Blagovne proizvodnje smo dosegli 60.873 ton ali samo 97,4 % od načrtovane količine.
3. S prodajo naših proizvodov smo v prvem polletju leta 1972 dosegli realizacije 344.700.569 din ali 2 % več, kot smo planirali.
4. Zaradi splošne jugoslovanske nelikvidnosti smo imeli v prvi polovici letošnjega leta velike težave pri nabavi surovin in reprodukcijskega materiala. Dolžniki so nam dolgovali ob koncu prvega polletja 235,3 milij. din, mi pa upnikom 51,5 milij. din.

5. Za letošnji planiran izvoz v višini 5 milij. dolarjev, v prvem polletju pa smo izvozili za 2.453.000 dolarjev ali 98 % od planirane vrednosti. Po planu z izvozom rahlo zaostajamo, zato ga moramo v naslednjih mesecih pospešiti. Izvoz nas je pogosto reševal pri izplačilih osebnih dohodkov in pravočasnih nabavah su-

rovin in reprodukcijskega materiala. Poglavje za sebe, ki ga moramo omeniti, je zaskrbljujoč izmeček, ki se je proti istemu obdobju lanskega leta letos povečal kar za 30 %. Pogovoriti se moramo, kako bomo zmanjšali izmeček in izboljšali izplen. Samo tako lahko izboljšamo naše poslovne rezultate v drugem polletju letošnjega leta.

6. Poprečni osebni dohodki v prvem polletju leta 1972 znašajo z zadržanim delom za dopust 1.919 din ali okroglo 20 % več kot za isto obdobje lanskega leta.

Pri osebnih dohodkih moramo težiti za tem, da so višji osebni dohodki odraz večje produktivnosti dela, ki smo jo v prvem polletju letošnjega leta povečali za 3 %, hkrati pa da kompenziramo višje življenjske stroške na trgu.

7. 9. junija 1972 smo bili po 419 dneh blokiranega žiro računa deblokirani. Postali smo plačilno sposobni. To je nedvomno velik uspeh, ki ga je dosegla izmed vseh treh slovenskih železarne samo naša tovarna na podlagi striktnega izvajanja sklepov za uveljavitev ukrepov za izboljšanje likvidnosti tovarne, ki jih je sprejel poslovni odbor tovarne 18. januarja 1972 in je bil z njimi seznanjen tudi delavski svet. Vnaprej moramo vse naše sile in napore usmeriti v to, da ne pademo v ponovno stanje nelikvidnosti in da se bo likvidnost stalno izboljševala. To pa zahteva od nas stalne pritiske na naše kupce in dobre poslovne odnose do naših dobaviteljev.

Če na splošno ocenimo poslovanje za prvo polletje letošnjega leta, bi lahko rekli, da je bilo v redu, vendar ne tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše. Zlasti se moramo popraviti pri zmanjševanju izmečka in izboljšanju izplena. Zaostriti pa bo treba tudi delovno disciplino.

Ze uvodoma smo govorili o tvorni in plodni dejavnosti delavskega sveta tovarne, poslovnega odbora in odbora za splošne zadeve, zato je prav, da si podrobneje ogledamo:

- kaj je obravnaval v svoji mandatni dobi dosednji delavski svet in
- kaj sta obravnavala njegova izvršilna organa, poslovni odbor in odbor za splošne zadeve.

Dosedanji delavski svet je v svoji mandatni dobi imel 19 sej, na katerih je reševal problematiko poslovanja, dajal in sprejemal smernice ter stališča do razvoja tovarne in kraja, vodil in zasledoval poslovno politiko in politiko proizvodnje ter na podlagi sprejetih gospodarskih načrtov in doseženih poslovnih rezultatov predpisoval količinsko in kvaliteto proizvodnje ter razdeljeval plodove dela. V okviru razpoložljivih sredstev je vodil potrebno skrb za izpopolnjevanje proizvodnih naprav, gradnjo objektov družbenega standarda in izboljšanje življenjskih pogojev zaposlenih.

Delavski svet je:

- sprejel in potrdil samoupravni sporazum o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v črni in barvasti metalurgiji Slovenije in interni samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v ZP slovenske železarne,
- potrdil sklep o uvedbi 42-urnega delovnega tedna v tovarni,
- potrdil razpored in uskladištev števila delovnih in dela prostih dni,
- odobril rezultat izredne inventure in opis nekurantnih zalag materiala razreda 5 in 6,
- potrdil rebalans in razdelitev sklada skupne porabe po zaključnem računu za leto 1970 in 1971,
- v zvezi z gradnjo objektov družbenega standarda odobril za te potrebe odkup in zamenjavo zemljišč,
- odobril prodajo določenega števila stanovanj, do katerih je imela razpolagalno pravico naša tovarna,
- odobril povišanje premij iz naslova kolektivnega nezgodnega zavarovanja,
- odobril razdelitev sredstev amortizacije za nadomestitev osnovnih sredstev in v okviru tega določil stopnje za investicijsko vzdrževanje ter potrdil predlagane spremembe na osnovnih sredstvih tovarne,
- potrdil povečanje stopnje amortizacije za določene skupine osnovnih sredstev,
- odobril spremembe na premoženjskem zavarovanju tovarne,

— sprejel akcijski program za izboljšanje poslovanja,

— odločal o našem članstvu v poslovnih združenjih in spremembah, ki so nastale na tem področju,

— potrdil nastale spremembe pri podpisnih pooblaščenih tovarne,

— odobril novo makro organizacijo in potrdil nekatere dopolnitve organizacije tovarne, — dal pristanek, da naša tovarna v okviru ZP slovenske železarnе sodeluje in pristopi k mešani družbi v Zahodni Nemčiji.

Na področju normativne dejavnosti je delavski svet v pretekli mandatni dobi:

— sprejel dopolnjeno in prečiščeno besedilo statuta tovarne,

— sprejel dopolnitve in spremembe pravilnika o štipendiranju in strokovnem izobraževanju,

— dopolnil pravilnik o delitvi stanovanj,

— pravilnik o izplačevanju nadomestil osebnih dohodkov za prvih 30 dni nesposobnosti za delo zaradi bolezni,

— novo prečiščeno besedilo pravilnika o regresu za letni dopust,

— pravilnik o knjigovodstvu,

— dopolnitve pravilnika o delovnih razmerjih,

— pravilnik o zaščiti tajnosti s področja narodne obrambe,

— pravilnik o nadomestilu potnih stroškov in uporabi osebnih avtomobilov za potrebe tovarne,

— potrdil dopolnitve pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in s tem v zvezi tudi predlagane spremembe ocen delovnih mest delavcev s stalno oceno in kodeksa del,

— v zvezi s sprejetimi dopolnitvami statuta, uveljavljanjem ustavnih dopolnil in potrjeno makro organizacijo je delavski svet imenoval individualne izvršilne organe ter imenoval delavce na vodilna delovna mesta. V tej mandatni dobi je imenoval tudi glavnega direktorja tovarne.

Delavski svet pa je bil na zasedanjih seznanjen tudi s periodičnimi obračuni poslovanja in doseženimi finančnimi rezultati. Kot posebno točko dnevnega reda na zasedanju je bila tudi kadrovska problematika tovarne. Ob razpravah o investicijski izgradnji so bili obravnavani in potrjeni predlogi za najetje kreditov za potrebe investicij in obratnih sredstev. V tej mandatni dobi je bilo tudi izredno zasedanje delavskega sveta, na katerem so razen sklepa o načinu izplačila zaostanka za mesec december lanskega leta bili sprejeti še nekateri drugi sklepi, ki so se nanašali na nadaljnje delo na področju oblikovanja in delitve osebnih dohodkov. Koliko je bilo pri realizaciji teh sklepov že storjeno, je bil delavski svet posebej seznanjen.

Na posameznih zasedanjih je delavski svet razpravljal in odločal še o odobritvi bonifikacij. Razpravljal in odločal pa je tudi o izključitvi posameznih delavcev iz naše delovne skupnosti.

V dosednji mandatni dobi so bile pri delavskem svetu kot njegovi pomožni organi:

— komisija za oblikovanje in delitev osebnih dohodkov,

— komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov,

— komisija za narodno obrambo in samozaščito in

— komisija za pritožbe.

S problematiko in delom komisij je bil delavski svet seznanjen na zasedanju 16. junija 1972.

S sprejetimi dopolnitvami in prečiščenim besedilom statuta komisije niso več pomožni organi delavskega sveta, ampak so postale kolegijiski izvršilni organi. Kot kolegijiski izvršilni organi bodo v naslednji mandatni dobi razen poslovnega odbora in odbora za splošne zadeve delovale:

— komisija za oblikovanje in delitev osebnih dohodkov,

— komisija za kadre in delovna razmerja,

— komisija za oceno kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov in

— komisija za narodno obrambo in samozaščito.

S sprejetim statutom so nastale organizacijske spremembe na področju samouprave tudi v delovnih enotah. Tako imamo zdaj namesto prejšnjih petih delavskih svetov sklopov obra-

tov tri delavske svete, in sicer: delavske svete enot I, II in III.

Po dogovoru, ki je bil sprejet ob sprejemu statuta, smo v enoti III razen delavskega sveta enote obdržali še svete obratov, medtem ko smo ta samoupravni organ v enotah I in II ukinili. Razen večjih pristojnosti, ki so jih z novim statutom dobili delavski sveti enot, je novost tudi v tem, da imata delavska sveta enot I in II razen stanovanjske komisije in komisije za varstvo pri delu, ki delujeta kot njegova pomožna organa, še kolegijiski izvršilni organ, komisijo za proizvodnjo in komercialne zadeve.

V pretekli mandatni dobi je v vseh naših samoupravnih organih — delavskem svetu tovarne, odborih, delavskih svetih sklopov obratov in komisijah sodelovalo in bilo vključenih 257 članov delovne skupnosti. V to število pa niso všteti člani raznih občasnih komisij in vrsta drugih zaposlenih, ki so dali svoj prispevek za boljše poslovanje tovarne in delo organov samoupravljanja.

Poslovni odbor in odbor za splošne zadeve, ki jima je potekla mandatna doba, je delavski svet izvolil na zasedanju 22. 5. 1970, konstituirala pa sta se na svojih prvih sejah — poslovni odbor 10. 6. 1970, odbor za splošne zadeve pa 4. 6. 1970. V času mandatne dobe sta imela poslovni odbor 32, odbor za splošne zadeve pa 33 sej.

V njuni mandatni dobi sta razen poslovnih in drugih zadev, ki spadajo v njuno pristojnost, razpravljala in obravnavala:

— poslovni odbor je vedno še pred zasedanji delavskega sveta tovarne razpravljala o celotnem gradivu in predlogih, ki so jih za delavski svet pripravile strokovne službe ali posamezne komisije. Material in predloge je po potrebi dopolnjeval s svojimi predlogi in stališči. Včasih je moral zaradi različnih mnenj o posameznih zadevah in predlogih zaradi uskladitve končnega predloga o tem razpravljati tudi večkrat.

Posebej pa je poslovni odbor razen drugih zadev, od odobravanja službenih potovanj v inozemstvo do urejevanja drugih vprašanj in problemov, razpravljala še:

— o delu konzulentov firme IKO v zvezi s pripravo nove organizacijske sheme tovarne in uvajanjem direct-costing sistema,

— o osnovnih načelih in izhodiščih letnih in srednjeročnih načrtov naše tovarne,

— o vsebini pogodbe o poslovno-tehničnem sodelovanju med združenim podjetjem slovenske železarnе in železarno Sisak,

— o izpolnjevanju plana proizvodnje, izpolnjevanju naših pogodbenih obveznosti, o cenah in realizaciji,

— o spornih, dvomljivih terjatvah ter njihovih vzrokih, izvajanju sprejetja akcijskega programa,

— o problematiki proizvodnega programa razmerja med kvalitetskimi in visoko legiranimi jekli,

— o informaciji in ugotovitvi SDK o pregledu zaključnega računa za leto 1970,

— o višini osebnih dohodkov pripravnikov,

— o načinu izvršitve sklepa DS tovarne v zvezi z ocenitvijo delovnih mest v oddelku za avtomatično obdelavo podatkov,

— o problematiki delitve osebnih dohodkov in načinu izvajanja sklepov, sprejetih na izrednem zasedanju, in o pooblastilih delavskega sveta za ureditev zadev s tega področja,

— o razdelitvi nerazporejenih sredstev sklada skupne porabe po zaključnem računu po pooblastilu DS tovarne.

Posebno pozornost pa je poslovni odbor vseskozi posvečal problematiki nelikvidnosti in, kot že prej omenjeno, za rešitev tega problema sprejel posebni akcijski program, ki je vseboval konkretne mere in ukrepe, pa tudi zadolžitve delavcev za ureditev posameznih zadev.

Odbor za splošne zadeve je razen reševanja raznih prošelj in vlog ter reševanja drugih zadev, ki spadajo v njegovo pristojnost, na svojih sejah razpravljala in odločala še:

— o predlogih za spremembo in dopolnitev statuta, predlogih novih pravilnikov ali njihovih dopolnitev in sprememb, preden so bili posredovani v potrditev delavskemu svetu,

— o določitvi kriterijev in višine kredita za kreditiranje individualne gradnje,

— o namenski razdelitvi razpoložljivih sredstev, namenjenih za dolgoročno kreditiranje individualne gradnje stanovanjskih hiš,

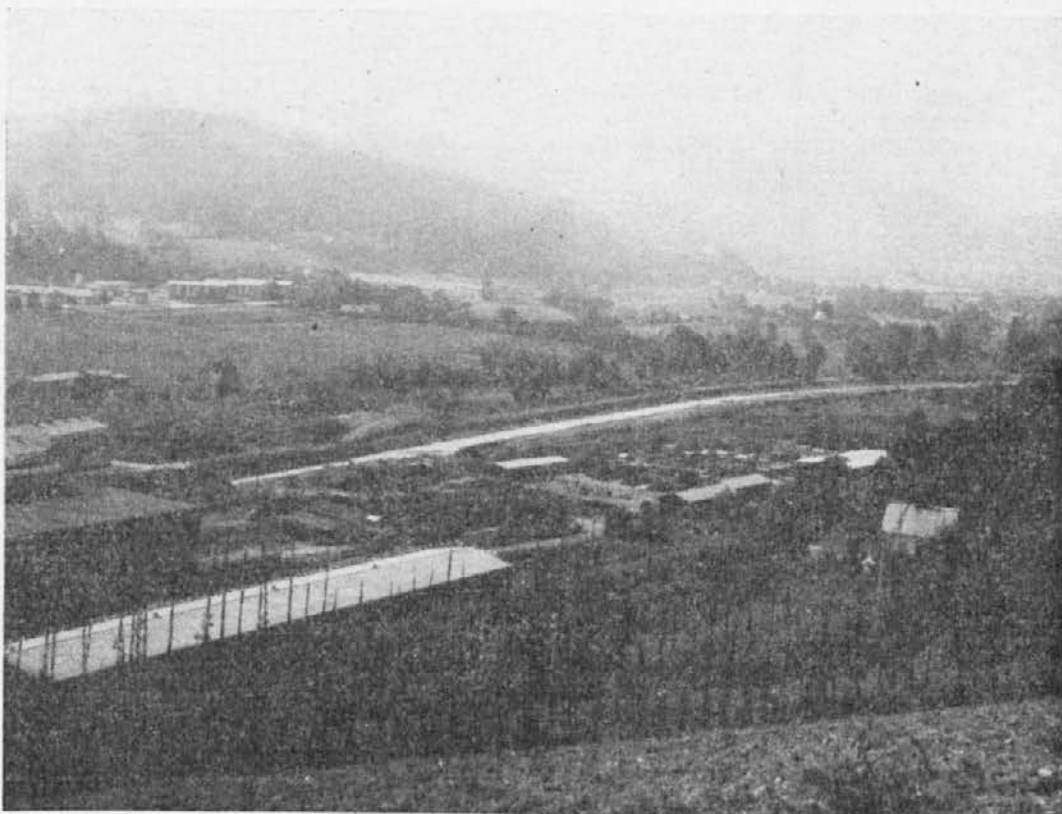
— o ustanovitvi metalurškega oddelka TSS in ustanovitvi poklicne šole za poklice ozkih profilov na Ravnah,

— o imenovanju predstavnikov tovarne v posamezne svete pri občinski skupščini in imenovanju naših predstavnikov v samoupravne organe drugih delovnih organizacij,

— o uvedbi in evidentiranju časa prisotnosti na delu z žigosnimi urami,

— o poslovanju počitniškega doma, cenah dnevnega penziona in družbeni prehrani v tovarni ter ceni toplega obroka,

— o številu štipendij, ki smo jih v posameznih obdobjih razpisali za posamezne vrste šol in njihovi dodelitvi posameznim prosilcem,

Na zahodu železarnе

— o predlogu za uskladitev štipendij med slovenskimi železarnami,
— o podiplomskem študiju ter problematiki izrednega študija in ugodnostih, do katerih so izredni slušatelji, zaposleni v tovarni, upravičeni za čas izrednega in podiplomskega študija,

— o pripravah za proslavo 350-letnice železarstva v Mežiški dolini in pripravah za obisk predsednika Tita v tovarni,
— o višini štipendij za dijake, vpisane na metalurškem oddelku tehniške srednje šole na Ravnah.

Odbor je tudi v zvezi z izvajanjem makro organizacije tovarne in razpisi ali objavami prostih delovnih mest, katerih imenovanje spada v njegovo pristojnost, imenoval delavce na delovna mesta.

Sodelovanje organov samoupravljanja z družbenopolitičnimi organizacijami tovarne je bilo v pretekli mandatni dobi zadovoljivo. Po oceni naših organov samouprave so se o vseh vprašanih in odločitvah vedno uspela oblikovati skupna stališča in mnenja, ki so služila za skupne enotne akcije zaradi boljšega dela in poslovanja tovarne.

V bodoče bi morale družbenopolitične organizacije na eni in samoupravni organi na drugi strani še tesneje sodelovati, zlasti sindikat, Zveza komunistov in mladina so za to najbolj poklicani.

Društvo inženirjev in tehnikov bi moralo dati več predlogov in pobud za take ukrepe, ki bi bili koristni za vso delovno skupnost. Na tem področju je še veliko neizkoriščenih možnosti. Tudi racionalizatorstvo in novatorstvo se prepočasno izjavljata.

Ker je v tovarni vsako leto več tehnične in druge inteligence, upravičeno pričakujemo premike, ki bodo še bolj koristili pri uvajanju sodobne tehnologije in naši podjetniški poslovni nasploh.

Omenili smo že prizadevanje na področju izobraževanja in štipendiranja. Tovarna daje velika sredstva za redno in izredno šolanje. V letu 1971 smo za vse oblike izobraževanja porabili 2.494.948 din, za leto pa predvidevamo, da bodo izdatki za izredno in redno izobraževanje znašali že 3.500.000 din.

Iz metalurške industrijske šole je prišlo letos 80 kvalificiranih delavcev raznih strok, ki že delajo ali pa se bodo v kratkem zaposlili v raznih obratih tovarne, 67 pa jih je v metalurški industrijski šoli končalo dveletno priučevanje, ki da interno polkvalifikacijo. Sicer pa je izobraževanje na visokih, višjih in srednjih šolah takšno:

a) Redni študentje

— na osmih visokih šolah imamo 60 štipendistov,
od tega:
— na metalurški fakulteti 22 štipendistov,
— na strojni fakulteti 11 štipendistov,
— na ekonomski fakulteti 9 štipendistov,
— na elektro fakulteti 7 štipendistov,
— na pravni fakulteti 5 štipendistov,
— na fakulteti za tehnično kemijo 3 štipendiste,
— na psihologiji 2 štipendista,
— na fakulteti za tehnično matematiko 1 štipendista.

Na vseh višjih šolah imamo 25 rednih študentov, od tega na višji komercialni šoli 21 in na višji tehnični šoli v Mariboru štiri.

V različnih srednjih šolah imamo 71 štipendistov. Največ jih je v srednji tehnični šoli na odseku za metalurgijo in strojništvo, ostali pa so na drugih oddelkih. Skupaj imamo na visokih, višjih in srednjih šolah 156 štipendistov.

b) Izredni študentje

— na visoki ekonomsko komercialni šoli v Mariboru izredno študira 7 naših sodelavcev,
— na višji šoli za organizacijo dela — oddelku na Ravnah izredno študira 29 članov naše delovne skupnosti,
— na višji tehnični šoli — oddelku na Ravnah 19 in
— na višji ekonomsko komercialni šoli — oddelku na Ravnah 11,
— tehnično srednjo šolo dela izredno 31 naših sodelavcev,
— ekonomsko srednjo šolo 17 in
— delovodsko šolo 19.

Skupaj je na visokih in višjih šolah vpisanih 66 izrednih študentov, na raznih srednjih šolah pa 67.

V tovarni smo pred kratkim dobili prvega magistra, diplomiranega inženirja tehnične fizike, ki je ob rednem delu opravil magistraturo.

Odbor za splošne zadeve je zadolžil strokovne službe, da izvršijo temeljit nadzor nad učnimi uspehi predvsem pri vseh rednih študentih. Vsak mora štipendijo opravičiti s pridnim študijem, sicer se mu naj odpove in zahteva povrnitev.

Tudi izredno štipendiranje je drago za našo tovarno. Prepričani pa smo, da se bo dobro izplačalo za podjetje in posameznike. Zlasti pridno študirajo študenti na višjih šolah, ki imajo svoje oddelke na Ravnah, to so višja šola za organizacijo dela, višja ekonomska komercialna šola in višja tehniška šola.

Vsem tistim, ki mislijo, da bodo na račun naše tovarne študirali, potem pa se po svoji volji zaposlovali kjerkoli, moramo povedati, da bodo po pogodbi plačali vse stroške študija, ki niso majhni. Naša delovna skupnost ni dolžna plačevati računov za druge delovne organizacije.

Samoupravni organi so z vodstvom podjetja in raznimi strokovnimi službami dobro sodelovali. V boju različnih mnenj in stališč smo vedno našli pravo pot in odločali tako, kot smo pričakovali, da je najboljše in v interesu vse naše delovne skupnosti.

Odnosi s skupščino občine Ravne in predstavniki družbenopolitičnih organizacij so bili dobri in pristni.

Republiški predstavniški organi so v zadnjem času pokazali več razumevanja za probleme in težave slovenskega železarstva. V zadnjem času se je izoblikoval predlog, da se krediti po 47. natečaju iz zveznega investicijskega sklada železarnam odložijo ali črtajo. Sredstva, ki bi na ta način ostala železarnam, se morajo obvezno vlagati v investicije ali obratna sredstva. Priznati moramo, da se je generalni direktor ZP slovenske železarne izredno zavzel za rešitev odložitve oziroma oprostitve anuitet po 47. natečaju in da je že precej uspel.

Na področju nadaljnega razvoja samouprave je predvideno, da bi v bodoče v tovarni imeli tri temeljne organizacije združenega dela. Vsaka enota bi bila temeljna organizacija združenega dela. Sicer pa bo dopolnjena zvezna in republiška ustava ter ustrezna zakonodaja na tem področju še marsikaj spremenila in dopolnila v prid razširitvi pravic in dolžnosti samoupravljalcev.

Ker je naš srednjeročni razvojni program, narejen za vse tri slovenske železarne, že zastarel, ga bo treba dopolniti. V naši tovarni bodo potrebne nove investicijske naložbe v take dejavnosti, kjer bomo najprej dosegli čim boljše rezultate. Gradnja obrata za nože je prva naloga samoupravnih organov in vodstvenih struktur podjetja. Treba se bo usmerjati poslovno in koristno. Sočasno pa moramo dopolnjevati, in modernizirati tudi starejše obrate tako v prvi kot v drugi enoti. Naš cilj mora biti večja akumulacija, skratka, boljši poslovni rezultati. Večja akumulacija in večji ostanek amortizacije, potem ko odplačamo anuitete, nam lahko dajeta več poguma in smelega optimizma pri našem bodočem načrtovanju.

Prav bi bilo, da bi sedanji delavski svet na eni izmed sej podrobneje obravnaval investicijsko dejavnost v tovarni in v okviru Združenega podjetja slovenske železarne.

V zadnjem času se veliko govori in piše o večji integraciji slovenske industrije. V južnih republikah so pri tem vprašanju pred nami. Slovenske železarne — Jesenice, Ravne, Store, so se integrirale 15. septembra 1969. To integracijo moramo razvijati naprej v cilju krepitve slovenskega železarstva. Ob tem pa mora vsaka tovarna imeti tako samostojnost, ki bo stimulatивно vplivala na čim boljše delo in medsebojno tekmovalno vzdušje. Hkrati pa se moramo tesneje povezovati tudi s tisto kovinsko predelovalno industrijo, ki troši naša jekla.

Na pobudo društva inženirjev in tehnikov je zvezna skupščina proglasila akcijo »Leto kvalitete«. Za leto kvalitete je določeno enopolletno obdobje, od maja 1972 do septembra 1973. Ker smo tovarna plemenitih jekel, je naše sodelovanje v tej akciji toliko bolj pomembno. Vsi sodelavci tovarne se moramo vanjo vključiti in v njej prizadevno in vestno sodelovati. Samo na tak način bomo tudi mi dali svoj prispevek. Vse bolj se moramo zavedati, da postaja trg stalno bolj zahteven in da bomo lahko prodajali naše proizvode, samo če bomo solidni v cenah, če se bomo držali dobavnih rokov in še posebej, če bomo čvali in stalno negovali kvaliteto naših proizvodov.

Ob zaključku vsem novo izvoljenim samoupravnim organom želim mnogo uspeha pri njihovem delu za uspešnejši napredek naše delovne skupnosti in kraja.

Miha Ošlak,
predsednik DS

Novi člani organov samoupravljanja v tovarni

Z nekoliko zakasnitve smo letos meseca junija volili nove člane organov samoupravljanja v tovarni. S sklepom delavskega sveta je bilo določeno, da bo delavski svet v naslednji mandatni dobi štel 57 članov in da se od tega števila izvoli v enoti metalurške proizvodnje 25 članov, v enoti mehanske obdelave 14 in v tretji enoti 18 članov. Za delavske svete enot je bilo določeno, da bodo ti v enoti metalurške proizvodnje šteli 29 članov, v enoti mehanske obdelave 23 članov in v tretji enoti 25 članov. Ob sprejetju statuta pa je bilo odločeno, da v tretji enoti kot samoupravne organe še nadalje obdržimo svete obratov, da pa se ti v enotah metalurške proizvodnje in mehanske obdelave ukinejo. Razen aktivno zaposlenih so letos imeli volilno pravico in so bili vpisani v volilne imenike tudi učenci poklicnih šol pri šolskem centru na Ravnah, zato je bilo tudi število volilnih upravičencev večje, kot je sicer aktivno zaposlenih v tovarni.

V volilnih imenikih je bilo vpisanih 4.088 volilnih upravičencev. Od tega jih je volilo 3.174 ali 77,6%. Volilo jih ni 914 ali 22,6%. Od tistih, ki niso volili, jih je 678 ali 16,6% izostalo iz upravičenih vzrokov (letni dopust,

bolezen, službena odsotnost ipd.), medtem ko jih 236 ali 5,8% ni volilo iz neupravičenih vzrokov.

V členu 263 statuta imamo napisano, da polovica članov prejšnjega delavskega sveta lahko ponovno kandidira in je lahko ponovno izvoljena. Na podlagi tega določila je bilo na zborih enot sklenjeno, da se polovici članov dosedanjega delavskega sveta za mandatno dobo dveh let potrdi mandat, ne da bi se na volitvah ponovno volili. Mandat za člane delavskega sveta je bil za naslednjo mandatno dobo dveh let tako potrjen:

1. v enoti metalurške proizvodnje:

Bezjaku Konradu	iz livarne
Čreslovniku Albinu	iz livarne
Dobelšku Vinku	iz valjarne
Haramiji Đuru	iz prodaje
Jeseneku Francu	iz valjarne
Janežiču Pavlu	iz livarne
Inž. Lenasiju Stanetu	iz oddelka za raziskave
Ošlaku Mihaelu	iz kovačnice
Pušniku Vinku	iz topilnice
Inž. Racu Vladimirju	iz topilnice
Inž. Račoviču Radu	iz valjarne
Sipku Rudolfu	iz kovačnice
Urnauto Maksu	iz livarne

2. v enoti mehanske obdelave:

Habru Maksu	iz mehanskih obratov
Kotniku Jožetu	iz kalilnice
Ledineku Rajku	iz mehanskih obratov
Novaku Andreju	iz mehanskih obratov
Potočniku Albertu	iz mehanskih obratov
Potočniku Jožetu	iz mehanskih obratov
Pepevniku Jožetu	iz vzmetarne

3. v enoti III

Cesniku Jožetu	iz strojnega remonta
Goltniku Pavlu	iz TKR
Javorniku Edu	iz oddelka za AOP
Koniču Jakobu	iz špedicije
Lešu Otmarju	iz elektro remonta
Močniku Ivanu	iz prometa
Polancu Antonu	iz elektro remonta
Potočniku Antonu	iz gradbenega remonta
Rusu Antonu	iz strojnega remonta

Tako je bilo treba za člane delavskega sveta tovarne za mandatno dobo štirih let na novo izvoliti 28 članov. Na zborih je bilo za to število članov predlaganih 48 kandidatov. Na podlagi števila glasov, ki so jih dobili posamezni kandidati, je bilo ugotovljeno, da so s predlaganih kandidatnih list za člane delavskega sveta tovarne bili izvoljeni:

1. v enoti metalurške proizvodnje:

Lečnik Anka	iz skupnih služb enote
Ažnoh Ivan, dipl. inž.	iz skupnih služb enote
Pečnik Anton	iz topilnice
Koren Vojko	iz topilnice
Golobinek Anton	iz livarne
Skledar Jože	iz livarne
Polanc Karel	iz livarne
Frajdl Maks	iz valjarne
Jelen Jakob	iz valjarne
Planinšek Jože	iz kovačnice
Vrečič Koloman	iz kovačnice
Robin Stanko	iz jeklovleka

2. v enoti mehanske obdelave:

Potočnik Anton	iz skupnih služb enote
Grabner Franc	iz obrata industr. nožev
Jelen Dominik	iz obrata pnev. strojev
Večko Alojz	iz obrata strojev in delov
Štumberger Peter	iz obrata strojev in delov
Turkuš Viktor	iz obrata strojev in delov
Praprotnik Danijel	iz vzmetarne

3. v enoti III:

Erjavce Avgust	iz komerc. sektorja
Vališer Vlado	iz kadrovske sploš. sekt.
Hribernik Barbara	iz finančno rač. sektorja
Kert Jože	iz skupnih služb teh. sekt.
Vehovar Anton	iz energetskih služb
Mager Alojz	iz elektro remonta
Kolmančič Anton	iz strojnega remonta
Nabernik Dominik	iz strojnega remonta
Podržavnik Ivan	iz prometa

Razen članov delavskega sveta tovarne smo na volitvah volili tudi člane za delavske svete enot. Tako kot za člane delavskega sveta tovarne so bile tudi za člane delavskih svetov enot kandidatne liste sestavljene po obratih. Na podlagi števila glasov, ki so jih dobili posamezni kandidati, so bili za člane delavskih svetov enot izvoljeni naslednji:

1. za delavski svet enote metalurške proizvodnje za dobo štirih let:

Kert Jože	iz skupnih služb enote
Kac Milena	iz skupnih služb enote
Skalič Alojz	iz skupnih služb enote
Hafner Oto	iz topilnice
Butolen Milan	iz topilnice
Pušnik Vinko	iz livarne
Kamenik Ivan	iz livarne
Košak Franc	iz livarne
Ošlovnik Peter	iz livarne
Marin Avgust	iz valjarne
Jamer Stanko	iz valjarne
Čapelnik Stanko	iz valjarne
Novak Rajko	iz kovačnice
Klančnik Alojz	iz kovačnice
Krautberger Franc	iz jeklovleka

za dobo dveh let:

Strahovnik	iz skupnih služb enote
Vlado, dipl. inž.	iz skupnih služb enote
Krančan Ivan	iz skupnih služb enote
Paradiž Franc	iz topilnice
Ferk Ivan	iz topilnice
Štimnikar Franc	iz topilnice
Tušek Milan	iz livarne

Golob Vinko	iz livarne
Bolarič Mirko	iz livarne
Sedelšak Franc	iz livarne
Piko Janez	iz valjarne
Kovačič Marko	iz valjarne
Levičar Marjan	iz valjarne
Pešl Mirko	iz kovačnice
Senica Anton	iz kovačnice

2. za delavski svet enote mehanske obdelave za dobo štirih let:

Stropnik Pavel	iz skupnih služb enote
Škegro Zvonko	iz skupnih služb enote
Kostanjevec	iz skupnih služb enote
Miro, dipl. inž.	iz obrata industr. nožev
Strmčnik Ivan	iz obrata pnev. strojev
Jeromel Ivan	iz obrata pnev. strojev
Novinšek Vlado	iz obrata strojev in delov
Vavče Albin	iz obrata strojev in delov
Jonke Helmut	iz obrata strojev in delov
Zih Adolf	iz obrata strojev in delov
Korat Janez	iz vzmetarne
Lojen Jože	iz kalilnice

za dobo dveh let:

Kešpret Franc	iz skupnih služb enote
Čibron Vinko	iz skupnih služb enote
Enci Dora	iz skupnih služb enote
Vidovič Ivan	iz obrata industr. nožev
Razdevšek Leopold	iz obrata pnev. strojev
Erjavce Kristijan	iz obrata pnev. strojev
Sipek Mirko	iz obrata strojev in delov
Javornik Vinko	iz obrata strojev in delov
Kamnik Štefan	iz obrata strojev in delov
Kristan Konrad	iz obrata strojev in delov
Rajšter Jože	iz vzmetarne
Hribernik Miha	iz kalilnice

3. za delavski svet enote III za dobo štirih let:

Čegovnik Franc	iz kadrovske sploš. sekt.
Korošec Frančiška	iz kadrovske sploš. sekt.
Kotnik Milan	iz špedicije
Krivec Franc	iz oddelka AOP
Gnamuš Ferdo	iz skupnih služb TS
Gornik Franc	iz skupnih služb TS
Mrakar Ivan	iz energetskih služb
Jezernik Ivan	iz elektro remonta
Keček Franc	iz elektro remonta
Lindenbaum Štefan	iz strojnega remonta
Plazovnik Edvard	iz strojnega remonta
Tevž Jože	iz strojnega remonta
Šteharik Stanko	iz prometa

za dobo dveh let:

Filipančič Štefan	iz kadrovske sploš. sekt.
Korbar Nada	iz finanč. rač. sektorja
Ukmar Bernard	iz sekt. za gospodarjenje
Praznik Milan	iz kadrovske sploš. sekt.
Kokal Miha	iz skupnih služb TS
Vodeb	iz energetskih služb
Dušan, dipl. inž.	iz elektro remonta
Videmšek Ivan	iz elektro remonta
Oder Jože	iz elektro remonta

Štrekel Jože	iz strojnega remonta
Podbevšek Jože	iz strojnega remonta
Gostenčnik Franc	iz gradbenega remonta
Rat Rudolf	iz prometa

Kot že uvodoma povedano, smo v tretji enoti še nadalje kot organe samouprave obdržali svete obratov. Za člane svetov obratov so bili izvoljeni:

1. v svet uprave in sektorjev za dobo štirih let:

Urnaut Adela
Maklin Anton
Kamenik Anton
Vetter Hilda

za dobo dveh let:

Kotnik Stanko
Kerbevi Marija
Pšeničnik Ela
Krivograd Peter
Mak Blaž

2. v svet skupnih služb tehniškega sektorja za dobo štirih let:

Pavič Milan
Kočnik Franc
Urnaut Oto

za dobo dveh let:

Pungartnik Ivan
Vehovar Elica

3. v svet energetskih služb za dobo štirih let:

Kobal Slavko
Kreft Janko

za dobo dveh let:

Jamšek Robert
Vesnicer Ivan
Janežič Alojz

4. v svet strojne in gradbene službe za dobo štirih let:

Golob Franc
Keber Rudolf
Knap Janez
Ratej Vid

za dobo dveh let:

Ivančič Josip
Mačič Lovrenc
Rihter Stanko

5. v svet elektrotehniških služb za dobo štirih let:

Lečnik Mirko
Pavšer Alfonz
Lesičnik Vinko

za dobo dveh let:

Ginter Norbert
Vavče Avgust

Zeleni predor

Sestav organov samoupravljanja

Potem ko so bile opravljene volitve, so se tako delavski svet tovarne kakor tudi delavski sveti enot že sestali na svojih prvih zasedanjih, na katerih so izvolili predsednike in njihove namestnike, izvolili člane kolegijskih izvršilnih organov in imenovali člane posameznih komisij.

Pri delavskem svetu tovarne imamo po novem razen poslovnega odbora in odbora za splošne zadeve kot kolegijska izvršilna organa še komisijo za oblikovanje in delitev OD, komisijo za kadre in delovna razmerja, komisijo za narodno obrambo in samozaščito ter komisijo za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov.

Pri delavskih svetih enote metalurške proizvodnje in mehanske obdelave pa imamo razen odbora za proizvodnjo in komercialne zadeve še stanovanjsko komisijo in komisijo za varstvo pri delu, medtem ko sta pri delavskem svetu enote III samo komisija za varstvo pri delu in stanovanjska komisija.

Na zasedanju, ki je bilo 19. julija, je bil za predsednika delavskega sveta tovarne v tej mandatni dobi izvoljen tovariš Jože Kert iz oddelka za novogradnje, za njegovega namestnika pa tovariš Jože Potočnik iz obrata strojev in delov enote II.

Na tem zasedanju je delavski svet izvolil tudi člane kolegijskih izvršilnih organov. Izvoljeni so bili:

za člane poslovnega odbora:

Kočnik Stanko	iz kovačnice
Ošlak Miha	iz kovačnice
Inž. Radovič Rado	iz valjarne
Urnaut Maks	iz livarne
Javornik Vinko	iz obrata strojev in delov
Kamnik Stefan	iz obrata strojev in delov
Potočnik Anton	iz skupnih služb enote II
Novak Andrej	iz skupnih služb enote II
Inž. Bratina Janez	iz elektrotehničnih služb
Inž. Borštner Jože	iz službe za razvoj in razš. tovarne
Lesjak Herman	iz strojno-gradbene službe

za člane odbora za splošne zadeve:

Bezjak Konrad	iz livarne
Breznikar Alojz	iz prodaje enote I
Pušnik Vinko	iz topilnice
Kešpret Franc	iz mehanične
Kramer Ivan	iz mehanične
Pudgar Franc	iz mehanične
Javornik Edo	iz oddelka AOP
Juraja Mirko	iz prometa
Mager Alojz	iz elektro remonta

za člane komisije za oblikovanje in delitev OD:

Koloman Vrečič	iz kovačnice
Inž. Jože Žunec	iz skupnih služb enote I
Potočnik Albert	iz mehanskih obratov
Praprotnik Danijel	iz vzmetarne
Frajzman Vili	iz energetskega obrata
Leš Otmar	iz elektro remonta
Zagar Rozalija	iz finančno rač. sektorja

za člane komisije za kadre in delovna razmerja:

Haramija Đuro	iz prodaje enote I
Kovačič Stanko	iz topilnice
Skledar Jože	iz livarne
Sisernik Franc	iz mehanskih obratov
Večko Alojz	iz mehanskih obratov
Hribnik Barbara	iz finančno rač. sektorja
Nabernik Dominik	iz strojnega remonta

6. v svet prometnega obrata za dobo štirih let:

Božank Janez
Kotnik Stanko
Ladinek Herman

za dobo dveh let:

Vogel Peter
Kralj Drago

Vsem novo izvoljenim članom organov samoupravljanja iskreno čestitamo z željo, da bi prizadevno, predvsem pa uspešno sodelovali v organu, v katerega so bili izvoljeni. -et

Za člane komisije za narodno obrambo in samozaščito:

Florjančič Boris	iz enote III
Grzina Jože	iz enote I
Marolt Franc	iz enote III
Pogorevc Edo	iz enote II
Vehovar Anton	iz enote III

Za člane in namestnike komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov:

za člane	
Orešnik Rudolf	iz enote I
Pori Franc	iz enote II
Potočnik Stanko	iz enote III

za namestnike

Kotnik Jože	iz topilnice
Setina Peter	iz prodaje enote II
Jelenko Rajko	iz enote III

Treba je posebej poudariti, da sta komisija za oblikovanje in delitev OD ter komisija za kadre in delovna razmerja kot kolegijska izvršilna organa z novim statutom dobila določene pravice samostojnega odločanja.

Delavski svet metalurške proizvodnje se je na prvem zasedanju sestel 30. junija letos. Za predsednika je bil izvoljen inž. Vlado Strahovnik iz skupnih služb enote, za njegovega namestnika pa Klančnik Alojz iz kovačnice. Za člane drugih organov so bili izvoljeni:

V odbor za proizvodnjo in komercialne zadeve:

Hafner Oto	za predsednika
Inž. Radovič Rado	za namestnika
Dobnik Ivan	za člana
Gams Marta	za člana
Lenasi Ljudmila	za člana
Pušnik Vinko	za člana
Tušek Milan	za člana

V komisijo za varstvo pri delu:

Marin Avgust	za predsednika
Plevnik Oto	za namestnika
Glavica Jurij	za člana
Kac Milena	za člana
Ratej Franc	za člana

V stanovanjsko komisijo:

Košak Franc	za predsednika
Zavolovšek Karel	za namestnika

Jože Rodič, dipl. inž.

Fras Franc	za člana
Logar Jakob	za člana
Leskošek Franc	za člana

Delavski svet enote mehanske obdelave se je sestel na prvem zasedanju 29. junija letos. Za predsednika je bil izvoljen Vinko Cibron iz konstrukcijskega oddelka, za njegovega namestnika pa inž. Kostonjevec Miro.

Za člane odbora in komisij so bili izvoljeni:

v odbor za proizvodnjo in komercialne zadeve:

Potočnik Anton	za predsednika
Osenjak Jože	za člana
Strmčnik Ivan	za člana
Sisernik Franc	za člana
Rajšter Jože	za člana
Pungartnik Ivan	za člana
Vavče Albin	za člana

V komisijo za varstvo pri delu:

Stropnik Pavel	za predsednika
Komerički Ivan	za člana
Lojen Jože	za člana
Pepevnik Jože	za člana
Stumberger Peter	za člana

V stanovanjsko komisijo:

Fabijan Boris	za predsednika
Oder Ludvik	za člana
Kotnik Antonija	za člana
Praprotnik Danijel	za člana
Skegro Zvonko	za člana

Na zasedanju delavskega sveta enote III, ki je bilo 14. julija 1972, je bil za predsednika izvoljen Gnamuš Ferdo iz skupnih služb tehniškega sektorja, za njegovega namestnika pa Čegovnik Franc iz oddelka za VPD.

Za člane komisij so bili izvoljeni:

v stanovanjsko komisijo:

Jamšek Robert	za predsednika
Forjan Franc	za člana
Gostenčnik Franc	za člana
Jezernik Ivan	za člana
Kokal Miha	za člana
Pešl Maks	za člana
Plazovnik Edo	za člana

V komisijo za VPD:

Podbevšek Jože	za predsednika
Brankovič Dušan	za člana
Dornik Jože	za člana
Kotnik Milan	za člana
Šavc Maks	za člana

et-

Slovenske železarne v letu kakovosti

Na iniciativo Društva inženirjev in tehnikov Jugoslavije je Zvezna skupščina proglasila akcijo in leto 1972/73 za »Leto kakovosti«. Uraden začetek »Leta kakovosti« je bil 13. maja ob odprtju »Sejma tehnike« v Beogradu, zaključek pa bo septembra 1973 na Zagrebškem velesejmu.

Razumljivo je, da bo s tem leto kakovosti sicer zaključeno, začete akcije in splošno skrb za zagotavljanje in dviganje kakovosti proizvodov in storitev pa bo treba neprekinjeno nadaljevati. Glavni namen akcije »leto kakovosti« je le poseben impulz za začetek sistematičnega dela in večje skrbnosti v proizvodnji za zagotavljanje kakovosti.

Taka akcija ni jugoslovanska iznajdba. Vse glavne industrijske razvite države so »leto kakovosti« že izvedle. To predvsem velja za države, katerim je bila doslej poverjena organizacija letnega kongresa evropskega združenja za kontrolo kakovosti. V zadnjih letih so bile prireditelje tega kongresa Nizozemska, Zahodna Nemčija,

Danska, Švedska, Anglija, Španija, ČSSR, Sovjetska zveza in letos junija Norveška.

Vsaka od prirediteljic tega svetovno pomembnega kongresa je leto dni pred prireditvijo nujno potrebovala dobro organizirano in učinkovito akcijo za priprave kongresa, obenem pa so v tem obdobju med drugim zbrali tudi vse podatke o dosežkih na področju kakovosti proizvodnje in storitev ter izdelali smernice in plane za naprej. V splošnem je bilo vsakokrat ob prireditvi tako imenovane konference EOQC nujno potrebno priti do jasne slike o položaju glede kakovosti proizvodov in storitev na domačem področju prireditelja. To področje si namreč »ogledajo« ti soči udeležencev — vodilnih strokovnjakov za kontrolo in vodenje kakovosti s cellega sveta.

Izkušnje akcij »leto kakovosti« v državah, ki so jih izvedle, so zelo spodbudne. Povsod so bili doseženi izredni rezultati in velik napredek na področju kakovosti. Dobra del izkušenj in informacij o vodenju

akcij, o uspehih in neuspehih je vsekakor dosegljiv.

Letošnji kongres EOQC v Oslu je bil 16. po vrsti. Po akciji »leto kakovosti« v Jugoslaviji in gornji razlagi se že tako razume, da je organizacija kongresa v letu 1973 poverjena naši državi. Do takrat moramo videti in jasno kritično ugotoviti, kje smo napredovali, kje smo s kakovostjo v svetovnem merilu, kateri so najučinkovitejši ukrepi za nadaljnji napredek.

Treba bo v »splošnem svetu nekaj pokazati in od armade strokovnjakov tudi marsikaj pridobiti.

Za akcijo v gospodarstvu so pri zvezni gospodarski in pri republiških gospodarskih zbornicah organizirani akcijski odbori za kakovost proizvodov in storitev, ki so pripravili okvirne programe. Za področje črne metalurgije je pri GZ SRS imenovan v akcijski odbor Jože Rodič, dipl. inž.

Program dela tega odbora, ki obsega vsa področja dejavnosti, je:

- zagotoviti sistem registriranja vseh akcij, izvrševanja in poročanja o poteku in dosežkih;
- sistematično programiranje dela z dolgoročnimi in kratkoročnimi nalogami;
- učinkovito operativno programiranje dela.

Za posamezne gospodarske panoge so osnovane strokovne komisije, ki so že izdelale analogne programe za svoja področja. Za črno metalurgijo SRS je team raziskovalcev ZPSŽ dne 22. maja predlagal komisijo, v kateri sta iz vsake železarne predstavnik s področja razvoja in raziskav ter s področja kontrole kakovosti. V komisiji sta tudi predstavnik Metalurškega inštituta in direktorije ZPSŽ.

Sestav strokovne komisije po odločbi generalnega direktorja Združenega podjetja slovenske železarne je naslednji:

Direkcija ZPSŽ — inž. Marolt, Metalurški inštitut — inž. Prešeren, Železarna Jesenice — inž. Kürner, inž. Medja, Železarna Ravne — inž. Rodič, inž. Letonja, Železarna Štore inž. Vuk, inž. Nečemer.

Naloga strokovne komisije je:

- izdelati program tehnično tehnoloških organizacijskih mer za odpravo kakovostnih napak in pomanjkljivosti v proizvodnji in za zagotovitev enakomernosti kakovosti izdelkov.
- Izdelati program vzgoje kadrov, ki bi zagotavljali kakovost in enakomernost kakovosti proizvodnje.
- Izdelati predpise, ki regulirajo pravice, obveznosti in sankcije v odnosu proizvajalec: kupec glede kakovostnih zahtev.
- Izdelati program publicistično propagandne akcije za razširitev akcije leta kakovosti po posameznih obratih v železarnah.
- Izdelati program akcije za informacijo potrošnikov o možnosti proizvodnje visoko kakovostnih in žlahtnih jekel v slovenskih železarnah za potrebe regionalne predelovalne industrije ter o možnostih njihove uporabe.
- Komisija bo morala ob zaključku akcije leta kakovosti zbrati vse rezultate in zagotoviti nadaljevanje dosežkov v naslednjem obdobju.

Cela akcija »Leto kakovosti« se mora v ZPSŽ začeti z motom:

»KAKOVOST JE KLJUČNI FAKTOR V POSLOVNI POLITIKI SLOVENSKE ŽELEZARNE«.

Integralna kontrola kakovosti in nadzor morata biti v proizvodnem procesu ena od osnov za znižanje proizvodnih stroškov. Regulativi in pravilniki za kakovost v tehnologiji proizvodnje in namembnosti izdelkov odredajo tudi mesto kontrole kakovosti.

Komisija mora registrirati vse naloge, vezane na vprašanja kakovosti naših proizvodov, ki so v času akcije leta kakovosti že končane, pričete ali v teku izdelave. Redno je treba zasledovati potek akcije in registrirati rezultate ter sestavljati občasna poročila.

Strokovna komisija ZPSŽ je izdelala okvirni akcijski program, v katerem so določene posamezne naloge, zadolžitve in roki. Ta program služi le za osnovo in se bo dopolnjeval na podlagi programov posameznih železarn, ki bodo izvirali iz predlogov posameznih obratov in oddelkov.

Da bi akcija v redu stekla, je treba v posameznih železarnah formirati teame za vodenje akcij v letu kakovosti praviloma v naslednjem sestavu:

- oba predstavnika v strokovni komisiji ZPSŽ za vodenje akcije,
- predstavnik sektorja proizvodnje,

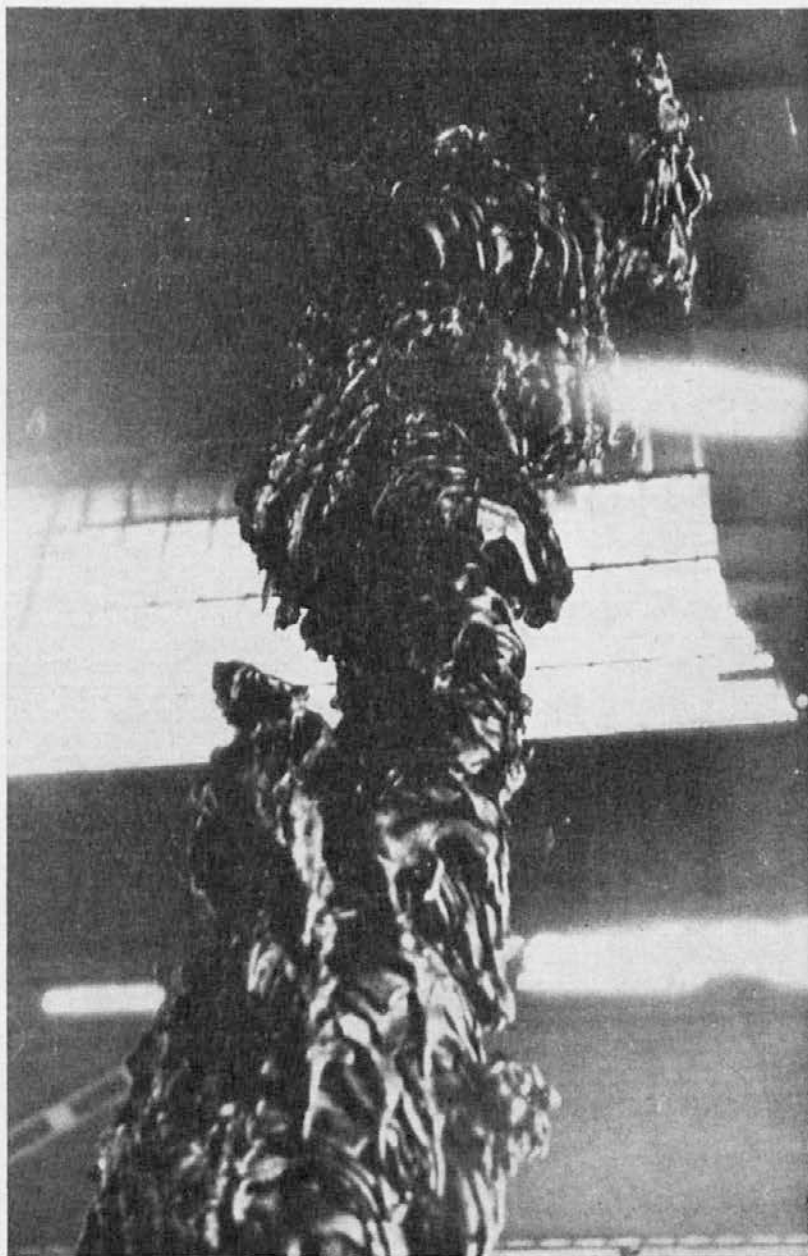
— predstavnik za področje komercialno tehnične problematike (nabava, vhodna kontrola, prodaja),

— organizacije dela.

Program akcij v letu kakovosti za črno metalurgijo je bil delno že obravnavan, podrobneje pa bo še obravnavan v naslednjih mesecih po upravni in samoupravni liniji v posameznih železarnah. V skladu z izbranimi nalogami in z enotno republiško strukturo pri evidentiranju in vodenju akcij je program za področje črne metalurgije razdeljen na sedem okvirnih področij. V nadaljnjem besedilu naj le omenimo ta področja s kratkim komentarjem, medtem ko bodo posamezne naloge v teku leta kakovosti posebej obravnavane.

1. RAZVOJNA IN RAZISKOVALNA DEJAVNOST

V letu kakovosti naj bo razvojno raziskovalni dejavnosti na področju reševanja tehnološke in kvalitetne problematike za izboljšanje kakovosti proizvodnje in izdelkov dana splošna prioriteta z neposredno aplikativnimi nalogami. Poleg nalog, neposredno vezanih na izpopolnjevanje tehnologije in kakovosti, so v tem okviru tudi naloge organizacijskega značaja in naloge, v katerih je zajeto izpopolnjevanje dejavnosti na področju informacijsko dokumentacijske službe, obdelave podatkov,

Forma viva v novi toplinici

urejanja dokumentacije o lastnostih jekel in možnostih kakovostnih garancij, osvajanju novih, kvalitetno višjih proizvodov, razvoj poslovno informacijskih sistemov in podobno.

2. STANDARDIZACIJA

V okviru tega področja je zajeta vsa dejavnost slovenskih železarn pri razvoju standardizacije v okviru JUS, UJŽ ali pa interno v posameznih železarnah.

3. KONTROLA KAKOVOSTI V PROIZVODNJI

Poleg večjega števila nalog, neposredno vezanih na metodiko in kriterije kontrole kakovosti, je na tem področju precej nalog organizacijskega značaja. Pomembna je uvedba redne avtomatične obdelave podatkov o izmečku in neuspehi proizvodnji s strokovnimi analizami. Nikakor ne bo lahka naloga dopolnitev in razširitev sistema stimuliranja proizvajalcev z vključitvijo faktorjev kakovosti. Pomembna je izpopolnitev sistema in ojačanje delovanja vhodne kontrole posebno na področju vložnih surovin in goriv, ter izdelava in unifikacija dobavnih pogojev.

4. PREIZKUŠANJE IN UGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Železarna Ravne na tem področju že drugo leto intenzivno ureja metodiko laboratorijskih in kontrolnih preiskav, razvija tipizacijo in standardizacijo pogojev ter postopkov s prilagoditvijo dokumentacije avtomatične obdelave podatkov. S pomočjo statističnih analiz je izdelanih nekaj obdelav za dokumentiranje določenih lastnosti jekel. V zaključni fazi je zelo obširen katalog statističnih analiz obdelave mehanskih lastnosti jekel iz redne kontrole. V vseh treh železarnah in tudi na Metalurškem inštitutu je dosežena do neke mere uskladitev laboratorijskih storitev in uskladitev cenikov kot podlaga za nadaljnje ugotavljanje stroškov kontrole in raziskav. Posebna naloga je razširitev kvalitetnega asortimenta proizvodov, priznanih od registrov, klasifikacijskih društev in mednarodnih kontrolnih inštitucij.

5. POTROŠNIK, KAKOVOST IN ZAŠČITA

V teku je izdelava splošno veljavnih smernic za enotno sestavo tehničnih dobavnih pogojev za industrijske izdelke, s posebnim poudarkom na področju črne metalurgije. Pomembno in zelo zahtevno delo predstavlja ureditev in tipizacija tehničnih prevzemnih pogojev. Pri tem bo potrebno precej intenzivno sodelovanje vseh slovenskih železarn. Izpopolnjevanje sistema obdelave naročil in podatkov prek centra za strojno obdelavo podatkov zaradi kvalitetnejše in hitreje obdelave naročil na relaciji kupec — prodaja — proizvodnja je že nekaj časa v železarni Jesenice ena od glavnih nalog, kateri se pridružujeta tudi železarni Ravne in Štore. Zelo pomembna je organizacija novih oblik dela s potrošniki zaradi izmenjave in pridobivanja informacij, ki bodo služile za dvig kvalitetnega nivoja proizvodov. Na tem področju ne smemo zanemarjati posebnih akcij za informiranje potrošnikov v proizvodnji visoko kvalitetnih jekel v

slovenskih železarnah ter možnosti uporabe za potrebe na določenih področjih kovinsko predelovalne industrije.

6. VZGOJA IN USPOSABLJANJE

Dobro se zavedamo, kakšen pomen imata vzgoja in usposabljanje kadrov za kakovostno proizvodnjo, zato je razumljivo, da so naloge na tem področju z organiziranjem seminarjev, posvetovanj, šolanja in publikacij zelo številne in pomembne.

7. INFORMIRANJE, SPODBUDA IN PUBLICIRANJE

Poleg populariziranja leta kakovosti po upravni in strokovni poti v podjetjih, po

samoupravnih organih, tovarniškem tisku, strokovnih publikacijah, strokovnih posvetovanjih in z drugimi sredstvi je na tem področju programa predvidenih veliko število referatov na različnih posvetovanjih in prireditvah v letu kakovosti. Doslej smo premalo skrbeli za dviganje renomeja slovenskih železarn in njihove proizvodnje v javnosti. Leto kakovosti naj nam bo tudi na tem področju posebna spodbuda.

O dejavnosti in problematiki kakovosti, o zastavljenih nalogah in rezultatih bomo morali v tem letu še precej razpravljati in pisati. Zato naj bo to samo kratka informacija o začetku in programu akcij v letu kakovosti.

Z zasedanj delavskega sveta

Delavski svet je na zasedanju meseca junija razpravljal o predlogu za povečanje stopnje amortizacije za nekatere skupine osnovnih sredstev v letošnjem letu in sklepal o predlaganem odpisu in spremembah, ki naj bi se opravile na osnovnih sredstvih tovarne. Na zasedanju je bil delavski svet seznanjen tudi s poročilom o delu svojih komisij v pretekli mandatni dobi, seznanjen pa tudi z drugo poslovno problematiko tovarne.

Zasedanje meseca julija je bilo v glavnem namenjeno konstituiranju in izvolitvi članov kolegijskih izvršilnih organov. Na tem zasedanju pa je delavski svet razpravljal tudi o predlogu namenske razdelitve sredstev, ki smo jih pridobili s povišanjem stopnje amortizacije, in o predlogu razširitve obrata industrijskih nožev ter finančni konstrukciji njegove razširitve in izgradnje.

Pri predlogu za ponovno povečanje stopnje amortizacije za nekatere skupine osnovnih sredstev je bilo povedano, da se predlog nanaša na ponovno večanje amortizacijskih stopenj in da je prvo povečanje delavski svet odobril na zasedanju 22. marca letos. Že tedaj, pa tudi pozneje, ko je tekla razprava o predlogu plana amortizacije za letošnje leto, je bilo povedano, da je nujnih potreb v tovarni več, kot pa je na razpolago sredstev in da se bo delavskemu svetu za drugo polletje letošnjega leta, če nam bodo stroški poslovanja in finančni rezultati dopuščali, predlagalo, da se za nekatere skupine osnovnih sredstev ponovno poveča amortizacijska stopnja. Ker nam doseženi rezultat poslovanja to dopuščalo, se povišanje predlaga. Z dodatnim povišanjem amortizacije bi letos na novo pridobili približno 10 milijonov din dodatnih sredstev amortizacije. Za katere namene in potrebe bi se sredstva uporabila, bo predlog posredovan v potrditev na naslednjem zasedanju.

Predlog za odpis osnovnih sredstev se je v glavnem nanašal na odpis osnovnih sredstev elektro remonta šibki tok, ki so bila uničena ob požaru v tem obratu meseca marca letos. Razen tega je bilo za odpis predlaganih še tudi nekaj drugih, že iztrošenih, amortiziranih in za tovarno ne več uporabnih osnovnih sredstev.

Če je bil delavski svet sproti seznanjen z delom komisije za oblikovanje in delitev OD, saj je o vseh njenih predlogih moral končno odločiti, pa se je na samem zasedanju podrobneje seznanil z delom, ki so ga opravile druge komisije v tej mandatni dobi. Iz poročil teh komisij kaže omeniti, da je komisija za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov v tem času obravnavala 106 primerov, pri katerih je bilo soudeleženih 194 zaposlenih. Po vrstah primerov je bilo največ obravnav zaradi neopravičenih izostankov, sledijo pa malomaren odnos do dela, neizpolnjevanje delovnih obveznosti in protipravno prilaščanje materiala. Zaradi kršitev delovnih dolžnosti so bili na predlog komisije izključeni iz naše delovne skupnosti štirje delavci. Sama komisija pa je izrekla v 59 primerih opomin, v 67 primerih javni opomin, trinajdeset pa je bil izrečen zadnji javni opomin. Komisija

je tudi navedla, da je pri svojem delu imela iz raznih vzrokov določene težave, od katerih kaže omeniti:

— da so bile prijave tako vodij obratov kakor tudi VNS čisto pomanjkljive,

— da se zastopniki obtožnic, čeprav so bili vabljeni, niso udeleževali razprav,

— da bi bilo potrebno dopolniti naš pravilnik o odgovornosti delavcev na delu, predvsem pa določiti, kaj se šteje za manjšo in kaj za večjo kršitev delovne dolžnosti.

Opažajo se tudi težnje, da naj bi komisija bila pravzaprav podaljšek pri urejanju in utrjevanju delovne discipline v tovarni.

Komisija za pritožbe ni imela posebnega dela, saj je ves čas svoje mandatne dobe prejela v obravnavo samo štiri primere. V treh primerih je pritožbe kot neosnovane zavrnila, medtem ko je eni bilo ugodeno. Zamisel o delu komisije je bila sicer v redu, kaže pa, da so se zaposleni tega organa premalo posluževali ali pa takih primerov, ki naj bi jih obravnavala komisija, v tovarni tudi ni bilo. Prav zato smo ob zadnjih spremembah in dopolnitvah statuta to komisijo tudi opustili.

Pri informacijah o poslovni problematiki je bil delavski svet najprej seznanjen z doseženimi rezultati poslovanja posameznih obratov v prvih štirih mesecih letos. Povedano je bilo, da so v tem obdobju dosegli 12% ostanek dohodka, da pa to ne more biti osnova, na kateri bi lahko gradili naša predvidevanja za celo leto. V naslednjih mesecih moramo namreč pričakovati že napovedano povečanje transportnih stroškov in električne energije, kar vse bo vplivalo na stroške poslovanja in s tem tudi na ostanek dohodka. Povedano je tudi bilo, da smo v naših ukrepih in prizadevanjih za odpravo nelikvidnosti uspeli, da imamo po 419 dneh ponovno deblokiran žiro račun. To pa še ne pomeni, da smo že izven nevarnosti, kajti lahko se nam zgodi, če naših ukrepov in prizadevanj v tej smeri ne bomo nadaljevali, da bomo ponovno prišli v blokado žiro računa in s tem ponovno v težave, iz katerih smo se zdaj komaj izkopali. Čeprav imamo deblokiran žiro račun, pa nam kupci še vedno dolgujejo nekaj več kot 2,5 milij. din, mi pa smo dolžni dobaviteljem 1,9 milij. din.

Ob potrditvi zaključnega računa je delavski svet pooblastil poslovni odbor, da v okviru potreb in nabav smotno razdeli nerazporejena sredstva v znesku 3.585.375 din. Dodatno pa je zaradi spremenjenega načina zakonskih in pogodbenih obveznosti ostalo nerazporejenih še 1.530.370,81 din. Del nerazporejenih sredstev je odbor po pooblastilu že razdelil. Iz teh sredstev se je dodatno za potrebe kreditiranja individualne gradnje stanovanj namenilo 500 tisoč din. Za ostanek nerazporejenih sredstev kakor tudi dodatnih nerazporejenih sredstev pa je bilo predlagano, da jih razporedi delavski svet oziroma da jih nameni v poslovni sklad za potrebe osnovnih sredstev.

V nadaljevanju razprave je bil načrt predlog, da naša tovarna pristopi k izgradnji nove hale za obrat industrijskih nožev. Poudarjeno je bilo, da bi bilo prav, da se naša sredstva

usmerjajo v naložbe, kjer se nam najprej obestujejo. To pa je po oceni predlagatelj nov obrat industrijskih nožev. Povpraševanje po teh izdelkih je na trgu precejšnje in vseh potreb dejansko ne moremo več pokrivati. Za dobave nudimo kupcem predolge dobavne roke, zaradi česar prihaja do tega, da se precejšnja količina industrijskih nožev uvozi. Ne samo da je ta izdelek za nas akumulativen, ampak moramo stremeti tudi za tem, da čim več našega jekla predelamo v lastnih obratih. To pa narekuje potrebo po povečanju obrata industrijskih nožev oziroma gradnjo posebne hale.

Če so se člani delavskega sveta načelno o potrebi gradnje strinjali, so vendar menili, da je to investicija, za katero bodo potrebna precejšnja finančna sredstva, zato se o predlogu, ne da so izdelane potrebne analize, predvsem pa ekonomski izračun in finančna konstrukcija, samo na podlagi posredovanih podatkov niso mogli takoj odločiti. Po dodatno posredovanih informacijah in utemeljitvi je delavski svet z večino glasov potrdil predlog, da se v tovarni pristopi k izgradnji hale obrata industrijskih nožev.

Razen poročil o delu organov samoupravljanja v pretekli mandatni dobi in izvolitvi novega predsednika delavskega sveta ter njegovega namestnika in članov kolegijskih izvršilnih organov, je največji del razprave bil namenjen predlogu za razdelitev sredstev iz naslova povišane amortizacije in finančni konstrukciji za razširitev ter izgradnjo obrata industrijskih nožev.

Iz naslova povišane amortizacije bomo dodatno dobili 10 milij. din. Od razpoložljivega zneska naj bi 6 milij. din namenili za novo halo industrijskih nožev, 330.000 din za nabavo strojev in orodja za potrebe strojnega remonta, 3.670.000 din pa za nabavo drugih nujno potrebnih osnovnih sredstev, kot so nove tehnične za valjarjo, žarilna peč za jeklovlek, aparat za obrezovanje v livarni ipd.

Pri predlogu za razširitev in izgradnjo hale za industrijske nože je bilo rečeno, da sedanje kapacitete znašajo letno 400 ton raznih industrijskih nožev in brzoreznega orodja, potrebe po teh artiklih pa so na trgu mnogo višje. Z razširitvijo obrata bi se proizvodnja postopno povečevala in naj bi leta 1975 naredili že 1000 ton raznih industrijskih nožev in brzoreznega orodja. Približno 75 % proizvodnje bi nega orodja. Približno 25 % pa na inozemskem prodali na domačem, 25 % pa na inozemskem trgu. Prednost razširjenega obrata je tudi v tem, da največ vložnega materiala izdelamo sami in le malenkost bi morali nabaviti od drugod. Z razširitvijo kapacitet bi se povečalo tudi število zaposlenih. Zdaj je v tem obratu zaposlenih 70 delavcev, leta 1975 pa bi jih bilo 144. Na določenih delovnih mestih v novem obratu bi s priučitvijo lahko zaposlili tudi nekaj naših delovnih invalidov.

Celotna investicija vključno z opremo, montažo in transportom bo znašala predvidoma 46.700.000 din. Glede na akumulativnost, ki jo dosegamo pri industrijskih nožih in upoštevajoč obseg proizvodnje, se predvideva, da bi se celotna investicijska naložba amortizirala v treh letih, računajoč od časa, ko bo hala dokončno zgrajena in opremljena. Poleg sredstev, ki bi jih prispevali sami iz zneska povišane amortizacije, bi za razliko v ceni hale najeli del kredita pri Ljubljanski banki, del pa pri rezervnem skladu skupščine občine Ravne na Koroškem.

Nazadnje je bil delavski svet seznanjen, da republiški sekretariat za delo zahteva soglasje in sklep tega organa, da je zaradi narave dela na nekaterih delovnih mestih v tovarni tudi v letošnjem letu še potrebno nočno delo žensk.

Po utemeljitvi predlogov, ki so bili obravnavani, in po razpravi je delavski svet sklenil:

1. Odobri se, da se za drugo polletje letošnjega leta povečajo stopnje amortizacije za osebnih avtomobile od sedanjih 12 na 18 %, parne kotle in plinske generatorje od sedanjih 5,5 na 10 %, za delovne stroje in za obdelavo kovin od sedanjih 10 na 13 %, laboratorijsko opremo od sedanjih 10 na 12 %, železarske peči od sedanjih 12 na 13 %, železarske tople in hladne valjarne od sedanjih 10 na 13 % in železarske drugo od sedanjih 8 na 10 %. Predlog, za katere namene se bodo porabila sredstva, pridobljena s povišanjem stopnje amortizacije,

mora komisija za osnovna sredstva pripraviti in predložiti delavskemu svetu na naslednjem zasedanju.

2. Potrdi se predlog komisije za osnovna sredstva ter odobri odpis in prodaja osnovnih sredstev, kot je navedeno v predlogu.

3. Vzamejo se na znanje in odobrijo poročila komisije za narodno obrambo in samozaščito, komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov, komisije za oblikovanje in delitev OD in komisije za pritožbe o njihovem delu v pretekli mandatni dobi.

4. Odobri se, da se še po zaključnem računu za leto 1971 nerazporejena sredstva v znesku 3.454.081,66 din razporedijo v poslovni sklad za potrebe osnovnih sredstev.

5. Odobri se, da tovarna pristopi k razširitvi obrata industrijskih nožev in izgradnji nove hale za potrebe tega obrata z dopolnitvijo, da je treba na naslednjem zasedanju predložiti delavskemu svetu obširnejšo analizo, predvsem pa ekonomski in rentabilnostni račun.

6. Za člane dosedanjega delavskega sveta se odobri izvedba 4-dnevne strokovne ekskurzije na Madžarsko. Čas in razpored ekskurzije določi poslovni odbor.

7. Za predsednika delavskega sveta v naslednji mandatni dobi je bil izvoljen tovariš Jože Kert iz oddelka za novogradnje, za njegovega namestnika pa tovariš Jože Potočnik iz mehanskih obratov.

8. Vzame se na znanje in odobri poročilo o delu organov samoupravljanja v pretekli mandatni dobi in dosedanjim članom kolegijskih izvršilnih organov da razrešnica.

9. Potrdi se predlog volivne komisije in družbenopolitičnih organizacij tovarne ter v predlaganem sestavu izvolijo novi člani poslovnega odbora, odbora za splošne zadeve, komisije za oblikovanje in delitev OD, komisije za kadre in delovna razmerja, komisije za narodno obrambo in samozaščito in komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti in izrekanje ukrepov.

10. Potrdi se predlog komisije za osnovna sredstva in v predlaganih postavkah odobri razdelitev sredstev iz naslova povišane amortizacije za investicijske namene.

11. Glede na utemeljitev, predvsem pa ekonomski in rentabilnostni izračun se odobri izgradnja obrata industrijskih nožev in v skupnem globalu znesek za osnovna in obratna sredstva v višini 63.586.000 din.

12. Za iste potrebe se odobri:

a) v normalnih pogojih obrestovanja pri Ljubljanski banki najetje kredita v višini 5 milij. din,

b) po pogojih pravilnika o dodelitvi sredstev iz rezervnega sklada skupščine občine Ravne na Koroškem najetje kredita pri tem skladu v znesku 1 milij. din.

13. Odobri se najemanje komercialnih in bančnih kreditov za vlaganja v osnovna sredstva. Zadolžuje se finančno računovodski sektor, da pri najemanju kreditov v okviru razpoložljivih sredstev vedno išče najbolj ugodne pogoje.

14. Zaradi narave dela v livarni, mehanskih obratih, valjarji, jeklovleku ter drugih obratih in oddelkih, kjer imamo zaposlene ženske, se ugotavlja, da je na določenih delovnih mestih tudi v letu 1972 še potrebno nočno delo žensk.

-et

V gozdu

jekla za gradbeništvo in specialnih profilov. Z minimalnimi naložbami bo možno obseg proizvodnje povečati celo na 220 tisoč ton letno. V obratu bo zaposlenih 150 delavcev, ki bodo ob sedanjih cenah dosegli 320 milijonov din letne proizvodnje.

Od 24. novembra 1970, ko so pričeli s poskusno proizvodnjo, pa do danes so osvojili pretežni del predvidenega programa valjanja v novi valjarni. Pri nekaterih dimenzijah in kvalitetah so že dosegli instalirano kapaciteto oziroma so jih presegli. V januarju lanskega leta so organizirali III. izmeno. Med prvimi v železarni so organizirali delovne skupine kot temelj naše samouprave. Prevzgojili so se v valjarje na sodobnih napravah, ki zahtevajo veliko več umskega dela na račun fizičnih naporov. Od začetka proizvodnega obratovanja pa do danes so izročili kupcem 51.247,2 t kvalitetno izvaljanih izdelkov. Le izvedenec pa lahko presodi, koliko naporov so morali vložiti, da so to količino izvaljali zadovoljivo, izključno iz jekla, dobavljenega od tujih dobaviteljev, ki jih je danes že deset.

Če vidimo, kako so se lotili zahtevnih nalog, lahko presodimo, da so dosednji napori in rezultati prizadevnosti poročstvo, da so obratovanje in upravljanje v novi valjarni zaupali delavcem, ki ob vsakem času vedo, kaj se od njih zahteva in kaj hočejo — opravičiti to zaupanje.

Rudolf Uršič

NOVA VALJARNA V ŠTORAH

Za dan vstaje in celjski občinski praznik so v Štorah v navzočnosti visokih gostov svečano odprli novo valjarno.

Glavni podatki:

dolžina hale 410 m, širina 15 m + 30 m + 30 m = 75 m, površina zgrajenega objekta 28.260 m², višina žerjavnih prog + 8,5 m, nosilnost žerjavnih prog 25 t (25 t/10 t), višina strehe 15 m, največja višina 20 m, teža jeklene konstrukcije hale 2.703 t. Graditev je veljala 10 milijonov din, od tega odpade 56 % na opremo. Delno avtomatizirana tehnološko sodobna proizvodnja bo dajala letno 100 tisoč ton vzmetnih jekel,

Uradniški praznik

Najlepši dan za uradnike je baje 21. marec. Takrat se konča zimsko spanje in začne pomladanska utrujenost.

Filozof

Ubog Žid je modroval: »Kakšno posrano življenje! Najbolje bi bilo, če se človek sploh ne bi rodil. Ampak kdo ima sploh tako srečo — kvečjemu eden na 108.000!«

PRVI MAGISTER V ŽELEZARNI RAVNE

Dne 22. junija 1972 je z obrambo odlično ocenjenega magistrskega dela končal svoj podiplomski študij naš sodelavec Ferdo Grešovnik, dipl. inženir fizike. Tako, kakor je z diplomskim delom zaključil svoj redni študij na odseku za fiziko takoj po končanih rednih predavanjih, je tudi podiplomski študij končal neposredno po za-

prakso samo tisti ljudje, ki poznajo oboje — najboljši strokovnjaki.

Vsem nam lahko ta naš sodelavec služi s svojo učinkovito študioznostjo za svetel zgled. Ko bo opravil še svojo naslednjo nalogo in dosegel doktorat znanosti, se bo lahko predal delu, s katerim bo v domačem kolektivu oblikoval vzorno vez med znanostjo in industrijsko prakso.

Prepričani smo, da bo svoje globoko znanje nesebično v primerni obliki posredoval širokemu krogu sodelavcev in s tem

oblikoval teamsko delo. Mnogo o takem načinu dela govorimo, a zelo malo se ga poslužujemo. Tako delo zahteva mnogo znanja in dobro organizacijo, predvsem pa nesebičnost tistega, ki daje, ter prefinjen občutek za priznanje in upoštevanje avtorstva pri tistih, ki sprejemajo. Taka solidna gradnja z jasnim ciljem in prijateljskim sodelovanjem med strokovnjaki je danes edina možnost za viden uspeh.

Ob čestitkah našemu prvemu magistru še enkrat izražamo vse spoštovanje, in ker vemo, kaj zmore, od njegove ustvarjalnosti še mnogo pričakujemo.

Sodelavci

Mag. Ferdo Grešovnik, dipl. inž.

ključku predavanj na tretji stopnji z uspešnim magistrskim delom.

V svojem delu je razvil novo znanstveno metodiko, ki pa bo lahko neposredno uporabljena pri laboratorijskem raziskovanju za spoznavanje in zagotavljanje lastnosti naših jekel. Razvita metodika omogoča ugotavljanje trajnih posledic dinamičnega obremenjevanja jekel s pomočjo rentgenskega difraktometra takrat, ko na probah še ni nobenih zunanjih znakov trajnih deformacij ali delnih porušitev.

K izrednemu študijskemu uspehu tovarišu Grešovniku vsi sodelavci in kolegi iskreno čestitamo, prepričani, da bo kmalu z enako marljivim in učinkovitim znanstveno raziskovalnim delom dosegel doktorat tehniških znanosti.

Takrat se bo zanj začelo novo pionirsko delo. Zahtevalo bo mnogo potrpljenja in uporne volje, ki je prav njegova značilna lastnost. Treba bo utirati novo pot in oblikovati položaj znanstvenika v naši industrijski dejavnosti in v proizvodnem kolektivu. To v naši državi še ni širša praksa, medtem ko so vodilna inozemska, nam sorodna podjetja že zdavnaj ugotovila in se prepričala, da so neposredno ob proizvodni ustvarjalnosti nujno potrebni tudi znanstveniki. Prav ti namreč predstavljajo vez med industrijo in znanstvenimi umskimi kapacitetami fakultet in inštitutov, katerim tako radi očitamo, da je njihovo delo praksi odtujeno.

Znanost mora omogočati in zagotavljati čvrst, soliden napredek ter mora biti temelj praksi. Znanost pa lahko prenašajo v

Iz dela kolegijskih izvršilnih organov

O DELU POSLOVNEGA ODBORA

Potem ko je delavski svet izvolil nove člane poslovnega odbora, so se ti sešli na svoji prvi seji. Na seji so za novega predsednika izvolili Miho Ošlaka, zaposlenega v kovačnici, za njegovega namestnika pa inž. Janeza Bratino, zaposlenega v elektrotehničnih službah. Odbor je na seji imenoval tudi člane svojih komisij.

V komisijo za racionalizacije je imenoval Hermana Lesjaka za predsednika ter Ivana Vušnika, inž. Romana Habra, Marjana Blažiča in Iva Kohlenbrandta za člane.

V komisijo za osnovna sredstva pa je imenoval inž. Janeza Bratino za predsednika ter inž. Ivana Ažnoha, Jožeta Potočnika, Dušana Milerja in Janeza Straha za člane.

V ostalem delu seje in prejšnjih sejah v starem sestavu odbora pa je bil podrobneje seznanjen predvsem s finančnimi rezultati poslovanja v prvem polletju. Seznanjen je bil tudi z vsebino razgovora pri predsedniku izvršnega sveta Slovenije in o posvetovanju o združevanju in povezovanju črne metalurgije s kovinsko predelovalno industrijo ter trgovino. Pri razgovoru s predsednikom izvršnega sveta so razen generalnega direktorja ZPSŽ sodelovali tudi predstavniki treh slovenskih železarn, ki so razpravljali predvsem o problematiki nelikvidnosti, nadaljnji integracijski povezavi, o sodelovanju med črno metalurgijo in predelovalno industrijo, obravnavali pa tudi možnosti, kje in kako bi izvršni svet slovenskim železarnam lahko pomagal. Kar zadeva nelikvidnost, je bilo jasno rečeno, da je to problem posamezne delovne organizacije, ki morajo zato voditi tako poslovno politiko, da svojih izdelkov ne bodo prodajale tistim, ki ne plačajo, pa čeprav bo mogoče zaradi tega ponekod potrebno zmanjševati obseg proizvodnje. Kar zadeva našo medsebojno integracijo, je bilo rečeno, da smo pri tem nekaj že storili, da pa še ni storjeno dovolj in bo zato integracijo še nadaljevati. Kar zadeva cene naših proizvodov je bilo rečeno, da morajo biti take, da bodo železarne reproduktivno sposobne in proti drugim proizvajalcem ne bodo diskriminirane. Železarne morajo po mnenju predsednika biti na trgu enakopravni poslovni partnerji. Da bi se slovenskim železarnam lahko pomagalo, je bil na izvršnem svetu že govor o tem, da bi se pripravil predpis, po katerem naj bi se predvsem anuitete po 47. natečaju za razvoj črne metalurgije v Jugoslaviji odložile ali morda odpisale. To pa bi bilo pogojeno s tem, da bi tako pridobljena sredstva morale tovarne porabiti za razširjeno reprodukcijo in v podrejenem smislu za potrebe lastnih obratnih sredstev. Za vse tri slovenske železarne bi odložitve ali oprostitve plačila anuitet bila ugodna priložnost da pridejo iz sedanjih težav, hkrati pa bi to bilo zagotovilo za njihovo večjo reproduktivno sposobnost. Predlog za odložitve ali oprostitve plačila anuitet bo moral seveda še pred slovensko skupščino, nato pa bo moral biti urejen kot zakonski predpis. Akcija v tej smeri je pri izvršnem svetu že v teku.

Posvetovanje, ki ga je o možnostih in potrebah združevanja ter povezovanja organizacij

združenega dela črne metalurgije s kovinsko predelovalno industrijo in trgovino sklical CK ZKS, je bilo namenjeno predvsem ugotovitvi sedanjega stanja ter možnosti nadaljnje razvoja in povezovanja industrije na Slovenskem. Posvetovanje tako pomeni uvod v pričetno akcijo. Za nadaljevanje dela na tem področju sta bili imenovani posebni gospodarska in politična komisija.

Na sejah pa so bile obravnavane tudi druge poslovne zadeve in predlogi. Iz tega dela razprave je odbor:

— potrdil predlog oddelka za oblikovanje in delitev OD in v smislu čl. 56 pravilnika o delitvi OD odobril spremembo višine nagrad za praktike srednjih šol, tako da ta zdaj znaša za prvi razred 700 din, za drugi razred 725 din, za tretji razred 750 in za četrti razred 800 din na mesec.

— Na podlagi dodatnih pojasnil kadrovskega oddelka sta bila v smislu 11. odst. člena 40 pravilnika o delitvi OD potrjena predloga za bonificiranje delovne dobe, in sicer:

— inž. Francu Rusu se je z veljavnostjo od 1. junija 1972 dalje bonificirala delovna doba za čas, ki mu je glede na službena leta potreben za prehod iz prve v tretjo skupino visoko strokovnih delavcev,

— Marku Valantu se je z veljavnostjo od 1. avgusta 1972 dalje bonificirala delovna doba, ki mu je glede na službena leta potrebna za prehod iz strokovne skupine na delovno mesto, ki ga zaseda.

Na predlog uprave in posameznih sektorjev ali enot so bila odobrena službena potovanja v inozemstvo, in to:

— inž. Jožetu Geršaku in inž. Božu Cimermanu 2-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, kjer sta v poslovno tehničnih zadevah obiskala firmo Weingarten.

— Ivanu Vušniku 2-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, kjer je pri firmi Siemens osebno prevzel posebne releje, ki smo jih nujno potrebovali pri rekonstrukciji usmerniškega pogona srednje proge valjarne.

— Antonu Potočniku 4-dnevno službeno potovanje v Romunijo, kjer je sodeloval pri zaključevanju pogodb za izvoz industrijskih nožev naslednje leto v to državo.

— Inž. Janezu Permanu in inž. Jožetu Zlofu 8-dnevno službeno potovanje v ČSSR, kjer bosta sodelovala na mednarodnem posvetovanju s področja spektrofizike.

— Petru Orožnu, inž. Jožetu Geršaku in Jožetu Šaterju 3-dnevno službeno potovanje na Češkoslovaško, kjer so sodelovali pri končnih razgovorih za dobavo obdelovalnih strojev ter pogojev in možnosti njihovega plačila.

Zaradi nujnosti in obsega del je odbor odobril plačilo dela prek polnega delovnega časa delavcem elektrotehnične in strojno gradbene službe, ki so sodelovali pri rekonstrukciji in generalnem popravilu srednje proge valjarne, ter delavcem finančno računovodskega sektorja, ki so sodelovali pri izdelavi periodičnega obračuna za prvo polletje letošnjega leta.

Odbor je obravnaval še nekatere druge zadeve, o odločitvah in rešitvah, ki so bile sprejete, pa so bili prosilci pismeno obveščeni.

O DELU ODBORA ZA SPLOŠNE ZADEVE

Tudi odbor za splošne zadeve se je sestel na svoji prvi seji že v novem sestavu. Za predsednika odbora je bil soglasno izvoljen Edo Javornik, dipl. oec., zaposlen v oddelku za avtomatično obdelavo podatkov, za njegovega namestnika pa Konrad Bezjak, zaposlen v modelni mizarni.

Odbor je na prvi seji imenoval tudi člane svojih komisij. Po statutu imamo sicer določeno, da ima odbor še stanovanjsko komisijo, komisijo za VPD, komisijo za zadeve invalidov in borcev NOB in komisijo za obveščanje in kulturno dejavnost. Glede na problematiko družbene prehrane v tovarni pa je TO sindikata svoječasnno predlagal, da naj bi odbor kot organ samouprave imenoval še posebno komisijo za družbeno prehrano. Ker je bil predlog sprejet, je bilo treba razen članov drugih komisij imenovati tudi člane te komisije.

Za člane posameznih komisij je odbor imenoval:

v stanovanjsko komisijo Tuška Milana, Fabijana Borisa, Jamška Roberta, inž. Smrtnika Mateja in Bahuna Stanka.

V komisijo za VPD Marina Avgusta, Stropnika Pavla, Podbevška Jožeta, Brankoviča Dušana in Turka Silva.

V komisijo za zadeve invalidov in borcev NOB Močnika Ivana, Leskoška Franca, Osnjaka Jožeta, Polanca Karla in inž. Macurja Vladimirja.

V komisijo za obveščanje in kulturno dejavnost Zafošnika Milana, Gregla Petra, inž. Kostanjevec Mira, Šaterja Jožeta in Krauberger Betko.

V komisijo za družbeno prehrano Janežiča Alojza, Porija Franca, Dobnika Ivana, Meška Jožeta in Žunka Ivana.

V ostalem delu seje in na sejah odbora v prejšnjem sestavu pa je bil govor o razdelitvi sredstev za individualno gradnjo stanovanj, govor pa tudi o drugih zadevah in problemih, ki spadajo v njegovo pristojnost.

Pri sredstvih, namenjenih za kreditiranje individualne gradnje stanovanj, je bilo ugotovljeno, da so sredstva po zaključnem računu v celoti razdeljena, da pa je poslovni odbor iz še nerazporejenih sredstev za te namene dodatno določil 500.000 din. Dodatna sredstva so bila izdvojena z namenom, da bi letos lahko reševali tudi tiste prošilce, ki po razpisu sicer izpolnjujejo pogoje, ni pa jih bilo možno zaradi pomanjkanja finančnih sredstev upoštevati pri prvem predlogu. Komisija, ki je pripravila predlog razdelitev sredstev, je razen teh upoštevala še tudi nekaj najbolj kritičnih primerov pri nas zaposlenih, ki sicer gradijo ali dograjujejo svoje stanovanjske hiše izven območja, za katerega po naših merilih in kriterijih ne dodeljujemo kredita. Dolgoročni kredit za gradnjo stanovanjskih hiš je bil zdaj ponovno dodeljen 42 prošilcem, ki so v skupnem znesku dobili 527.000 din. Izjemoma je bil zaradi kritičnega socialnega in stanovanjskega problema dodeljen še dodatni kredit v znesku 5.000 din tovarišu Maksu Matavžu, zaposlenem v gradbenem remontu.

Odbor je bil seznanjen, da je pri nas zaposlen inž. Ferdo Grešovnik, čeprav je bil vpisan kot izredni slušatelj, ob delu v tovarni v rednem roku končal študij na tretji stopnji in uspešno opravil magistraturo s področja tehnične fizike. Upoštevajoč prizadevnost, ki jo je pokazal pri študiju, predvsem pa uspeh, ki ga je dosegel pri zagovoru magistrske naloge, je bilo sklenjeno, da se mu dodeli enkratna nagrada v znesku 5.000 din.

Na podlagi objave prostega delovnega mesta in predloga komisije za kadre in delovna razmerja je odbor v smislu čl. 135 statuta kot za pristojen organ odločil, da se z veljavnostjo od 1. julija 1972 dalje na delovno mesto vodja oddelka za ekonomske analize enote metalurške proizvodnje imenuje tovariš Ivan Kugovnik, zdaj zaposlen v enoti I.

Na predlog strokovne komisije za ocenjevanje pripravnikov in strokovnih elaboratov ter v skladu s čl. 53 pravilnika o delitvi OD je bila inž. Ivanu Cigaletu, zaposlenem v elektro remontu šibki tok, za uspešno izdelano nalogo, ki jo je izdelal za prehod v okviru strokovne skupine, odobrena enkratna nagrada v znesku 400 din.

Za kritje stroškov strokovne ekskurzije in letovanje je bilo učencem 3. razreda poklicne šole pri šolskem centru na Ravnah, ki so v šolskem letu 1971/72 dosegli najboljši učni uspeh, odobrena enkratna nagrada v znesku 1.500 din.

Svoječasnno je odbor odobril, da se za godbo na pihala ZB v Šentjanžu na stroške tovarne v šolskem centru izdela 26 notnih stojal. Ker je plačilo računa možno le iz sklada skupne porabe, ta pa je za letos že v celoti razdeljen, je odbor odobril, da znesek bremeni sredstva, s katerimi letos razpolaga odbor.

Razen dotacije, ki je bila za dejavnost mladinski organizaciji tovarne že dodeljena, je odbor ob upoštevanju njihove dejavnosti in potreb sklenil, da se jim še dodatno dodelijo sredstva v znesku 15.000 din, s tem da morajo iz odobrenih sredstev kriti že nastale stroške po računih, ki so prispeli na naslov tovarne.

Odbor je tudi odobril, da se za letos naša tovarna kot kolektivni član vključi v društvo za pomoč duševno nerazvitim osebam na Ravnah in da iz naslova kolektivnega članstva za letos plačamo članarino v znesku 1.000 din.

Občinskemu odboru ZB NOB Ravne na Koroškem je bila odobrena enkratna dotacija v znesku 7.000 din. Dotacija je namenjena predvsem za kritje stroškov dejavnosti in poslovanja krajevnih organizacij ZB in ZVVI.

Med drugimi prošilci za denarno pomoč ali dotacijo je bilo ugodeno samo pevskega zboru »Šentanevski pavri« in odobrena dotacija v znesku 500 din, medtem ko so bile vse druge vloge odklonjene.

Na odboru je bil govor tudi o potrebi večje varnosti v tovarni, pa tudi o tem, da je urejevanje zadev na tem področju v bodoče bolj zaostri.

Končno je bil odbor seznanjen z že do sedaj znanimi zasnovami in pripravami za gradnjo stanovanj v Kotljah. Povedano je bilo, da je občinska skupščina meseca julija že sprejela odlok o zazidalnem načrtu, da pa so zaradi novega zakona o prodaji in prenosu

nepremičnin — zemljišča, nastale nekatere težave, ki jih bo treba odpraviti. Ko bodo gradbena podjetja, zdaj ko je odlok sprejet, predložila svoje ponudbe in cene za gradnjo posameznih tipov hiš do podaljšane tretje faze, se bomo tudi v tovarni lahko dogovarjali in odločili o pogojih kreditiranja, ki jih bomo lahko nudili tistim pri nas zaposlenim, ki se bodo odločili za gradnjo v Kotljah.

Odbor je razpravljal na sejah še o nekaterih drugih zadevah. O odločitvah, ki jih je s tem v zvezi sprejel, so bili vsi prizadeti osebno obveščeni.

-et

ZA DOBRO VOLJO

Večerja

Popolnoma na koncu z denarjem in veseljem do življenja je montmartrski slikar nadrl svoj model:

»Zdaj lahko živiva samo še od zraka in ljubezni!«

Potem je odvihral. Ko se je zvečer nekoliko pomirjen vrnil, je Madeleine zelo skromno oblečena stala pri peči in dejala:

»Večerjo grejem!«

Greh in greh

»Ali zagreši Žid velik greh, če je svinjsko meso?« je nekoč nekdo vprašal rabija Goldmana.

»Celo zelo velikega,« je odgovoril rabi. »Velikost greha lahko primerjamo s prešustvom.«

»Ne razumem,« je začudeno rekel oni. »Počel sem oboje in vam rečem: se sploh ne da primerjati.«

V les

STROKOVNA POSVETOVANJA IN RAZISKAVE

POSVETOVANJE O UPORABI RAČUNALNIKOV V JUGOSLOVANSKI ČRNI METALURGIJI

Posvetovanje je organiziralo Združenje jugoslovanskih železarn (UJŽ) v sodelovanju z RMK Zenica. Bilo je v juniju in je trajalo dva dni. Udeležencev je bilo prek štirideset, kar priča o velikem zanimanju za tovrstno problematiko.

Med referati sta bila posebej zanimiva dva, »Razvoj računalniškega sistema v neki evropski železarni« in »Projektiranje in uporaba sodobnih informacijskih sistemov v črni metalurgiji«. V prvem je bil na kratko prikazan razvoj velike zahodnoevropske železarne od razmeroma zaostale klasične železarne do izredno moderne in po organizaciji ter uporabi računalnika v svetu zelo priznane železarne. Prikazana je bila izredno široka uporabnost računalnikov v komercialne in tehnološke aplikacije. V drugem referatu je dipl. inž. M. Nilić iz železarne Sisak razložil teoretične in praktične poglede na sistem sodobne obdelave podatkov. Železarna Sisak je začela uvajati zelo velik sistem AOP, kateremu so osnova trije računalniki in 19 terminalov. Uporabili bodo »REAL TIME«.

Naša železarna je bila zastopana z referatom »Praktične izkušnje ZPSŽ Železarne Ravne v uporabi statističnih metod kontrole kvalitete.«

Jože Šegel, dipl. inž.

SIMPOZIJ O SPECIALNI ELEKTROMETALURGIJI V KIJEVU 5.—13. JUNIJA 1972

V okviru projekta osvajanje tehnologije pretaljevanja visoko legiranih jekel po EPŽ metodi v Železarni Ravne smo se udeležili internacionalnega kongresa o specialni elektrometalurgiji v Kijevu v naslednji sestavi:

— direktor enote metal. proizv. Milan Dobovišek, dipl. inž.,

— vodja odd. za razvoj tehn., izdelkov in metal. raziskave Jože Rodič, dipl. inž., in

— Blaženko Koroušič, dr. inž., Metalurški inštitut — Ljubljana.

Kongres je organiziral svetovno znani Paton inštitut za varilno tehniko v Kijevu. Kongres se organizira vsak dve leti in je posvečen problemom specialne elektrometalurgije. Po kongresu je bila organizirana ekskurzija v Zaporozje na ogled obrata EPŽ v Dnjepropetalsku.

Program simpozija

Letošnji simpozij o specialni elektrometalurgiji v Kijevu je bil posvečen trem postopkom za sekundarno rafinacijo kovin:

1. Elektropretaljevanje kovin pod zlin-dro (proces EPŽ);

2. Vakuumsko pretaljevanje kovin z elektronskim curkom (proces — VPE),

3. Plazma obločno pretaljevanje kovin (POP).

Vsi trije postopki so v zadnjih letih doživeli silen razmah in vzbudili velik interes pri metalurških v celem svetu. Posebno hiter razvoj je doživel proces EPŽ, ki že danes dovoljuje izdelavo velikih 200—300-tonskih ingotov za potrebe turbogeneratorjev jakosti več kot 1000 MW. Zato je naj-

večji del simpozija tudi bil posvečen problemom procesa EPŽ, saj je od 57 prezentiranih predavanj bilo 42 predavanj posvečenih le procesom EPŽ.

Program predavanj s področja procesa EPŽ lahko razdelimo na 5 osnovnih skupin:

1. metalurški procesi pri EPŽ 11 predavanj,

2. kinetika in mehanizem odstranjevanja nekovinskih vključkov pri EPŽ 6 predavanj,

3. procesi taljenja in kristalizacije 5 predavanj,

4. kvaliteta jekla EPŽ 9 predavanj,

5. novi tehnološki procesi in oprema EPŽ 12 predavanj.

Materiali simpozija in hkrati povzetki najvažnejših predavanj so na razpolago v naši strokovni knjižnici, evidentirani pod »Posvetovanja — simpoziji (550)«.

Blaženko Koroušič, dr. inž.

UPORABA METOD MATEMATIČNE STATISTIKE Z RAČUNALNIKOM 20.—23. JUNIJA 1972 — RAVNE NA KOROŠKEM

Akcijski odbor pri gospodarski zbornici SRS je v okviru programa akcij za leto kakovosti 1972 zadolžil društvo za kontrolo kakovosti in zanesljivosti (DKKZ), da v letošnjem letu poživijo sistematično vzgajanje kadrov in s primernim programom seminarjev popularizira moderne metode za kontrolo in krmiljenje kakovosti v podjetjih.

Metode matematične statistike dobivajo s hitrim razvojem računalništva vedno večjo vlogo pri krmiljenju kakovosti tako v kontroli kot tudi v raziskavah.

Ni veliko podjetij, ki te metode v širšem obsegu uporabljajo. V naši železarni pa se jih uspešno poslužujemo že več kot deset let in smo si nabrali že veliko dragocenih izkušenj. Z razvojem organizirane teamske delitve dela pri izvajanju in uporabi teh metod smo njihovo uporabnost tudi z izdajo internega priročnika z navodili približali zelo širokemu krogu naših sodelavcev. Lahko rečemo, da se pri nas skoraj vsak raziskovalec, kontrolor, laborant, tehnolog, inženir v proizvodnji in še marsikdo vsakodnevno srečuje z uporabo teh metod. Lahko se pohvalimo, da je v naši železarni statistika v kontroli in raziskavah že zaživela, kar pa ne pomeni, da smo z doseženo stopnjo razvoja že lahko zadovoljni. Še močnejši razmah in pravo učinkovitost pričakujemo takrat, ko bomo imeli računalnik v hiši in ko se bomo lahko posluževali bogatih kartotek v njegovem spominskem skladišču.

Gospodarska zbornica SRS je prek društva DKKZ celotno izvedbo seminarja in pripravo vseh materialov poverila Železarni Ravne, kar pomeni za naše podjetje veliko priznanje in pomemben prispevek k renomeju naše železarne na področju obravnavanja kakovosti.

Seminar je bil razmeroma dobro obiskan in uspešno izveden, vsa pomembnejša podjetja Jugoslavije pa so iz vabil društva DKKZ zvedela, da je Železarna Ravne vo-

dilno podjetje na področju intenzivne uporabe metod matematične statistike.

Seminar sta vodila inž. J. Rodič in inž. J. Šegel, pri praktičnih vajah pa je sodelovala tov. Kolmančič.

Obenem s pripravo tega seminarja smo za našo interno uporabo pripravili veliko obsežnejši priročnik s podrobno razlago in z neposrednimi navodili za uporabo metod matematične statistike z računalnikom. Ta priročnik bomo s potrebnimi informacijami razdelili v 50 kompletih sodelavcem v železarni Ravne, ki se s tem področjem ukvarjajo.

Jože Rodič, dipl. inž. met.

ČESTITKA

Dne 3. julija 1972 je z zagovorom svojega diplomskega dela zaključil študij na metalurškem odseku fakultete v Sisku naš štipendist Janez Kovač, pripravnik v oddelku za metalurške raziskave. Diplomsko delo je opravil vzorno in pri tem pokazal veliko marljivosti in iznajdljivosti. Tudi strokovno nalogo je dobro opravil in zanj prejel odlično oceno.

V svojem diplomskem delu je lepo sistematično obdelal raziskave na področju kvalitete problematike ledeburitnih orodnih jekel tipa OCR 12. Prav ta jekla so za nas najinteresantnejša, zato je v okviru obširnega raziskovalnega projekta del raziskav opravil inž. Kovač s svojim diplomskim delom.

V prepričanju, da se bo naš dipl. inž. Janez Kovač s svojim nadaljnjim delom izkazal za dobrega raziskovalca — metalurga, mu k doseženemu pomembnemu uspehu iskreno čestitamo.

Sodelavci

HUMOR

Kaj še, razen ...

K angleškemu slikarju je prišel prositi dela mož, ki si je domišljal, da zna slikati.

»Dajte mi delo. Imam ženo in osem otrok.«

»Prav ... in kaj še znate delati poleg tega?«

Zmota

Gospa, ki je bila pred leti lepa, je vprašala pridigarja:

»Oče, ali je velik greh, ker se še vedno rada gledam golo v ogledalu in občudujem svojo lepoto?«

»Greh nikakor ne, kvečjemu velika zmota.«

Itd.

Simon Bolivar, znameniti revolucionar iz Južne Amerike, je nameraval prenočiti v majhnem mestecu v Peruju. Njegov pribočnik je poslal lastniku tamkajšnjega hotela pismeno obvestilo, v katerem je zahteval, naj pripravijo »posebno sobo, najboljšo hrano itd. itd. itd.«

Ko so po prihodu peljali Bolivarja v najboljšo sobo hotela, je v sosednji sobi zagledal tri lepote.

»Kdo so pa te mlade dame?« je zanimalo Bolivarja.

»To so pa tri itd.,« se je nasmehnil hotelir.

DOMA IN NA TUJEM

LJUDJE SO VEDNO BOLJ SLABOVIDNI. Samo na Japonsko je znani Carl Zeiss prodal lani 300.000 stekel za očala.

ŠE VEČ SE BO POTOVALO PO MORJIH. Norvežani so naročili v ZRN, Italiji, Britaniji in Finski največje brodovje na svetu za krožna potovanja v vrednosti 1 milijarde NKr.

EGIPČANI GRADIJO naftovod od Suez do Sredozemskega morja in so jim banke iz ZRN dale 150 milijonov DM kredita.

DRUGIČ V ZGODOVINI USA so v mesecu maju 1972 prodali prek 1 milijon avtomobilov.

ŽE JE NASTAL NEMIR, ker je Italija v aprilu 1972 uvozila za 881 milijard lir in izvozila za 870 milijard lir. Torej z deficitom 11 milijard lir. Delajo vse, da ta mali deficit že v par mesecih izravnajo.

PRESEŽEK BANAN NA SVETU. V kratkem bo na svetu proizvedenih 8 milijonov ton banan, vendar je povpraševanje po njih le 6,9 milijona ton. Viške bodo vrgli v morje!

ODHAJANJE ZDOMCEV V ZRN BO POSTALO PROBLEMATIČNO, ker je pred kratkim kancler Brandt izjavil, da je število inozemskih delavcev doseglo kritično točko.

V ANGLIJI JE ŠE VEDNO VELIKO BREZPOSELNIH. V maju 1972 je bilo brez službe še vedno 1 milijon Angležev.

SOSEDJE IN MI. Leta 1976 bo v Avstriji v kraju Zwetendorf pričela obratovati jedrska elektrarna s 700 MW, naši pa so jo predvideli v Krškem v letu 1975.

TEHNIŠKO-PROMETNI RED V EGS. Določen je enotni maksimalni osni pritisk do 11 ton. To bo imelo za posledico občutne spremembe pri gradnji tovarnikov.

500 VAGONOV si je izposodilo ŽTP Beograd v Franciji za prevoz železove rude iz Ljubije v Smederevo.

NAPREDEK ZA VARNOST. Betonske piste so nevarne za letala, ker turbine lahko vsrkajo drobne delce, ki utegnejo poškodovati turbinski stroj. Firma Bayer je izdelala umetno maso DESMODUR — DESMOPHEN, s katero so uspešno prevlekli neko letališče na Nizozemskem. Vzlet je po gladki površini povsem varen.

TRI SVETOVNE NEVARNOSTI SO: vietnamska vojna, »eksplozija« prebivalstva in onesnaženje okolja. O tretjem problemu je v juniju zasedala na švedskem svetovna konferenca.

F. B.

ŽELEZARSKÉ ZANIMIVOSTI

ITALIJA. Znana italijanska tovarna za opremo metalurških podjetij je izdelala mehanizirano »krtačo« za čiščenje notranjih površin kokil. Naprava je obešena na

žerjav in z njo se očisti vsako minuto ena kokila. Naprava je efektivna za večje kokile, pri manjših pa ostanejo kot neočiščeni. V Jugoslaviji jo že uporabljajo na Jese-nicah in v Nikšiću.

SOVJETSKA ZVEZA. V Dnjeprospec-stalu so vpeljali mehanizirano čiščenje kokil s kovinskim peskom granulacije 0,5—3 mm. Poraba kovinskega peska je 0,5 kg/kokilo, čas čiščenja ene kokile je 1,5 minute. Po čiščenju so notranje stene kokile svetle in gladke in brez luknjic, ker jih kovinski pesek zatolče.

S takim čiščenjem dobijo zelo gladke stene kokil in lepo površino ingotov. Odbrus v valjarni so uspeli zmanjšati do 1,5 %, kar predstavlja zelo velik uspeh.

INDIJA namerava zgraditi novo železar-no. V ta namen so imenovali posebno strokovno komisijo, ki bo določila najugodnejšo lokacijo. Predvidevajo, da bodo v vseh železarnah Indije proizvedli leta 1979, ca. 20. milij. ton surovega jekla. Do konca šeste petletke pa predvidevajo proizvodnjo 27 milijonov ton jekla. S povečano proizvodnjo se bo Indija osamosvojila in leta 1976 uvažala le še 10—15 % jekla za lastne potrebe, po letu 1979 pa bo le ca. 5 % uvoza. Za gradnjo novih železarn vlada veliko zanimanje ZDA, SZ ter Zahodne Nemčije in Češke, medtem ko Japonci ne kažejo zanimanja.

ZAHOĐNA NEMČIJA je v letu 1971 izdelala 40,3 milijona ton surovega jekla ali 4,7 milijona ton manj kot v letu 1970. Iz tabele je še razvidno, da se tudi v Zahodni Nemčiji martinarsko jeklo vedno bolj umika in da narašča proizvodnja jekla v kisikovih konvertorjih ter elektro obločnih pečeh.

Vrsta jekla	1970 %	1971 %
Thomasov konvertor	8,1	7,0
SM peč	26,3	21,1
LD konvertor	55,7	61,9
Elektro obločna peč	9,9	10,0
	100,0	100,0

POLJSKA bo v bližini Katowic zgradila integralno železarno z letno zmogljivostjo 4,5 milijona ton jekla. Imela bo dva plavža s 3500 m³ koristne prostornine in dva 350-tonska LD konvertorja. Za vlivanje bodo uporabili naprave za konti vlivanje. Zgrajena bo v dveh fazah, prva do 1976. in druga do 1978. leta.

Dipl. inž. Rado Jelerčič

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

5095	Ambrose D., Gas Chromatography 1971.
5096	Turk I., Upravljalni vidik računovodstva 1971.
5097	Čižman V., Osnove teorije plastičnosti in preoblikovanja kovin 1972.
5098	Wilhelm K. H., Graphische Darstellung in Leitung und Organisation 1971.
3587/265	Rekonstrukcija in ureditev avtomatske regulacije na pečeh za žarjenje odlitkov 1972.
3587/266	Koroušić B., V. Prešern, Osvajanje proizvodnje EPŽ — žlinder I. in eksotermičnih praškov za potrebe EPŽ-peči R-915Y — to v železarni Ravne 1971. D. 1,2.
3587/267	Wohinz J., Kompleksno iskoriščavanje piritnih izgoritina 1967.
5099	Obremski B., Uporedna analiza poslovanja kao metod za otkrivanje unutrašnjih rezervi u radnoj organizaciji 1970.
5100	Novoe v processah gorjačej obrabotki metallov 1971.
5101	Edminister J. A., Theory and problems of Electric cirenits 1965.
5101/1	Spiegel M. R., Theory and problems of Advanced calculus 1963.

Ljubo Ravnikar, Ob Meži, akvarel

Ob morju

- 5101/2 Lipschutz S., Theory and problems of probability 1968.
- 5101/3 Spiegel M. R., Theory and problems of Laplace Transforms 1965.
- 5101/4 Lowenberg E. C., Theory and problems of Electronic circuits 1967.
- 5101/5 Baumslag B., Ph. D. B. Chandler, Theory and problems of Group Theory 1968.
- 5102/I Velimirovič S. V., R. Vuković, Vrednovanje poslova i uspeha radnika 1971. D. 1, 2.
- 5103 Marolt J., Kontrola kvalitete 1971.
- 5104 Ristič I., Poznavanje robe 1972.
- 3587/268 Letno poročilo 1971.
- 5105 Savetovanje o proizvodnji alata održanog u Pragu ČSSR 1966.
- 5106 Zelena knjiga o ogroženosti okolja v Sloveniji 1972.
- 5107 Turk I., Ekonomika podjetja 1972.
- 5108/1 Heller E., Siemens — System 300 für Prozessautomatisierung 1971.
- 5108/2 Heller E., Roth S., Siemens — System 300 für Prozessautomatisierung 1971.
- 5109 Elektromesstechnik 1968.
- 5110 Messen und Regeln in der Wärme- und Chemietechnik 1962.
- 5111 Spitta A. F., Elektrische Installationstechnik 1971. D. 1, 2.
- 5112 Prosa 300 für Prozessautomatisierung 1969. D. 1, 2, 3.
- 5113 Pfitzenmaier G., Tabellenbuch Tiefpässe 1971.
- 5114 Witting E., Einführung in die Beleuchtungstechnik 1969.
- 5115 Langer E., Spulenlose Hochfrequenzfilter 1969.
- 5116 Roeper R., Kurzschlussströme in Drehstromnetzen 1964.
- 5117 Gelder E., Hirschmann W., Schaltungen mit Halbleiterbauelementen 1967, D. 1, 2, 3, 4.

- 5118 Kunze H., Schaltkreissysteme SIMATIC N und SIMATIC NB 1971.
- 5119 Fleischer D., Logische Schaltungen 1 1971.
- 5120 Hahn R., Elektronische Schaltkreissysteme 1971.
- 5121 Integrierte Digitalbausteine 1970.
- 5122 Hein K., Schaltungs algebra 1967.
- 5123 Handbuch der Elektrotechnik 1971.
- 5124 Leyer D., Wärmeübertragung 1971.
- 5125 Weiske W., Die Wirkungsweise des Thyristors 1970.
- 5126 Schwarz W. M., Regeleinrichtungen 1970.
- 5127 Schuster K., Aufbau der Materie 1969.
- 5128 Lob U., Die Wirkungsweise der Halbleiterdiode 1969.
- 5129 Schwarz W. M., Einführung in die Regelungstechnik 1969.
- 5130 Enke H., Steuerungen für Krananlagen 1969.
- 5131 Schwarz W. M., Grundlagen der Elektrotechnik 1969.
- 5132/a Atlas znanja — Kemija 1971.
- 5132/b Atlas znanja — Mineralogija 1971.
- 5133 Rikovski I., Praktikum iz analitičke hemije 1972.
- 5134 Bozorth M. R., Ferromagnetism 1968.
- 3587/269 Treppo M., Kemijska analiza EPŽ žlinder in soli 1972.
- 5135 Osnove za izradu programa unapredjenja kvaliteta 1972.
- 5136 Kneller E., Ferromagnetismus 1962.

STROKOVNI ELABORATI

- 5000/161 Pratkanar J., Brusilni stroj za notranje brušenje 1971.
- 5000/162 Meh D., Delilna glava s konjičkom 1971.
- 5000/163 Smolak K., Poslovni stroški in vkalkulirani osebni dohodki 1971.
- 5000/164 Oderlap F., Obdelava karakterističnih lastnosti tekoče plinske faze in mešanice BPZ 1971.
- 5000/165 Strahovnik V., Dinamično preizkušanje jekel v mehanskem laboratoriju železarne Ravne 1971.
- 5000/166 Solar J., Odlaganje dopisov in dokumentov v analitsko plan-skem sektorju 1971.
- 5000/167 Naglič M., Izdelava kalkulacij in obračun proizvodnje 1972.
- 5000/168 Bivšek F., Stroj za frezanje ojnice 1972.
- 5000/169 Savič L., Hidravlična stiskalnica SKAG 100 Mp 1972.
- 5000/170 Karpač M., Obračun in fakturiranje po klasični in Kienzler metodi za inozemski trg 1972.
- 5000/171 Smrekar M., Organizacija priprave podatkov za fakturiranje na računalniku Kienzle 1972.
- 5005/172 Jamšek R., Priprava tople vode s pomočjo pare 7 atm — temp. 180—200° C 1972.

- 5000/173 Praprotnik D., Uvesti sistem georga za potek delovne dokumentacije v vzmetarni 1972.
- 5000/174 Bertalanč A., Postavitve in elektrifikacija transformatorja za EPŽ 1972.
- 5000/175 Favai D., Shema in opis glavne merilne garniture za merjenje el. energije 1972.
- 5000/176 Doberšek Kosaber J., Obdelava naročil na računalniku Kienzle 6000 1972.
- 5000/177 Miklave M., Transistorski stabilizirani tokovni izvori 1972.
- 5000/178 Pikalo M., Defektoskopija in defektoskopski laboratorij v železarni Ravne 1972.
- 5000/179 Jocič B., Sistematizacija postopkov in agregatov za termično obdelavo v železarni Ravne 1972.
- 5000/180 Grešovnik M., Preizkušanje korozijske obstojnosti z elektrolitskim jedkanjem v oksalni kislini 1972.
- 5000/181 Švajger M., Termično utrujanje utopnih jekel 1972.
- 5000/182 Švajger M., Organizacija in dejavnost metalurškega oddelka 1972.
- 5000/183 Hudrap D., Poročilo o obvezni praksi v železarni Ravne 1972.
- 5000/184 Lačen I., Oddelek za organizacijo 1971.
- 5000/185 Štirn M., Priprava in obdelava mehanskih lastnosti vlečenega jekla 1972.
- 5000/186 Kranjc V., Elektrifikacija vrtnega stroja za globoko vrtnje Pratt Whitney 1972.
- 5000/187 Kranjc V., Analiza časov za vsa delovna mesta v livni jami topilnice I. 1972.
- 5000/188 Verdinek F., Razsvetljava v železarni Ravne 1972.
- 5000/189 Hrastnik A., Posnemalna priprava za ozobljenje torzijskih osi 1972.
- 5000/190 Pori B., Fiksiranje zrna pri metalografskem pregledu jekla 1972.
- 5000/191 Sajevec N., Obračun proizvodnje pri novi organizaciji enote mehanske obdelave 1972.
- 5000/192 Mak M., Izračun OD 1972.
- 5000/193 Vodeb D., Osnovne karakteristike in principi delovanja energetskih agregatov v železarni Ravne 1972.
- 5000/194 Lipuš I., Vloga materialne službe za elektro vzdrževanje 1972.
- 5000/195 Knez A., Proizvodnja in prodaja pnevmatičnega orodja in pripadajočega pribora na jugoslovanskem tržišču 1972.
- 5000/196 Hudrap D., Realizacija naročil za proizvode mehansko predelovalnega obrata v luči stroškov knjigovodstva 1972.
- 5000/197 Jeznik I., Ureditev tehnične dokumentacije za predelavo žarnih peči 1972.
- 5000/198 Polovšek Š., Stojalo za pregled valjev 1972.
- 5000/199 Visinski M., Ureditev tehn. dok. detaljni opis delovanja 70-se-

DOPUST IN TRIM

Oj, ti, letni čas, ti dopust prelepi... prelepi v letošnjem muhastem poletju le za tiste, ki so, ob precej visokih izdatkih družinskega predračuna, imeli ob slani luži vsaj sončno vreme.

Letošnji julij, predvsem prva polovica, jo je marsikomu zagodel, posebno še tistim, ki so letovali v slovenskem Primorju. Da pa prisolednih ne bi preveč žalostili, naj opišem letovanje na Rabu v domu štorskih železarjev.

Od 1. do 10. julija so v tem domu letovali tudi štiri ravske družine. Potovanje na Rab in nazaj imajo Štorani organiziran s posebnim avtobusom. Med njimi je še bore malo takih, ki bi se na to, ca. 500 km dolgo pot, odločili potovati s svojim jeklenim konjičkom. Če pomislimo, da je za prevoz na relaciji Store—Rab—Store potrebno odšteti le 92 din na osebo, je prevoz z avtobusom še bolj privlačen. To ugodnost so lahko izkoristili tudi naši sodelavci. Če pa se že kdo odloči potovati s svojim avtomobilom, potem je običaj, da se v eni smeri potovanja odloči potovati skozi nacionalni park Plitvice. Ta pot mimo Zagreba, Karlovca, Slunja, Plitvic, Gospiča, prek Velebita do Karlobaga in potem po jadranski magistrali do Jablanca, je sicer ca. 100 km daljša kot smer Ljubljana, Postojna, Reka, Senj, Jablanac, je pa zato vožnja dosti slikovitejša, udobnejša. Z ogledom Plitvic pa je 100 km presežka za ljubitelje nadnaravnih lepot krepko poplačano. Seveda ogled ni zastoj: parkiranje 5 din, vstopnina za odrasle 15 din, za otroke 10 din, spominki, razglednice, okrepila — vključno s skromnostjo z lahkoto v 2 ali 3 urah ugotavljaš 100 do 150 din izdatkov za 4-člansko družino; sicer pa, saj smo na dopustu ali ne? Vsega si v takem času niti ne ogledati ne moreš. Največ in najlepše je videti, če vstopite pri vходу št. 1 (skupno so 4), ki je tudi prvi iz karlovske smeri. Svojevrsno zadovoljstvo doživljaš tudi, ko se na vrhu Velebita pred tabo razgrne dobršen del Jadrana med Senjem in Zadrom, posejan z otoki in otočki, ki sredi plave gladine vedrijo kot oblaki na sinjem nebu. Vožnja navzdol, po idealno speljani, odlični asfaltirani cesti proti morju deluje kot poživilo po daljši, utrujajoči poti. Niti ne zaveš se dobro, pa si že v Karlobagu in potem po 27 km že tudi v Jablancu. Kljub polni turistični sezoni imaš lahko tudi srečo, da ti ni treba čakati na vkrcanje več kot 1 uro. Pol ure plovbe, za katero odšteješ 25 din za osebni avto s šoferjem in 15 din za odraslo osebo (za otroke do 14. leta je brezplačno) in že si na Rabu. Do mesta Rab je še 6 km vožnje po novi asfaltni cesti. Pelješ se še dober kilometer do hotela »Kontinental«, kjer pa se moraš pošteno potruditi, da najdeš prostor za parkiranje.

Dom Železarne Štore, vila »Dragica«, je kakih 300 m oddaljen od hotela »Kontinental«, na gričku, zaraščenem z borovjem, tik ob obali. Vila je grajena v dveh etažah, tako da imajo boljše sobe v drugi etaži tudi svoje lastne balkone. V sobah so tri ležišča ali več, ki so vsa opremljena z vzmetnicami jogi. Poleg zgradbe je montažna jedilnica s kuhinjo, bifejem in pokrito verando (slično kot v našem domu v Portorožu). Hrana je zelo raznovrstna, dobra, le da je je mogoče za malenkost manj, je pa zato bolj ekonomično servirana. Prikuho z mesom servirajo namreč družinsko na ovalih in jo je zato moč razdeliti po želji in potrebi (to bi veljalo uvesti tudi v našem domu).

Vse do sedaj povedano pa ni bilo pogojeno s tem člankom. Vse Ravenčane je presenetila dostopnost, prilagodljivost in prisrčnost, da ne bom rekel domačnost vseh Štorčanov, ki so v tem času letovali, posebno pa še upravnika Jožeta, ekonoma (angela varuha) Stipeta, rekreatorja Slavka in strežnic. Nismo mogli dojeti, da se da z malo organizacije dopust tako popestriti, da je poln dinamike, vedrega razpoloženja, da ni dopust le zato, ker smo pač ob morju, kamor pridemo enkrat na leto za 10 ali več dni.

Ze zdavnaj vemo, da si človek sam težko izbira aktivnost po svoji lastni presoji: ali zaradi neiznajdljivosti ali pa zaradi lagodnosti. Tega se v Štorah že dalj časa dobro zavedajo in zato imajo že nekaj let na Rabu rekreatorje, ki skrbijo za rekreativno aktivnost dopustnikov na Rabu. Na mali ravnici pred domom je balinišče, ki se uporablja tudi za strelišče z zračno puško in pikado, rusko kegljišče in namiznoteniška miza z vso opremo.

Tekmovanja potekajo po prej dogovorjenih in objavljenih programih. V tem času so bila organizirana tekmovanja za značko »TRIM« v streljanju in plavanju. Posebej pa še tekmovanja v plavanju za ženske in moške, v streljanju za pionirje, ženske in moške, v namiznem tenisu in veslanju z blazinami. Omo-

gočeno je tudi prosto veslanje, saj posedujejo Štorani dva elanova čolna na vesla, za 3—4 osebe. Organizirajo se tudi izleti z motornim čolnom (barko), ki je last ekonoma in se tega, ob minimalnih nadomestilih, dopustniki brez izjeme lahko organizirano poslužujejo (Suha Punta, pokopališče kontracijskega pokopališča Rab, Pag).

V tekmovalnem programu so imeli Ravenčani precej uspehov: Janežičeva je bila 1. v plavanju, 5. v streljanju, Beberjeva je bila 2. v plavanju, 2. v streljanju, Janežič je bil 1. v namiznem tenisu in 2. v plavanju, Janežič ml. je bil 5. v streljanju in 6. v namiznem tenisu. Krauberger je bil 3. v plavanju. Poleg vseh tekmovanj je tov. Slavko Lisec vodil tudi brezplačno pavalno šolo za odrasle in najmlajše.

Dopustni dnevi so minevali, da jih ni bilo mogoče slediti.

Predzadnji večer (bilo je ravno nedelja) smo se morali uradno posloviti. Vsi smo se zvečer zbrali na verandi. Najmlajši so imeli javno oddajo »Pokaži, kaj znaš« in so s svojimi pesmicami, recitacijami in smešnicami poskrbeli za začetno razpoloženje.

Sledila je razglasitev rezultatov s podelitvijo nagrad. Nagrade so kupili iz prijavnin za tekmovanje. Na koncu je javno mnenje izbralo še najbolj rekreativno aktivno družino in na presenečenje Ravenčanov je bila to družina Janežič.

Ob zvokih gramofona in dobri kapljici so se vsi skupaj razgibavali do zgodnjega jutra. Ob koncu mogoče še informacijo o dnevnih penzionih: Ravenčani so plačali 55 din s takso za odrasle in 37 din za otroke. Cene pijači pa tudi niso pretirane: 1 l vina 10 din, radenska 2,50 din, oranžada 1,60 din, dvojni C 2 din.

Vreme je bilo 10 dni tako, kot si ga na morju vsakdo želi. Morje izredno čisto, za otroke plaža kot naročena z obilico peska in mivkastim dnom (100 m od obale višina vode ne presega 150 cm) drugje pa obilica morskih ježkov, zato je potrebna skrajna previdnost tudi ob uporabi vodnih copat.

Oj dopust, dopust prelepi, da bi le še prišel v drugo!

če

Prvi vtisi o dopustih

Čeprav kritika o neskribi za dopuste zaposlenih delavcev v Železarni Ravne ni izvor nedelavnosti, temveč bolj neinformiranosti, moramo naknadno povedati, da je letos več kot kdajkoli prej letovalo ali še bo letovalo ob morju naših družin. Počitniški dom v Portorožu so napolnile predvsem družine, ki do sedaj še niso bile na morju. Precej več kot prejšnja leta je med njimi delavcev, ki so bili poslani na morje brezplačno zaradi slabega zdravja, izčrpanosti ali so socialno ogroženi. Zato

pa je bilo manj prostora za druge člane kolektiva. Zaradi tega pa je služba poiskala še razpoložljive dodatne kapacitete v počitniških domovih Železarne Jesenice in Železarne Štore. Tako je precej naših delavcev z družinami preživelo svoj dopust ali ga še bo v jeseniškem počitniškem domu v Biogradu na moru in v počitniškem domu železarne Štore na otoku Rabu za enako oziroma neznatno višjo ceno kot v našem počitniškem domu v Portorožu.

Vetrovni zahod

kundnega analizatorja ogljika Leco 1972.

5000/200 Mravljak O., Organizacijska shema železarne Ravne 1972.

5000/201 Cigale I., Predelava avtomatičnega varilnega aparata Transiflow 1972.

5000/202 Rus Fr., Toplotno tehniške meritve in raziskave problemov na globinskih pečeh ELPIT 1972.

5000/203 Dornik J., Varnostni predpisi in navodila za neoviran promet po cestah železarne Ravne 1972.

5000/204 Hric C., Obračun proizvodnje gotovih in nedokončanih jeklenih ulitkov 1972.

5000/205 Potočnik J., Raziskava električnih parametrov solnih kopeli v kalilnici 1972.

5000/206 Poberžnik F., Rast proizvodnje vzmeti, ki jo predvideva srednjeročni razvojni program 1970—1975 1972.

Prve družine, ki so se vrstile iz teh krajev, so navdušene nad lepoto in urejenostjo teh počitniških domov. Odkrito moramo povedati, da se naša železarna ne more pohvaliti s skrbjo za oddih svojih delavcev v primerjavi s sosednjima železarnama niti v kvaliteti še manj pa v kvantiteti.

Počitniško naselje Železarne Jesenice v Biogradu na moru ne predstavlja nobene razkošja, vendar je udobno in urejeno tako, da se v njem počutiš odlično, čeprav kot njihov gost. Poskrbljeno je prav tako za rekreacijo in razvedrilo gostov. Kazalo bi si jemati vzgled po tem in počasi v okviru možnosti priti do takšnega počitniškega naselja ob morju za naše delovne ljudi, ki vedno bolj prihajajo do zaključka, da

po celoletnem napornem delu nujno potrebuje pravi oddih, ne pa samo dopust za dodatni zaslužek v škodo svojemu zdravju. Po prvih vrnitvah z dopusta, preživetega v našem počitniškem domu, ni bilo pripomb, razen na nesnago po sobah, ki je, kot kaže, ostala v sobah še od lanskih gostov. Zares je malo čudno, da celih devet mesecev ni bilo mogoče počistiti tal pod posteljami in oprati zaves, saj zato vendar ni bilo treba odločati delavskemu svetu.

Taki so bili vtisi, ki so jih prinesli prvi dopustniki z morja. Poudarka vredno je, da je bilo več dobrih kot slabih vtisov, kakšna pa bo bilanca na koncu sezone, bomo še videli.

F. K.

KULTURNA KRONIKA

PREGLED DELA KULTURNE SKUPNOSTI

7. junija je bila zadnja seja predsedstva občinske kulturne skupnosti pred počitnicami. Na njej so poročali predstavniki posameznih odborov o tekočem delu.

Knjižničarji izvajajo načrt o mednarodnem letu knjige. Ravenska študijska knjižnica sega s knjižnimi razstavami v sosednje občine, za jesen pa pripravlja literarne nastope domačih literatov ter koroških slovenskih in nemških književnikov.

Gledališčniki so financirali gostovanja poklicnih gledališč, dramska revija pa je dala kvalitetne predstave. Razen teh je igrala še mladina iz Črne, Reke in železarne ter prosvetno društvo v Kotljah, premiera je bila tudi na prevaljski osnovni šoli. Ravenska folklor je skupno gostovala trikrat.

Spomeniško varstvo in muzejska dejavnost sta v glavnem na mrtvi točki. Znamenje pri papirnici je bilo obnovljeno na

stroške tega podjetja. Skrbeti bi bilo treba za to, da bi se pri obnavljanju gostinskih lokalov arhitekti prej seznanili s pomembnostjo objektov. Obstaja register objektov, potrebnih zaščite, le da bi ga bilo treba uveljaviti.

Glasbena dejavnost v pretekli sezoni je bila izredno pestra. V občini je gostoval oktet Gallus. Po vrsti so bila pevska srečanja od Pliberka do Traberka, srečanje mladinskih in pionirskih zborov ter pihalnih orkestrrov. Prevaljski Vres je imel samostojne koncerte, prav tako pevski zbor DU Ravne Fužinar.

Likovna dejavnost je obsegala vrsto razstav. Od teh sta bili dve (razstava Merxovih aranžerjev pod vodstvom Darinka Plevnika ter razstava Štefana Marflaka) prirejeni brez iniciative odbora za likovno dejavnost, medtem ko so bile razstave Bojana Golije, skupna razstava slovenskih slikarskih kolonij ter razstava amaterjev železarne Ravne prirejene po načrtu. Naši

šolarji so dosegli priznanje na razstavi v Šoštanju.

Koroški kino klub se je opremil s 16-mm tehniko. Pripravil je petnajstminuten obzornik o domačih dogodkih ter do datuma seje 10 minut drugega obzornika.

Razprava je opozorila na nekaj aktualnih nalog, ki naj bi jih poskušali izvesti jeseni.

Tako naj bi Koroški kino klub arhiviral svoj material v študijski knjižnici, mladinska likovna razstava, ki je letos odpadla, naj bi od prihodnjega leta naprej postala tradicionalna, glasbeniki naj bi začeli pripravljati načrte za prizidek k sedanjemu glasbenemu domu, v katerega naj bi se s časom preselila glasbena šola, ki ob rastoči likovni ter muzejski dejavnosti na gradu ne bo imela več miru. Razmisliti pa bo treba resno tudi o delitvi dela med OZKPO in kulturno skupnostjo v dobro kulture v občini.

SRBSKI KULTURNIKI NA RAVNAH

V okviru »karavane bratstva in prijateljstva 72« je na Ravnah nastopila 8. junija kulturna skupina iz Vrnjačke banje z mešanim pevskim zborom, godalnim ansamblom in baletno skupino.

Srbski amaterji so kljub utrujenosti (predtem so nastopili v Slovenj Gradcu) pokazali kvaliteten spored in bili deležni zasluženega priznanja občinstva.

Skupna razstava slovenskih slikarskih kolonij

Sredi junija je bila v likovnem salonu odprta skupna razstava slovenskih slikarskih kolonij, ki je bila predtem v Zagorju in Idriji. Na otvoritvi je govoril prof. Branko Rudolf, v imenu prireditelja Železarne Ravne pa jo je odprl inž. Miro Kostanjevec. Kljub neugodnemu terminu (konec pouka, začetek dopustne sezone) se je zbralo na otvoritvi še kar precej ljudi.

Na razstavi je navdušilo več posameznih del, ker pa so bili slikarji zastopani s po največ dvema slikama, nobeden ni bil zares v redu predstavljen. Množica vseh mogočih stilov in obdelanih tem seveda ni mogla ustvariti zaokroženega vtisa in je tako razstava izzvenela bolj manifestativno kot umetniško ubrano.

Pa še nauk za prireditelje: nikoli več prirejati razstav v juniju!

Slikarska kolonija Ravne 72

Ob izidu te številke se bodo na Ravnah zbrali slikarji — udeleženci letošnje, že tretje slikarske kolonije, ki jo prireja naša železarna. Da pridejo, so obljubili akademski slikarji Rajko Slapernik in Nikolaj Omerza iz Ljubljane, Janez Šibila iz Maribora, Jaka Torkar z Jesenic, Karel Pečko iz Slovenj Gradca, Lojze Perko iz Cerknice ter domačin Darinko Plevnik. Čeprav smo vabili še nekaj slikarjev, katerih udeležba pa ni zanesljiva, obeta že ta sestav zelo kvalitetno kolonijo.

Pripis uredništva: upamo, da bo močno jubilejnim koncertu naše godbe dobili kak prispevek za septembrsko številko. Koncert je bil 10. junija.

n. r.

Koncert pihalnih godb v počastitev 70-letnice delovanja pihalne godbe na Ravnah 11. junija 1972 pred Domom železarjev na Čečovju. Nastop domačinov.

Foto: F. Kamnik

ŠPORTNE VESTI

ODBOJKA:

SPET V I. ZVEZNI LIGI

Odbojarski klub Fužinar je že lansko leto bil proglašen za najboljši športni kolektiv na Koroškem in verjetno mu tega naslova tudi letos nihče ne bo mogel odvzeti. V svojih vrstah ima dobre pionirje in mladince, lahko pa trdimo, da je aktivni ženski del kluba tudi zelo močan, saj so letos mladinke in članice postale republiške prvakinje. Zlasti uspeh v konkurenci članic je zelo dober, saj ima Fužinar zelo mlado ekipo (praktično same mladinke). Ta uspeh je igralkam Fužinarja odprl vrata za tekmovalje na zvezni ravni, vendar je klub sodelovanje v najvišjem tekmovalju odklonil iz preproste razloga, ker je ekipa premlada in bi igralka — dijakinja le preveč manjkale v šoli.

Česar niso izkoristile igralka, so izkoristili igralci. Kot drugi v svoji skupini II. zvezne lige so imeli pravico igrati na kvalifikacijah za vstop v I. zvezno ligo. Kakor je vsem verjetno znano, so na kvalifikacijah uspeli in postali člani najelitnejšega tekmovalja v Jugoslaviji. Uspeh, h kateremu moramo igralcem, trenerju in vsem funkcionarjem iskreno čestitati, vsekakor pa tudi uspeh, ki še kako obvezuje.

S tekmovaljem v tako zahtevnem razredu je poleg želje po uspehu in poleg osnovne požrtvovalnosti potrebnih še cel kup reči, da ne bi iz tekme v tekmo čakali na kakšno zmago in že kar na začetku iz usmiljenja komaj čakali na (ne)slaven konec tekmovalja, iz katerega bi mogoče pridobili kakšno izkušnjo, ki pa bi verjetno bila zelo drago plačana in našim razmeram sploh ne bi ustrezala.

Predvsem mislim, da s čistim amaterizmom v I. ligi nimamo kaj početi. S tem se morajo spoprijeti vsi, od igralcev prek funkcionarjev, do vse naše športne javnosti. Predvsem je važno, kako bodo tak odnos sprejeli igralci, ni pa zanemariti tudi mišljenja športne publike in predvsem naših vrlih železarjev, ki bodo tudi morali menjati odnos do športa v konkretnem primeru in igralcem omogočiti načrtno vadbo in potovanja po vsej državi. Veliko stvari bo moralo biti popolnoma razčiščenih že pred prvim servisom v novem tekmovalju, med prvimi prav gotovo detajlno izdelan načrt treningov, zagotovljena potrebna finančna sredstva in omogočena (časovno) vadba in tekmovalja brez posledic za dosednji eksistenčni obstoj igralcev. Pri tem gre seveda opozoriti na to, da tu ne gre misliti samo na eno sezono, ampak je potrebno vse načrtovati najmanj za tri leta, če že ne za več sezon. Rešitev čisto tehničnih vprašanj bo terjala veliko truda od funkcionarjev. Ali ima Fužinar dovolj igralcev za I. zvezno ligo, je v tem trenutku vprašanje, na katerega ne moremo odgovoriti z da. Kako je s kadrovanjem igralcev, kako bo rešeno vprašanje trenerja (biti igralec in trener v I. zvezni ligi najbrž ni vzdržno), kakšni so medsebojni odnosi in še več takih vprašanj bi lahko postavili. Vsa ta vprašanja pa zahtevajo odgovore in prepričani smo

lahko, da se bodo vsi pri odbojarskem klubu trudili, da bodo na vsa vprašanja pritrdilno odgovorili. Če bo še pomoč občinstva realna in vzpodbudna in če bo naša železarna, brez katere tudi športa pri nas ne bi bilo, omogočila osnovne pogoje za tekmovalje, v kar ne dvomimo, potem najbrž to prvo leto v I. zvezni ligi za naše odbojkarje tudi ne bo zadnje.

SMUČANJE:

JEŽEVA NAJBOLJŠA

Pred mesecem dni je Smučarska zveza Slovenije objavila razvrstitev alpskih smučarjev in smučark na podlagi doseženih rezultatov v sezoni 1971/1972. Zanimivost pri tej razvrstitvi, v kateri najdemo tudi koroške smučarje, je v tem, da so posamezniki ocenjeni ločeno po rezultatih na mednarodnih in domačih tekmovaljih. Pri mednarodni razvrstitvi pa so ocenjeni samo tisti, ki so imeli vsaj dva rezultata. (En sam nastop oz. rezultat FIS sicer prizna, ni pa kategoriziran.)

Za nas so zanimive predvsem uvrstitve naših alpskih smučark in smučarjev, upoštevati pa bomo seveda tudi naše bližnje sosede. Pa pogledjmo najboljše:

PRI ČLANICAH je Matvozova v kategoriji domačih tekmovalj v slalomu peta, v veleslalomu pa druga, medtem, ko si Jure Potočnik v slalomu pri STAREJŠIH MLADINCIH deli 1. mesto, v veleslalomu pa je tretji. Mežičan Samec je v slalomu enajsti, Bojan Borštner pa v veleslalomu sedmi. Pri STAREJŠIH MLADINKAH v kategoriji domačih in v kategoriji mednarodnih tekmovalj v slalomu in veleslalomu suvereno vodi Irena Ježeva, pri MLAJŠIH MLADINCIH je Roman Höcl v kategoriji domačih tekmovalj v slalomu in veleslalomu drugi, v kategoriji mednarodnih tekmovalj pa v veleslalomu celo prvi! Črnjan Kolar je v kategoriji domačih tekmovalj 14. v slalomu in 6. v veleslalomu. Erna Kotnikova je pri MLAJ-

ŠIH MLADINKAH v kategoriji domačih tekmovalj v slalomu šesta in v veleslalomu peta. Slovenjegrajska Tirškova je 3. v slalomu in 6. v veleslalomu, njena rojakinja Petra Aberšek pa je v veleslalomu petnajsta. Pri MLAJŠIH PIONIRJIH je v kategoriji domačih tekmovalj v slalomu na 1. mestu Andrej Höcl, Boris Kotnik je sedmi, Zlatko Golobanc deveti in Andrej Štefanovič štirinajsti. V tej razporeditvi najdemo še Slovenjegrajska Toneta Kozelja na 3. mestu in Mežičana Draga Pustoslemška na enajstem mestu. V veleslalomu so naši nekoliko slabši. Höcl je na 12. mestu, Kotnik in Golobanc na 15. oziroma 16. mestu, medtem ko je Kozelj na 11. mestu in Črnjan Milan Pečovnik na 19. mestu. Pri MLAJŠIH PIONIRKAH je Liljana Kadiševa (pred kratkim se je odselila z Raven) v slalomu 14. in 16. v veleslalomu. Tu najdemo še Majdo Celcerjevo na 11. mestu in Črnjanko Karmen Havnikovo na 17. mestu.

Iz kategorizacije je razvidno, da so koroški, zlasti pa ravenški alpski smučarji krepko v slovenskem in seveda tudi v jugoslovanskem vrhu in zato tudi ni nič čudnega, če je Smučarska zveza Slovenije za prihodnjo sezono v reprezentanco uvrstila tudi naslednje koroške smučarje:

ČLANICE A: Marjeta Matvoz in Irena Jež.

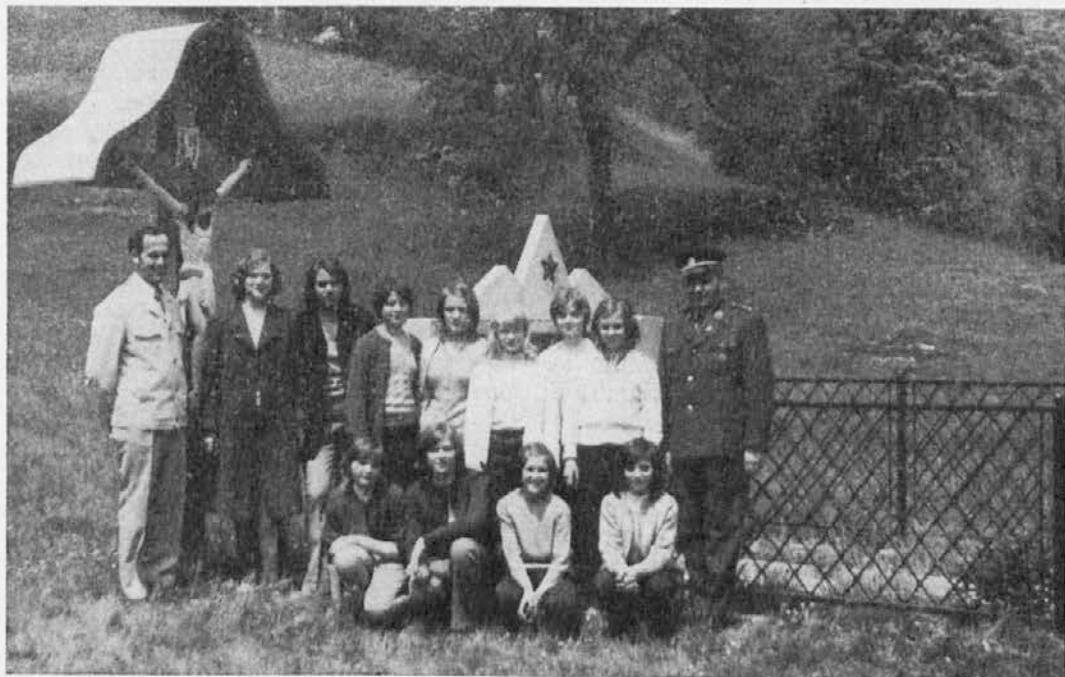
MLADINKE A: Erna Kotnik in Irena Tiršek.

MLADINKE B: Liljana Kadiš.

MLADINCI A: Jure Potočnik, Roman Höcl, Andrej Kozelj.

MLADINCI B: Jože Kolar, Andrej Höcl in Zlatko Golobanc.

Skrb za načrtno vzgajanje alpskih smučarjev na Koroškem torej že daje bogate sadove, seveda pa bo treba s tako politiko tudi v bodoče nadaljevati in še bolj združiti interese posameznih krajev, ne pa, kakor je še ponekod, gledati na vzgojo perspektivnih smučarjev samo ozko krajevno. Za uspeh v vedno večji konkurenci je treba strniti vrste in združiti vse sile za še večjo kvaliteto.

Po uspešno zaključenih tekmovaljih se je desetina gasilk — pionirk udeležila izleta pri sv. Neži na partizanskih grobovih.

Plaža

NAMIZNI TENIS:

PIONIRKE DRUGE V DRŽAVI

Namiznoteniška zveza Slovenije je naredila obračun tekmovalstva za točke in objavila pregled ocenjevanja rezultatov, doseženih v sezoni 1971/72. V skupni razporeditvi je edini koroški namiznoteniški klub, ravenki Fužinar, na solidnem 5. mestu, v posameznih disciplinah pa so naše igralkice (žal med igralci posamezno praktično ni nobenih uvrstitev za točke) odrezale takole:

PRI PIONIRKAH posamezno je Štručeva na drugem, Režonjeva pa na 3. mestu, 8. je Černovškova in 9. Gostenčnikova. V tej disciplini so naše igralkice daleč najboljše v Sloveniji, saj so med prvo deseterico kar štiri, skupaj pa so zbrale 469 točk! (Triglav z dvema igralkama med prvimi desetimi samo 291, Olimpija s tremi igralkami 276 itd.)

Tudi pri MLADINKAH POSAMEZNO je naša najboljša Štručeva, ki je šesta, Režonjeva pa je deseta. Med prvimi desetimi najdemo na prvih mestih igralkice Olimpije in Triglava ter Ljubljane in v sredini še igralkice Sobote in Ilirije.

Pri članicah posamezno je najboljša Fužinarjeva igralka šele enajsta, pri pionirjih, mladincih, članih A in članih B pa, kot že povedano, praktično ni nobene uvrstitve. Do desetega mesta tudi ni uvrstitve ekip pionirjev in mladincev, medtem ko so se druge ekipe plasirale tako:

Pri ČLANIH EKIPNO si Fužinar skupaj s Kranjem deli 7. mesto, pri ČLANICAH EKIPNO je na odličnem tretjem mestu za Olimpijo in Triglavom, isti vrstni red je tudi pri MLADINKAH EKIPNO, medtem ko Fužinar z 200 točkami krepko vodi pri PIONIRKAH EKIPNO pred Olimpijo (110 točk) itd.

Prav gotovo je res, da bi Fužinar bil tretji ali celo drugi klub v Sloveniji, če

bi v moških disciplinah bil tako uspešen kot v ženskih. Resnici na ljubo pa je treba zapisati, da je pri moških veliko hujša konkurenca, in da šele sedaj po mnogih »suhih« letih tudi pri moškem naraščaju pri Fužinarju kaže na lepše čase.

Dekleta pa so res uspešna. Ekipa pionirk ravenkega Fužinarja v postavi Štruc, Režonja, Gostenčnik (trener Jamšek) je na letošnjem prvem državnem prvenstvu v disciplini pionirjev in pionirk v Zagrebu osvojila odlično drugo mesto in s tem rezultatom vsekakor potrdila vrednost najboljše ekipe. Čeprav je o tem pisalo dnevno časopisje, je ta uspeh tudi v našem glasilu treba zabeležiti in seveda ekipi iz srca čestitati.

Zaradi neugodnih okoliščin (obveznost do šole, predolgo izostajanje, mladost igralk) se je ženska ekipa letos odpovedala tekmovalstvu v zvezni ligi članic, že sama možnost sodelovanja pa nedvomno priča o kvaliteti ravenkega ženskega namiznega tenisa.

PREVALJČANI SO NAS PRESENETILI

Mislím, da je bila nedelja, 11. junija, sicer pa točen datum ni niti tako važen. Bolj važno je, da mi je vse drugo, kar sem tisto nedeljo popoldne doživel na stadionu na Prevaljah, ostalo tako živo v spominu. In verjetno ne samo meni, ampak vsem tistim številnim gledalcem, ki so zasedli vso tribuno in še ob robu nogometnega igrišča jih je bilo dovolj.

Da Prevaljčani znajo živeti za svoje prireditve, so že večkrat dokazali. Tudi tokrat so bile vse Prevalje v zastavah, stadion je bil vzorno pripravljen, saj so markirali celo atletsko stezo, sodelovala pa je tudi njihova godba na pihala.

Partizan in športno šolsko društvo Mladost sta pripravila javni telovadni nastop, v sporedu pa so sodelovali tudi telovadci občinske telovadne vrste ter mladinke v odbojki, mladinci v košarki in starejši člani v nogometu celo v mednarodni zasedbi. Skratka, pravo telesnovzgojno in športno popoldne, vendar s poudarkom na telesni vzgoji, na množičnem prikazu različnih vaj na prostem. In imeli smo kaj videti. Že prihod množice mladink je obetal prireditev, ki je že dolgo nismo videli in zaradi katere se je tisto nedeljsko popoldne splačalo iti na Prevalje.

Malo manj kot dvesto deklet in fantov, lahko bi rekli pretežno pionirjev ali osnovnošolskih otrok (bilo jih je za celo nogometno igrišče), nam je prikazalo skupno vajo, ki je klicala k množičnemu udeleževanju v telesni kulturi in ki je morala vzpodbuditi vse mlade h gibanju v naravi. Res je, da tista neoporečna skladnost v izvajanju vaj ni bila dosežena, ampak to je človek lahko mimogrede prezrl in pozabil, saj ga je navdušila predvsem mladost in množičnost in prav ti dve komponenti sta tisto, zaradi česar moramo prevaljski javni telovadni nastop samo hvaliti in ga dati za vzor vsem drugim krajem in vsem drugim društvom, tako partizanskim kot šolskim in še strokovnemu odboru za telovadbo pri ObZTK, ki bi lahko iz najboljših iz posameznih krajev naredil res kvalitetno občinsko prireditev. Seveda pa se je potrebno za tako prireditev krepko potruditi. Zato v prvi vrsti vse priznanje

vodnikom te prireditve in šele nato vsem drugim.

Nič manj navdušeni niso bili gledalci, ko so gledali naslednje točke, od vadbenih pri najmlajših, do že kar zahtevnih vaj pionirjev in potem članov občinske telovadne vrste, ki jo vodi in še aktivno nastopa »neuničljivi« Tomi iz Mežice. On je tudi živ dokaz, kaj človek vse premore, ko je že čez 40. leto, če se je v mladosti aktivno ukvarjal s telesno kulturo in športom. Videli smo tudi skupinsko ritmično vajo s solistinjo in priznati moramo, da smo kaj takega na naših igriščih videli sploh prvič — in bili navdušeni.

Prevaljčanom še enkrat hvala za lepo ubran spored zdravja, množičnosti in mladosti na njihovem stadionu, ki ga niti košarkarska niti odbojgarska in še manj nogometna žoga niso mogle zasenčiti in je še danes v svežem spominu.

REKREACIJA:

KAKO PA KAJ TRIM?

Čas je že, da si postavimo tako vprašanje, saj je že več kot pol leta minilo, odkar smo povsod govorili samo o TRIMU in takrat tudi na veliko delili rdeče kartončke, tiste izkaznice z lepimi belimi polji, kamor smo vpisovali naše vsakodnevne ali občasne aktivnosti. Kasneje smo začeli govoriti tudi o športni znački TRIM, o plavi izkaznici, v katero pa lahko naše aktivnosti vpisujejo le sodniki. Zamudili smo smučanje (da bi le bil decembra sneg), za plavanje, planinarjenje, streljanje, kegljanje in tekanje v naravi pa smo imeli dovolj možnosti (če bi bilo le organiziranih dovolj tekmovalj) in hvala bogu jih bomo imeli tudi v jeseni, ko bodo spet oživela vsa športna igrišča. Takrat bodo organizirana tudi tekmovalja v kolesarstvu in verjetno bomo imeli tudi že prvo TRIM stezo v naši dolini, ki jo z veliko vnamo pripravljata strokovna odbora za rekreacijo in gradbeništvo pri ObZTK in ki bo speljana tam nekje pri Rimskem vrelcu, vedno bolj priljubljeni in obiskani izletniški točki.

Sicer pa pustimo na miru športno značko TRIM z željo, da bodo komisije za rekreacijo v naših delovnih kolektivih (seveda tudi v naši železarni) v jeseni bolj aktivne pri organiziranju tekmovalj za športno značko ter se pomudimo malo več pri tisti rdeči — splošni — izkaznici TRIM, pri kateri je izključno od nas samih odvisno, koliko kvadratov je že izpolnjenih in koliko ne.

Smo pravzaprav že po dopustih, ko smo verjetno vsak dan hodili ali plavali ali pa se drugače rekreirali, in sedaj nas čaka spet samo delo in spet delo. Prav sedaj je čas, da ne popustimo in da le poizkusimo najti tiste pol ure ali kvečjemu eno uro vsaj trikrat tedensko, če že ne vsak dan, da opravimo eno aktivnost. Možnosti imamo dovolj, in če že nismo vsi gobarji, ribiči ali lovci, smo pa vsaj lahko planinci ali samo sprehajalci. Tudi na kolo se lahko vsedemo in malo zavrtimo pedale (kak užitek in še brez izpušnih plinov) pa plavamo lahko v letnem (ko to pišem o tem še nisem povsem prepričan), na vsak način pa v zimskem bazenu. Še bi lahko naštevali, vendar to ni naš namen, saj itak sa-

mi dobro veste, kaj je dobro za vas in kaj ni.

Hoteli smo vas samo spomniti na aktivnost, na zdravo rekreacijo, na rdečo izkaznico TRIM, pa malo tudi na plavo, vse z namenom, da ne bi pozabili, kaj ta akcija prinaša in kaj od nje pričakujemo. In ne samo vas, ampak vse odgovorne referente za rekreacijo pri sindikalnih odborih in pododborih in vse komisije po delovnih organizacijah, da bi vam nudili vse možnosti, da boste lahko menjali aktivnosti in ostali med najboljšimi TRIMOVCI!

-ate-

KEGLJANJE

V počastitev dneva borca in občinskega praznika občine Žalec je priredil tamkajšnji kegljaški klub Hmeljar velik pokalni turnir, katerega se je udeležila tudi ženska kegljaška ekipa Fužinarja in prepričljivo zmagala. Na tekmovanju se je pojavilo kar 8 ženskih ekip: KK Koper, KK Tomos, KK Piran, KK Izola, KK Čarda, KK Slovenj Gradec, KK Hmeljar in KK Fužinar. Naša šesterica je odlično zaigrala in zaslužen zmagala z 2478 podrtimi kegli: S. Milošič 412, Fr. Hafner 424, N. Korbar 414, M. Prinčič 431, P. Mlinar 397 in C. Hafner 400 lesov. V naši ekipi niso nastopile Jezerškova, Spanževova in Kogelnikova, ker so bile na dopustu, zato je zmaga Fužinarjevih kegljavk še toliko bolj dragocena, saj so drugouvrščeno ekipo domačink premagale za 37 lesov, Slovejgračanke so bile tretje z 2419 lesi itd.

Ob zaključku tekmovanja so prejele zmagovalke KK Fužinarja krasno amforo, mi pa se jim pridružujemo z iskrenimi čestitkami.

V naslednjih dneh turnirja so nastopali tudi starejši člani, med katerimi je Fužinarjevo moštvo zasedlo odlično drugo mesto, mladinci pa so bili tretji, kar je brez dvoma zelo lep uspeh za KK Fužinar, ki je še vedno brez lastnega kegljišča!

H. O.

GIMNAZIJA, ČESTITAMO!

Že drugič zapored je letos ŠSD Gimnazije Ravne med vsemi srednješolskimi športnimi društvi v Sloveniji osvojilo prvo mesto. Za izredni uspeh iskreno čestitamo, članek o delu tega vzornega kolektiva pa bomo objavili v poletni številki Koroškega fužinarja.

Uredništvo

ZLATA ODLIČJA RAVENSKIM GASILCEM

Teden dni po občinskem gasilskem prvenstvu je bilo medobčinsko prvenstvo pionirjev ter pionirk — gasilcev v Radljah. Ponovno so potrdili svoj sloves ravenški pionirji, saj so ponovno osvojili odlično prvo mesto v zelo hudi konkurenci.

Pionirke grupe »B« so bile samo z Raven. Ker niso imele konkurence sebi enakovrednih kolegic, so bile prve in bi še celo zmagale, če bi nastopale med pionirji »A« grupe. Brez dvoma se vodstvo ravenških gasilcev zelo trudi, da vzgoji dober ter zanesljiv gasilski kader, še posebno pozornost posvečajo mlademu naraščanju.

Naslednji dan je bilo člansko in mladinsko medobčinsko tekmovanje gasilskih

Slovenske prvakinja v odbojki

Foto: F. Kamnik

desetin v Mislinji ob slovesni otvoritvi novega gasilskega stolpa.

Desetina članov ravenskega mestnega društva je prepričljivo zmagala pred drugo ekipo za celih 23 sekund, medtem ko je bila mladinska desetina nekoliko slabša kot na občinskem tekmovanju. Po končanem tekmovanju je bila slovesna otvoritev novega stolpa, katerega je namenu izročil župan slovenjegrajske občine, nato pa podelil zmagovalnim ekipam lična priznanja. Številni zbirki pokalov ter plaket ravenških gasilcev so se pridružili še 3 pokali in 3 zlate plakete. Na kraju še enkrat vodstvu in marljivim članom, pionirkam, pionirjem ter mladincem naše iskrene čestitke ter želje, da prinesejo domov še več takšnih priznanj.

Na pomoč!

PRVO IN DRUGO MESTO ZA RAVENSKE GASILCE V AVSTRIJI

Ob proslavi 100-letnice prostovoljnega gasilskega društva v Weizu pri Gradcu v Avstriji je bilo tudi veliko mednarodno gasilsko tekmovanje, na katerem je nastopilo 474 desetini ali 4740 gasilcev iz skoraj vse Evrope. Tu so bile desetine iz Francije, Švice, Nemčije, Italije, Jugoslavije, ČSSR in od drugod. Inozemske ekipe so nastopale v srebrnem in bronastem razredu, medtem ko so domačini Avstrijci tekmovali v zlatem jubilačnem razredu.

SR Slovenijo je zastopalo 12 desetini, toda med vsemi inozemci so se najbolj odrezali gasilci ravenskega prostovoljnega gasilskega društva v naslednji postavi: Franc Krauzer — desetar, Vlado Mihin, Alojz Kušej, Srečko Golej, Ivan Rezar, Alojz Čeh, Franc Adamič, Stanko Kotnik in Miha Lesnik z vodjem Jožetom Klemenom, višjim gasilskim častnikom. V mednarodnem srebrnem razredu so zbrali 374 točk, kar je zadostovalo za prvo mesto. V

bronastem mednarodnem razredu so podelili točke z desetino Impol, oboji so dosegli 387 točk, toda ker so bili člani v desetini Impola nekoliko starejši, so zasedli prvo mesto, naši pa drugo. Obe tekmovanji sta bili v soboto popoldan, naslednji dan pa svečana parada vseh nastopajočih desetini, podeljene so bile tudi kolajne in priznanja.

Po povratku v domovino so našo zmagovalno desetino prav pristrčno pozdravili ostali člani ter funkcionarji društva, medtem ko jim je priredil predsednik krajevnne skupnosti Ravne tov. Oto Leš svečan sprejem v Domu železarjev, katerega sta se udeležila tudi predsednik občine Ivan Strmčnik in predsednik mestne konference SZDL Božo Radivojevič. Čestitkam vrlim koroškim gasilcem se pridružujemo tudi drugi krajan!

ČESTITAMO

Izvedeli smo, da sta pretekli mesec uspešno opravila izpit in zagovor pred republiško komisijo v Velenju dva gasilska častnika: tov. Jože Klemen in Franc Leskovšek za naziv višjega gasilskega častnika. Njun mentor in predavatelj je bil starosta ravenških gasilcev tov. Jože Horjak.

Obema novima višjima gasilskima častnikoma naše iskrene čestitke, tov. Jožetu Horjaku pa vse priznanje za njegov trud pri vzgajanju višjega gasilskega kadra.

H. O.

ŽE V ZAČETKU LETNE SEZONE ŠEST SLOVENSKIH REKORDOV

Naši plavalci ne poznajo počitka med zimsko in letno sezono. Po končanih zimskih prvenstvih so ponovno začeli nabirati kilometre, piliti tehniko posameznih slogov in razvijati vse tiste psihofizične spo-

Zmagovalna ekipa gasilskega društva Ravne — mesto

sobnosti, ki so potrebne za čim hitrejši razvoj rezultatov. Kljub temu da teče zadnji mesec pouka, naši najboljši ne popuščajo pri treningih niti v šoli.

V sklopu priprav na letna prvenstva se že vrstijo tekmovanja, katerih se tudi naši plavalci udeležujejo. V zadnjih treh tednih smo se udeležili naslednjih tekmovanj:

otvoritev letne plavalne sezone, ki je bila v Krškem, kjer je domači klub »Celulozar« organiziral plavalni miting v počastitev dneva mladosti. Mitinga se je udeležilo sedem slovenskih klubov in »Mladost« iz Zagreba. Naši plavalci so osvojili več prvih mest, pa tudi rekorde niso izostali.

Pečovnik Jožica je zmagala v disciplini 50 m delfin, Rapnik Darko je z veliko prednostjo zmagal na 100 m hrbtno, Ferlin Lidija in Cehner Stanka pa sta v izenačeni borbi plavali v zmagovalnem času. Rodič Tomaž je postavil dva slovenska rekorda v disciplini 50 m delfin in 50 m prsno.

V soboto, 3. junija, je bilo klubsko prvenstvo za mlajše pionirje. Naši najmlajši so izboljšali kar 30 osebnih rekordov, postavljeni pa so bili še trije klubski in dva slovenska rekorda. Bolje od slovenskega rekorda sta plavala Rodič Maja in Tomaž. Maja je izboljšala rekord na 200 m mešano, Tomaž pa na 100 m mešano. Uspešen je bil tudi Vočko Dimiter, ki je tudi plaval bolje od starega rekorda (prej je bil rekord njegov), vendar ga je Tomaž prehitel.

V nedeljo, 18. junija je bil v Wolfsbergu miting, katerega se je udeležilo 11 avstrijskih klubov in mi. Nastopili smo s 14 plavalci in osvojili 9 prvih mest. Zmagovalci v posameznih disciplinah so bili:

Rapnik Darko 100 m hrbtno, Polajner Roman 100 m delfin, Strmčnik Dušan 100 m prsno, Valcl Rajmund 100 m hrbtno — člani, Zavrl Darko 100 m prsno — člani, Rodič Maja 50 m hrbtno in 50 m prs-

no v novem slovenskem rekordu in Cvilak Nada 100 m kravl.

Rodič Tomaž je bil na 100 m prsno drugi, postavil pa je nov republiški rekord za mlajše pionirje »B«.

Istočasno kot v Wolfsbergu so se naše plavalke borile v Beogradu, kjer je potekal mednarodni miting za mlajše in starejše pionirje in pionirke. Tekmovanja so se udeležile štiri naše plavalke: Ferlin Lidija, Cehner Stanka, Pšeničnik Zora in Pečovnik Jožica. Najuspešnejša je bila Lidija Ferlin, ki je zmagala na 100 m prsno, za malenkost pa ji je ušlo 3. mesto na 100 m delfin. Tudi ostale tri plavalke so bile uspešne. Cehner Stanka je bila na 100 m prsno tretja, Pšeničnik Zora se je uvrstila na 7. mesto v disciplini 100 m hrbtno, Pečovnik Jožica pa je bila dvakrat sedma — 50 m kravl in 200 m mešano.

Razveseljivo je, da naši pionirji stalno popravljajo svoje rezultate, da postavljajo rekorde in segajo po najvišjih mestih tudi v mednarodni areni.

PET SLOVENSKE REKORDOV ZA NAŠE PLAVALCE

Upravičenost skupnih priprav v 50-metrskem bazenu je pokazala prijateljska tekma s plavalnim klubom »Jug« Dubrovnik. Predzadnji dan priprav 13. julija smo preizkusili sposobnosti naših plavalcev. Nismo bili razočarani, saj so skoraj vsi plavalci in dosegli svoje najboljše čase, postavljeni pa so bili štiri slovenski rekorde, en rekord pa je bil izenačen.

Nove slovenske rekorde so postavili:

Vočko Dimiter, na 100 m delfin, za mlajše pionirje »B«; Rodič Maja, na 100 m prsno, za mlajše pionirke »B«; Rodič Tomaž, na 100 m prsno, za mlajše pionirje »B«; Pečovnik Jožica, na 100 m delfin, za mlajše pionirke »A«; Zavrl Darko je izenačil slovenski rekord za člane.

Dimiter in Maja sta naša najmlajša rekorderja in njunim rezultatom lahko zavida marsikateri starejši plavalec.

TRI ZLATE IN TRI SREBRNE KOLAJNE Z MLADINSKEGA DRŽAVNEGA PRVENSTVA V PLAVANJU

V Kopru je bilo od 18. do 20. julija 1972 državno prvenstvo za mladince. Prvenstva so se lahko udeležili le tisti plavalci do 16 let, ki so izpolnili ustrezne limitne rezultate. Med sedemnajstimi jugoslovanskimi klubi smo imeli tudi mi svoje predstavnike, ki so častno zastopali barve našega kluba. Šest plavalcev je izpolnilo limite, ki so bili potrebni za sodelovanje na tem prvenstvu. Na prvenstvu so sodelovali: Ferlin Lidija, Cehner Stanka, Balant Miran, Jež Franjo, Bevc Dušan in Golob Zoran.

Tri dni so trajale borbe za uvrstitev v finale in štiri naši plavalci so se uspeli vrniti med najboljših osem v različnih disciplinah. V finale so se uvrstili:

Balant Miran na 100 m in 200 m hrbtno, 200 m mešano in 200 m delfin;

Ferlin Lidija na 100 in 200 m prsno in 100 m delfin;

Jež Franjo na 100 m delfin in 100 m mešano; in

Bevc Dušan na 100 m hrbtno.

V finale se je uvrstila tudi moška štafeta na 4×200 m kravl.

Balant Miran je bil eden najuspešnejših tekmovalcev na tem prvenstvu. Kar trikrat je osvojil naslov državnega prvaka. Zmagal je v disciplini 100 m hrbtno, 200 m hrbtno in 200 m delfin. Uspeh, ki ga je dosegel, je najlepša nagrada za trud, ki ga je vložil v šestih letih treninga. Da, šest let je njegov staž in še nekaj let trdega dela bo potrebnih, da bo dosegel to, kar si je postavil za cilj. Njegov cilj je, da bi se boril in uspel tudi v mednarodni plavalni areni. To mu bo verjetno uspelo, če bo še naprej tako vztrajen kot doslej. Njegovi rezultati ga že sedaj, s petnajstimi leti, uvrščajo med najboljše plavalce hrbtne tehnike v državni članski konkurenci.

Tudi štirinajstletna Ferlin Lidija ne zaostaja dosti za uspehom Balanta. Dvakrat je osvojila drugo mesto, na 100 m prsno in 200 m prsno, obakrat pa ji je le za las ušla zmaga. Posebno pa so vredni njeni rezultati, ki jo celo v članski konkurenci uvrščajo precej visoko, čeprav je letos še pionirka. Če bo še naprej tako vestno trenirala kot na skupnih pripravah, bo lahko kmalu tudi na članski konkurenci presenečala.

Jež Franjo je osvojil drugo mesto na 100 m delfin. Podoben podvig mu ni uspel na 200 m zaradi premajhne vzdržljivosti. Če bi skozi vse leto bolj skrbno treniral, bi bil s svojimi dosežki bolj zadovoljen.

Tudi drugi plavalci so se borili za čim boljše uvrstitev, vendar jim to ni povsem uspelo. Opazne so razlike v rezultatih med tistimi, ki so trenirali redno, in drugimi, ki treningov niso redno obiskovali.

Mladinsko državno prvenstvo je pokazalo, da se ni lahko uvrščati med najboljše brez rednega in trdega treniranja in da je zmaga najlepša nagrada za pretočni znoj.

Balant Miran in Ferlin Lidija pa se lahko zadovoljno smehljata, saj sta se z doseženimi rezultati uvrstila v mladinsko državno reprezentanco in bosta, kolikor rezultate ponovita na članskem državnem prvenstvu, odpotovala v Turčijo na balkansko mladinsko prvenstvo, ki bo 19. in 20. avgusta v Izmiru.

Hajnc

DRŽAVNO EKIPNO KEGLJAŠKO PRVENSTVO ČLANIC NA REKI

Letošnje državno prvenstvo ženskih ekip je bilo šele po svetovnem prvenstvu, ker so bile članice nekaterih klubov v sestavi naše državne reprezentance močno zasedene. Tekmovanje je bilo 17. in 18. junija na Reki. Kegljisce je zelo lepo opremljeno, avtomatiko pa je postavila znana švicarska firma Schmid. Po že znani kvoti je zastopalo Slovenijo 6 prvouvrščenih ekip, prav tako tudi SR Hrvatsko 6 ter SR Srbijo dve in SR BiH prav tako samo dve ekipi.

Že po prvih lučajih smo lahko ugotovili, da rezultati posameznih ekip ne bodo visoki, in to se je tudi pokazalo že prvi dan tekmovanja, saj so bili samo trije rezultati nad 400 podrtih kegljev. Tudi znanim državnim reprezentantkam keglji niso bili naklonjeni. S strahom smo pričakovali nastop naših deklet, kajti že pred našimi članicami smo videli marsikatero razočarano tekmovalko s skromno bero kegljev. Naše direktne nasprotnice so bile tekmovalke

znanega Jedinstva iz Zagreba. Od naših so šle prve tri na stezo: M. Jezeršek 365, Fr. Hafner 372 in B. Kogelnik 342 ter so nadigrale svoje nasprotnice. V drugi trojki so zastopale naše barve: P. Mlinar 345, C. Hafner 348 in A. Spanžev 358. Tu so bile kegljavke Jedinstva nekoliko močnejše, toda kljub temu je bila Fužinarjeva šestorica uspešnejša za 15 kegljev in v skupnem je bilo 2130:2115 kegljev za naše. Po prvem dnevu tekmovanja so Fužinarjeve kegljavke zadržale VII. mesto, kar je bilo proti vsakemu pričakovanju, saj so ostale za našimi znane Branikove in Konstruktorjeve kegljavke.

Naslednji dan so imele naše kegljavke za direktnega nasprotnika zelo slabo ekipo Bosank iz Zenice — Transa. Tudi tokrat so šle prve na stezo: M. Jezeršek 352, Fr. Hafner 348 in B. Kogelnik 370; seveda so nadigrale svoje nasprotnice, toda s slabšim izkupičkom kegljev kot prejšnji dan. V naslednji trojki so igrate: P. Mlinar 377, C. Hafner 351 ter A. Spanžev 346. Skupno so podrle 2144 kegljev, nasprotnice pa samo 1923.

Tudi drugega dne tekmovanja so Fužinarjeve tekmovalke obdržale svojo prednost ter se tudi po končni uvrstitvi nahajajo na zelo dobrem VII. mestu ali IV. v Sloveniji. Več prav gotovo ne bi mogle v doseči ob tako pomanjkljivih pripravah in možnostih, kot jih ima trenutno KK Fužinar, katerega člani trenirajo samo enkrat tedensko v Slovenj Gradcu.

Mislimo, da bi bil res že čas, da dobijo tudi Ravne in s tem vsi številni pripadniki tega športa svoje avtomatično kegljišče. Vseposod drugod so že davno prej spoznali, da je najboljša naložba denarja v gradnji avtomatičnih kegljišč, ker se v najkrajšem času amortizirajo. Če pogledamo druge kraje, kjer imajo že po več avtomatičnih kegljišč, so vsa stalno močno zasedena, njihovi klubi pa uspešno zastopajo svoje barve. Čas bi že bil, da bi bil tudi KK Fužinar med njimi.

H. O.

ŠŠD GIMNAZIJE GOSTOVALO V CELOVCU

7. junija je bilo v Celovcu drugo srečanje športnikov ravske in slovenske gimnazije v Celovcu. Gostitelji so se res potrudili pri organizaciji tega srečanja. Na stadionu so nas pričakali kar s fanfarami. Bili smo prav zares presenečeni. Kot smo zvedeli pozneje, so se dijaki in profesorji celovške gimnazije že nekaj časa pripravljali na to drugo srečanje, zato tudi nismo bili presenečeni, ko so naši fantje z visokim rezultatom izgubili tekmo v nogometu. Pa tudi v atletiki in v košarki so bili domačini dokaj dobro pripravljeni, če upoštevamo, da imajo za vadbo veliko slabše pogoje kot mi. Ob igrišču so imeli precej navijačev. Toda v športu je vedno tako, da zmaga najboljši oziroma tisti, ki ima več sreče. In to pot smo imeli več sreče mi — Ravenčani. Domov smo se vrnili polni lepih vtisov in z velikim prehodnim pokalom, ki je postal naša last (osvojili smo ga že drugič zapored).

REZULTATI

ATLETIKA — DEKLETA: 100 m: 1. Irena Jež (Ravne) 13,4, 2. Polonca Smonig

Zvonka, Danica, Hedvika, Darja — prve v republiki, druge v državi

Foto: F. Kamnik

(Ravne) 13,5, 3. Marica Stornik (Celovec) 13,5.

400 m: 1. Danica Praper (Ravne) 61,3, 2. Sonja Cizerl (Ravne) 62,1, 3. Cvetka Britovšek (Ravne) 65,7.

4×100 m: 1. Ravne 54,8, 2. Celovec 57,0.

FANTJE — 100 m: 1. Marjan Smonig (Ravne) 11,6, 2. Alojz Bertoncelj (Ravne) 11,7, 3. Aleš Šimenc (Celovec) 11,8, 4. Selič Boris (Ravne) 11,8.

1000 m: 1. Srečko Krevh (Ravne) 2:45,4, 2. Norbert Rodovšek (Ravne) 2:47,6, 3. Vinco Wieser (Celovec) 2:49,4.

4×100 m: 1. Ravne 47,4, 2. Celovec 48,7.

NOGOMET: Celovec — Ravne 7:1 (3:1). KOŠARKA (dekleta): Ravne — Celovec 26:8 (14:2).

Ekipno je zmagala gimnazija Ravne s 67 točkami pred Celovcem s 57 točkami.

M.

ZADOBROVA 72

Iz cele Slovenije so prikorakale po nekdanjih partizanskih poteh ali se pripeljale z avtobusi in vlaki v Zadobrovo pri Ljubljani mladinske brigade, ki so se imenovala po nekdanjih pokrajinskih partizanskih brigadah, skupaj z borci naše NOB. 70.000 udeležencev se je strnilo ob svečani tribuni v Zadobrovi, da slovesno počastijo dan borca in 31. obletnico vstaje slovenskega ljudstva proti nacističnemu okupatorju in njegovim pomagačem. Tudi iz Mežiške doline so se z avtobusi mladinci koroških aktivov skupaj z nekdanjimi borci NOB in taborniki z Raven in Mežice odpeljali na to svečano proslavo. Udeležence je pozdravil predsednik mladine Slovenije, ki je med drugim v uvodnih besedah povedal, da so na to slovesnost povabili tudi tov. Tita, ki pa zaradi delovnih dolžnosti ni mogel priti. Bilo pa je prebrano njegovo pozdravno pismo.

Po pozdravnem nagovoru je Edvard Kardelj orisal revolucionarno pot slovenskega ljudstva v NOB in po njej, saj še danes, ko živimo v svobodi, sovražni ele-

menti ne mirujejo. Ni jim vseh naše miroljubno sožitje z raznimi narodi sveta, naša neodvisnost, ki je terjala mnogo žrtev, naša socialistična izgradnja in samoupravljanje. Ti sovražni elementi hočejo na razne načine in z raznimi pripomočki zaslepiti naše ljudstvo in podžgati razdor v bratstvu in enotnosti jugoslovanskih narodov. Zato je tov. Kardelj pozval vse bratske narode socialistične Jugoslavije, da se enotno upremo tem sovražnim elementom, ki bi hoteli zavreti nadaljnjo izgradnjo naše miroljubne socialistične dežele.

Nato je bilo javno prebrano pozdravno pismo tov. Titu s te proslave, zatem pa se je začel kulturni program recitalov partizanskih pesnikov. Pesmi borbe in dela je zapel invalidski partizanski pevski zbor. Ob spremljavi orkestra JLA pod vodstvom Bojana Adamiča je nastopil ljubljanski balet. Plesalci raznih folklornih skupin pa so v jugoslovanskih narodnih nošah z republiškim zastavami zaključili svečano proslavo. Po zakuski so se udeleženci pričeli vračati proti domu. Tudi udeleženci iz Mežiške doline smo se polni slovesnih vtisov odpeljali domov, med vožnjo pa smo si krajšali čas s partizanskimi in narodnimi pesmimi. Ustavili smo se še v Turški vasi, kjer smo si ogledali letališče Koroškega aerokluba Slovenj Gradec.

LEŠE SO PROSLAVILE DAN VSTAJE

V počastitev dneva vstaje slovenskega ljudstva je priredila občinska organizacija ZB NOV Ravne svečano proslavo pri spominskem obeležju NOB na Lešah. V zgodnjih dopoldanskih urah so pričeli prihajati na Leše člani ZB, krajani in mladina. Taborniki z Raven so za ta praznični dan priredili dvodnevni pohod po nekdanjih partizanskih poteh Koroške. Popoldne pred prazničnim dnevom so odšli proti Žerjavljam pod Uršljo goro, kjer so prespali in v zgodnjih jutranjih urah prazničnega dne prispeli na Leše. Tu so se pridružili mladincem in mežiškimi tabornikom, ki so na

V soboto, 22. julija, so otvorili obnovljeno kopališče, ki je bilo dalj časa neuporabno. Žal gre kopalna sezona h kraju, pa tudi vreme ni naklonjeno kopalcem. Vseeno je otvoritev kopališča za Ravne velika pridobitev. Foto: F. Kamnik

Lešah že na predvečer prazničnega dne razpeli šotorska krila. Tako so mladinci skupaj s taborniki v krojih in mladinskih uniformah s prapori in zastavami prikorakali pred slavnostno tribuno ob spominskem obeležju, kjer se je po koncertu prevajalske pihalne godbe pričela slovesnost. Načelnik ravnstvarstva tabornikov je podal svečan raport, tov. Adolf Černec pa je orisal kroniko nekdanjih rudarskih Leš pred NOB in med njo. Nato so podelili odlikovanja članom ZB iz ravnstvarstva občine.

Karlo Krevh

Pavel Šmon, gradbeni remont — pri obdelavi trdega lesa na poravnalnem skobelniku mu je les zaradi zavite rasti zdrsil, pri tem pa si je na vrtljivih nožih poškodoval kazalec desne roke.

Andrej Ivartnik, špedicija — pri lomljenju deske ga je odlomljeni del udaril po očesu.

Jože Praznik, jeklovlek — pri snemanju kolobarja žice s snemalne mize mu je spodrsnilo in je padel, pri tem pa si je poškodoval rebra.

Roman Kovač, valjarna — pri merjenju dolžin valjanca pri škarjah za vroče rezanje je pultist nehote vklopil napravo za nastavitev dolžin, pri čemer ga je ta naprava udarila v rebra.

Ignac Strojner, kovačnica — pri prenašanju odkovka s pomočjo električnega mostnega žerjava ga je odkovek pritisnil ob že odloženega, pri čemer si je poškodoval desno roko.

Alojz Kotnik, topilnica — pri padcu z livnega podlesta na kokilo si je poškodoval rebra.

Adolf Žvikart, oddelek strojev in delov — pri odlaganju zobatega venca se je na ostrini vbodel v palec leve roke.

Silvo Belaj, kovačnica — pri prestopu prek vročih odkovkov se je spotaknil in padel, pri tem pa si je opeknel roko.

Jože Prašnički, centralno skladišče — pri izvlačenju voza z jeklenkami si je poškodoval na škarjah za rezanje pločevine rebra.

Avgust Hergold, topilnica — pri čiščenju žilndrine jame pod elektro obločno pečjo ga je jeklena vrv udarila po obrazu.

Anton Čuk, valjarna — pri odvezovanju žice z gredic so se te razsule in mu je ena padla na nart leve noge.

Franč Matija, topilnica — pri remontu peči ga je vroča voda opekla po nogi.

Jože Viderman, vzmetarna — pri brušenju vzmetnega lista si je poškodoval zapetje desne roke.

Valentin Petek, kovačnica — pri odlaganju ploščatega jekla mu je kos zdrsil na kazalec leve roke in mu ga stisnil.

Marjan Rezar, livarna — pri vlivanju tekoče litine v kalupe mu je skozi zračnik ponovce brizgnilo tekoče jeklo v oko.

Franč Miklavc, kovačnica — pri čiščenju vroče škaje z jeder mu je ta padla za čevljev in ga opekla.

Oto Hafner, topilnica — pri litju jekla v kokile je moral žerjavovodja zaradi netočne nastavitve curka v lijak žerjav premakniti, pri tem pa je curek jekla zadell v lijak in se razpršil ter ga pri tem opeknel po nogah.

Vili Mežnar, elektro remont, jaki tok — ko je šel iz delavnice, se je s kazalcem leve roke dotaknil vrtečega se rotorja in si ga poškodoval.

Franč Gostenčnik, obrat strojev in delov — pri odlaganju ostankov prob na žagi za hladno rezanje materiala ga je stisnilo za sredinec desne roke.

Urban Poberžnik, topilnica — pri odlaganju elektrod na za to določenem mestu je prišlo do porušitve, pri čemer se je ena skotalila po stopnicah v livno jamo in mu poškodovala levo nogo.

Ivan Žunko, topilnica — pri odlaganju elektrod na za to določeno mesto je prišlo do porušitve, pri čemer se je elektroda skotalila po stopnicah. Pri odskoku, da ga ne bi zadela, je padel in si poškodoval rebra.

Bogomir Rogina, topilnica — med vlekom žlindre iz elektro obločne peči so izvlekli tudi večji kos dna; ko je ta padel v korito, je žlindra brizgnila in ga opekla po nogi.

Branko Čuk, kovačnica — pri brušenju prstana na stabilnem brusilnem stroju si je obrusil desno roko.

Jakob Knez, strojni remont — pri nameščanju zaščite na glavo z brusilno ploščo je sodelavec vklopil tudi mizo stroja, pri tem pa ga je lažje stisnilo za kolke.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega dragega moža in očeta **ALOJZA URŠIČA** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih.

Žaluoja družina Uršič

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi našega dragega Ivana Štraserja se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem SMO, prijateljem, sosedom in sorodnikom, ki so nam v najtežjih dneh pomagali in lajšali bolečine.

Iskrena hvala govornikom za poslovilne besede ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in darovali vence in cvetje.

Žaluoja hčerka, mama, brat in sestri z družinami

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža in očeta **Jakoba Pajenka** se iskreno in toplo zahvaljujem vsem bivšim sodelavcem VNS, sindikatu železarne Ravne, godbi na pihala, tabornikom in metalurški tehniški šoli ter vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in darovali vence in cvetje.

Žaluoja žena z otroki

IVAN ŠTRASER

Komaj poldrugo leto je poteklo od takrat, ko smo se ravenski železarji, prijatelji in sodelavci Ivana Štraserja z boleštno poslavljali na tem kraju za vedno od njegove ljubljene zakonske družice.

Težko nam je bilo in težko nam je danes, ko se za vedno poslavljamo od našega prisrčnega, zvestega prijatelja ter zelo

vestnega sodelavca kovinarja, ki nam ga je iz naše sredine v dobi velike ustvarjalnosti ter mnogo prezgodaj iztrgala smrt.

Mladi, komaj 37-letni Ivan je že od rane mladosti občutil trpljenje. Fašistični zavojalci so mu na silo odvzeli očeta in sestro. Veselje, ki ga je doživel leta 1945, je bilo za mladega Ivana le kratko in kot da mu ne pripada, saj mu je že v jeseni leta 1945 umrl oče, obolel zaradi internacije. Mlademu Ivanu je bilo takrat komaj 10 let. Tudi poveljna leta zanj niso bila vesela, kajti živel je v pomanjkanju, pa se je oklepal matere, ki mu je bila po očetovi smrti vse. Starejši brat in sestre pa so se tudi vključili v takratni boj za obstanek. Tako je bil Ivan še bolj navezan na dom, mater in še eno sestro, katera pa mu je tudi umrla v cvetu mladosti komaj v 21. letu. Kakor je Ivan doraščal, tako je v njem rastla tudi želja postati kaj, izučiti se za strokovnjaka svojega dela.

Čeprav so mu predlagali čevljarstvo obrt, jo je odklonil. Srce ga je vleklo na Ravne v kovinsko stroko. Tako je postal leta 1949 ključavničarski vajenec.

Že kot vajenec je čvrsto vihtel kladivo, skrbno žagal ter pilil, skratka, vestno obdeloval zaupan mu obdelovanec. Leta 1952 je že postal ključavničarski pomočnik. Prvo njegovo nepopisno veselje. Kmalu je postal napreden in sposoben soustvarjalec ter član naše velike železarske družine, obenem pa dober prijatelj in sodelavec. Ker je bil sposoben, mu je bilo kmalu zaupano odgovorno delo v oddelku. Postal je zari-sovalec obdelovancev, na katere je dajal smernice obdelave. Zaradi odgovornega dela je še doma prebedel marsikatero uro v skrbeh, da le ni kakšna smernica narobe.

Odkar je izgubil zakonsko družico, je mnogo duševno trpel in se mnogokrat potopil svoji ljubljeni mami, kako trpi, vendar tega ne more povedati. Zato se je še najbolj počutil med prijatelji železarji, med katerimi je v delu in besedi utapljal svojo bol. Živel je tudi za svojo edino in nadvse drago mu hčerko.

Doma se je razveselil vsakega obiska, naj je bil brat ali sestra, prijatelj ali sosed.

Vsak mu je bil dobrodošel in pri vsakem mu je bila velika skrb, da bo ja po domače postrežen. Takšen je bil naš dragi Ivan.

Še in še bi lahko govoril o njegovih delih, toda mislim, da nam je bilo njegovo delo in življenje dovolj zgovorno, zato ga ohranimo v lepem spominu z željo, da bi bil njegov mnogo prerani grob vedno s cveticami posejan in obdan z našim večnim spominom.

Sorodnikom izrekam v imenu sindikata iskreno sožalje!

ANTON BREZNIK

Vedno ko iztegne smrt svojo neizprosno roko, onemimo v spoznanju, da nam je vzela nekoga, ki smo ga imeli radi, ki je bil naš. Tokrat se je med njegove sodelavce in prijatelje vnesla žalostna vest — preminil je Tone Breznik v 42. letu življenja. S Tonetom smo izgubili pridnega in vestnega sodelavca, dobrega prijatelja in tovariša, ljubljenega moža in očeta.

Dragi Tone! Rodil si se leta 1930 v Razborju. Tvoja življenjska pot ni bila lahka. Že v zgodnji mladosti si moral okusiti težave revnih ljudi. Gmotno stanje in pa tudi takratne življenjske razmere ti niso omo-

gočile, da bi se izšolal ali izučil poklica in se tako lažje in varneje prebijal skozi življenje. Zato si se takoj po osvoboditvi zaposlil kot gozdni delavec. Leta 1952 si zapustil delo v gozdovih in se zaposlil v železarni Ravne v topilnici ter opravljal delo ponovčarja celih deset let. Nato si bil leta 1962 premeščen v čistilnico, kjer si zbolel za poklicno boleznijo in bil nato premeščen na lažje delovno mesto v skladiščno operativno železarno Ravne.

V najlepši življenjski dobi se te je lotila zahrbtna bolezen, kateri se nisi mogel upreti. Že nekaj let si jo potrpežljivo prenašal in upal, kakor tudi mi vsi s teboj, da se ti bo zdravje vrnilo in da se boš spet zdrav vrnil med nas. Toda na žalost je bilo vse to upanje zaman.

V času svoje bolezni si moral veliko trpeti, vendar si vse potrpežljivo in vdano prenašal vse do prezgodnje smrti.

Leta 1967 si začel graditi svoj lastni dom. Gradil si ga z velikim trudom in odpovedjo, toda dokončati ga nisi več mogel. Odšel si mlad, premlad in poln načrtov, ki jih nisi uspel izpeljati do kraja. Zapuščaš svojo užaloščeno ženo, dva otoka ter svoje dolgoletne sodelavce.

Dragi Tone! Ko se v imenu sodelavcev skladiščne operative Železarne Ravne poslavljam od tebe, se ti iz srca zahvaljujem

za tvojo veliko nesebično in požrtvovalno delo ter prijateljstvo. Počivaj v miru v domači zemlji, za katero si živel in delal. Spomin nate bo ostal vedno svetel in nepozaben. Živel boš v naših srcih!

Tvoji ženi in otrokoma pa izrekam v imenu sodelavcev iskreno sožalje.

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se najiskrenejše zahvaljujem za lepa darila vsem sodelavcem obrata industrijskih nožev in priprave dela mehanskih obratov. Želim jim obilo uspehov ter sreče. Še enkrat iskrena hvala za vse.

Terezija Paradiž

OBVESTILO

Obveščamo vse zainteresirane sodelavke in sodelavce, ki se nameravajo udeležiti fotoamaterske razstave v tovarniški jedilnici, da bo razstava v prvi polovici oktobra in da bomo 15. septembra, v naslednji številki »Informativnega fužinarja«, objavili prevzem razstavnega materiala.

VIŠJA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA KRANJ

RAZPISUJE

VPIS V ŠTUDIJSKO LETO 1972-73

Kandidati se lahko vpišejo:

1. v organizacijsko smer — z organizacijsko-proizvodno usmeritvijo in z organizacijsko-poslovno usmeritvijo;
2. v računalniško smer.

V šolo se lahko vpišejo:

1. brez preizkusnega izpita kandidati, ki so končali štiriletno srednjo šolo;
2. s preizkusnim izpitom:

a) kandidati, ki so uspešno končali triletno srednjo šolo industrijskega ali drugega gospodarskega značaja oziroma upravno administrativnega značaja in ki imajo najmanj 3 leta prakse na delovnih mestih, ki so povezana z organizacijo dela, se lahko vpišejo na šolo, če opravijo preizkusni izpit iz matematike, iz nacionalnega jezika in iz družbene ureditve SFRJ;

b) kandidati, ki niso končali šol pod 1. in 2. a), se lahko vpišejo, če so najmanj 8 let opravljali delo, ki je povezano z organizacijo dela, in opravijo preizkusni izpit iz matematike, nacionalnega jezika, družbene ureditve SFRJ, fizike, kemije in zgo-dovine.

Predavanja za redne študente bodo v Kranju, za izredne študente pa bo šola predvidoma organizirala predavanja v Kranju, Ljubljani, Celju, Mariboru, Velenju, Sevnici, Novi Gorici in Kopru.

Podrobnejše informacije dobijo interese-tenti v tajništvu šole, Prešernova c. 11/II, telefon 22-834 in 22-846.

ZA VROČE IN DEŽEVNE DNI

Arne Garborg

LARS Z LIJE

O ne, pravi korenjak ne odjezdi tisti dan, ko je konja osedlal.

Če je treba kaj postoriti — če je na primer senik ponekod na strehi potreben popravila — tedaj si mora Lars, vidiš, to reč šele ogledati. »Da, si jo moram šele ogledati!« reče in potem jo ogleduje, in sicer dolgo in temeljito.

Ko misli, da se je nagledal, reče sam pri sebi: »Da — zdaj pa že moram polagoma začeti na to misliti.«

In potem začne o tem premišljati. Nu, in tako torej po malem to reč premišljuje, eno — dve leti. »Mna, da!« zazeha.

Še eno fajfco

»Zdaj bomo torej morali kmalu začeti misliti na to, da se tega dela lotimo,« pravi.

Nu, in potem premišljuje, kako bi to reč zgrabil. Tako dolgo premišljuje, da se je leto obletelo! »A-a-h, da!« zazeha. »Bomo pač morali preložiti na prihodnje leto,« pravi.

In odloži to reč do drugega leta. Ampak zdaj pa mora konec koncev le biti nekaj iz tega, da, moralo bo biti. — Poprime to reč in sklone sam pri sebi: zdaj mora biti nekaj iz tega! »Vrag me pocitraj, če zdaj nič ne bo! Tako vendar ne more dalje. Je le preneumno, da leži seno na parni in gnije iz leta v leto. Ne, svoje stvari na dvorišču imej v redu, če hočeš izhajati!« — Po tem trudapolnem sklepu počiva tri tedne; naglica ni nikoli prida.

Naposled — zazeha — pride ponedeljsko jutro, ko je sklenil pričeti. Ampak, mar nisi videl — kaj se je zgodilo? Zjutraj se je temeljito zaležal. Ne, to je pa že od sile, preneumno! — Nu, potemtakem se danes ne spleča več začeti: pa saj tudi ni prav razpoložen, ko je tako dolgo spal. Da, da, saj ni treba. Bo že ostalo do jutri. Zazeha. — Ali pa do kakšnega drugega dne v tednu; tako čudno je s to rečjo; kakor da ne bi bilo priporočljivo pričeti takšno in tolikšno delo na sam terek.

V četrtek zjutraj vstane ob osmih; ves dan imej pred seboj, če hočeš kaj postoriti. »A-a-h!« Razpreza se in zeha. Obleče hlače, zazeha dvakrat, stopi k oknu in pogleda po vremnu. »Da-a; danes bo pa najbrž nekaj pljuskov, da, da. Saj ni mogoče zanesljivo vedeti, kako še bo čez dan, ne, ne; ni mogoče, ne. Nooo. Ampak ven si je

treba upati.« Če je že nekaj sklenil, potem, za vruga, nikakor ni tak slabič, da bi zlepa popustil. O, da, da! Obuje čevlji; obuje tudi drugega. Da, resnično, vreme ni videti posebno prijazno, ne.

Potem mora venkaj pogledat za konjem. Ko ga poglešta, mora spet v hišo, da bo kaj založil. Tudi to je potrebno... Kajti jedača drži človeka pokonci, lej. Kdor mora, venkaj, čez močvirje in kamenje, mora imeti čvrste kite pa mozeg v kosteh; jedača je vendar tudi pol življenja, da. — Naposled je še to opravil. Ampak zdaj si mora nabasati pipo.

Iz žepa v telovniku vzame suh kos tobaka, seže po lesenem nožu na polici, poišče gladek kos lesa, na katerem lahko razreže tobak, sede k ognjišču, razreže svoj tobak, nabaše pipo, vzame ogorek in hoče pipo prižgati. Ne, pipa je zabasana; ne vleče. Sname glavicco pipe, jo otrebi in jo spet nadene; previdno in skrbno jo do vrha nabaše in poišče nov ogorek; — nu, zdaj vleče. Mpah, mpah, mpah, mpah... da, zdaj je v redu. Sedi nekaj časa, kadi; naj se jed najprej poleže, mpah, mpah, mpah, mpah...

Potem spet pristopi k oknu in ogleduje, kako bo neki danes z vremenom. Da, kaže tako, da bo naliv — da-a; tedaj je pač boljše še trenutek potrpeti in gledati, kako bo. Saj res ni prida, če delaš v nalivu, lej. Potem mu ugasne pipa in mora spet k ognjišču, da jo vnovič prižge. Mpah, mpah, mpah, mpah.

Njegova žena hodi ven in noter, v velikem predpasniku, s ščetinastimi lasmi, frlečimi na vse strani. »Oh, ne,« reče, »ne bi bilo dobro zate, če bi deževalo!« — Mpah, mpah, mpah. »Ne,« — Ona gre ven in pride spet noter; brklja med mizo in omaro sem in tja; dá si opravlka pri kotlu, stopi k oknu in pogleda ven; tudi ona pravi, da bo gotovo nekaj dežja.

»Saj nimaš kaj nujnega opraviti,« reče »ne bo ti ne ušlo; sploh pa je še daleč do jeseni, lej. Še vedno lahko malo potrpiš, pa še skodelo kave popij, če hočeš.« Odide ven in pride spet noter; gre k ognjišču in brklja tam okoli; položi kos lesa na ogenj. »Saj imaš tudi v hiši kaj dela, če bi tako prišlo; tule, ná, na vedrico si kdaj že hotel nadeti obroč, to bi lahko storil, če se nisi kako drugače odločil. Deklina že dolgo sitnari zaradi vedrice; tako je z njo v zadregi, da je res že zadnji čas.« Mpah, mpah, mpah... »kaj ji je treba venomer sitnari s to večno vedrico!«

Čez čas odide ven; žena ga sliši, kako kobali proti hlevu. Kmalu se spet povrne v hišo s kladivom in kleščami in z nožem in z žebli. — »Nu, daj tisto svojo vedrico sèm, da bo s tem prekletim škafofom že enkrat mir!«

Žena pohiti po vedrico, kakor bi ji za petami gorelo.

Ko je z vedrico opravil, je ura že tako pozna, da danes nikakor več ne kaže kaj drugega pričeti. Nu, da. — Pa poglejmo, kakšno vreme bo jutri.

Drugi dan lije. Naslednji dan je vreme prav lepo, ampak sobota je in na soboto vendar ne kaže pričeti novega dela.

Obmorska grafika

Foto: M. Dolinšek

Dan mladosti

V nedeljo se temeljito spočije; kajti jutri mora iz vsega tega res nekaj biti.

Toda v ponedeljek se domisli, da bi prav ta dan moral k sosedu, da se bo z Jonom z Gornjega dvora pomenil zaradi svinje, ki jo je hotel jeseni vzeti; — ne, kaj takega — da je tudi na to popolnoma pozabil!

Lars odklâma proti Gornjemu dvoru in sedi tam in čenčâ o vremenu in o Ivu, ki je hudo bolan, vse tako do večera. Tedaj mora konec koncev vendarle napeljati besedo na tisto, zaradi česar je prišel. Opravi zaradi svinje in se vrne pozno zvečer domov.

»Na, vidiš — pa je ta dan tudi pri kraju!« reče Lars z Lije.

Drugo jutro se naposled vendarle odpravi na delo. Pa privozi neki voz po cesti. »Kdo bi pač utegnil biti?« se vpraša. I, prekvato, kaj ni Lensman? In mar niso z njim ljudje z Dolnjega dvora — kaj za vra...!« Lensman ustavi in pozdravi: »Prišel sem rubit zavoljo davkov.« — »Ne, kaj sem na to tudi že popolnoma pozabil!« reče Lars. »To si pa že dosti davno pozabil,« odgovori Lensman. »Ne, kaj takega!« mrmra Lars.

Toda veselje do dela ga je za ta dan minilo.

Tudi naslednji dan še ni razpoložen. Zdaj pač ne bo nič pametnega iz tega, če ne stopi naokrog, da si izposodi denar za davke.

»Ne, si kdaj že videl svet tako narobe!« kolne Lars in se češe za uhom: »ali ni vse skupaj kakor zacoprano? Zdaj ti pride vmes še ta prekleta zadevščina!« — Da, zdaj vendar že sprevidi, da mora to reč preložiti na naslednje leto.

»Ampak, če tedaj ne bo nič iz tega — da, tedaj naj me vrag pobaše, če ne odričem v Ameriko!«

Heinrich von Kleist

VOJNA ZGodbica iz 1806

Ko sem nekoč potoval v Frankfurt, mi je pripovedoval krčmar v neki vasi blizu Jene, da se je več ur po bitki, ko je že vsa vojska princa Hohenlohea zapustila vas in so le-to obkrožili Francozi, meneč, da je zasedena, pokazal v nji en sam pruski konjenik, in mi je zatrjeval, da bi bili

Francozi ta dan zagotovo tepeni, pa če bi jih bilo trikrat več, kakor jih je bilo, ako bi bili vsi vojščaki, ki so se ta dan vojskovali, tako pogumni, kakor je bil le-ta. »Ta korenina,« je rekel krčmar, »je pridiral ves prašen pred mojo krčmo in poklical: »Gospod krčmar!« — in ko ga vprašam: »Kaj pa bi?« — je odgovoril: »Kozarec žganja!« — in je pri tem pahnil svoj meč v nožnico, »žejen sem.« — »Bog v nebesih!« pravim »glej, prijatelj, da zgineš od tod! Francozi so že tik pred vasjo.« — »Eh, kaj!« reče in položi konju vajet čez vrat. »Ves dan nisem ničesar užil.« — »Nu, menda te je zlodej obsedel.« — Hej, Liza! sem poklical in mu postregel s steklenico gdanca, rekši: »Na!« — in mu hočem celo steklenico stisniti v roko, da bi vendar odjezdil. — »Kaj pa še!« reče, odrine steklenico in sname pokrivalo — »kam bi pa s to črepinjo?« — In je rekel: »Natoči!, pri tem pa si je brisal pot s čela, »ne utegnem se muditi!« — »Nu, smrti si zapisan,« rečem. »Na!« rečem in mu natočim; »na, pij in odjezdi! Naj ti bo v zdravje!« — »Se enega!« reče korenjak, ko že

z vseh strani prasketajo streli v vas. — Jaz: »Še enega? Te črviči...?« — »Še enega!« reče in mi ponudi kozarec. »Pa dobro mero!« reče, si obriše obraz in se usekne s konja, »jaz plačam, kar plačam!« — »Ej, primojduši, jaz bi pa le rad, da bi te...! Na,« rečem in mu natočim, kakor je želel, še enega, in mu natočim, ko je izpil še tretjega in ga vprašam: »Imaš zdaj dovolj?« — »Ah,« se strese korenina, »tale žganjica ni nápak! Na,« reče in se pokrije, »koliko sem pa dolžan?« — »Nič, nič,« odgovorim. »Zgini že, za vraga! Francozi bodo zdaj zdaj v vasi.« — »Nu,« reče in seže v svoj škorenj, »tedaj pa boglonaj!« In vzame iz škornja štrcelj pipe, izpiha glavico in reče: »Daj mi ognja!« — »Ognja?« pravim. »Bi rad...?« »Ognja, da,« reče, »ker bi rad prižgal pipo tobaka.«

Ej tega robavsa so vragovi zajahali... »Hej, Liza!« pokličem deklê in medtem ko si možina baše pipo, mu deklina prinese ognja. — »Na,« reče možak s prižgano pipo v gobcu, »zdaj pa naj Francozi le začnô driskati.« In pri teh besedah si potisne pokrivalo na oči, zgrabi za vajet, obrne konja in požene. »Vražji sin,« rečem, »preklemani, presukani, obešenjak! Zgini vendar že, za vraga, kamor spadaš. Trije lovci — kaj jih ne vidiš? — so že pred vrati!« »Eh, kaj,« reče in pljune in pomeri tisto trojico z bliskavim očesom. »Pa če bi jih bilo desetero, — ne bi se jih ustrašil!« — In že jezdiyo oni trije Francozi v vas. — »Basa Manelka!« vzklikne galjot in spodbode konja in zdrvi nadnje — zdrvi, kakor je bog v nebesih, nadnje in jih naskoči, ko da bi imel ves hohenlojski zbor za seboj, tako da so Francozi, ne vedoč, ali ni morebiti še več Nemcev v vasi, za trenutek osupli, kakor sicer ni njih nava-da, — on, primojduši, pa zbije, preden je kdo z roko mignil, vse tri s sedla, polovi konje, begajoče po trgu naokoli, zdirja z njimi mimo mene in vzklikne: »Basa termetem!« in: »Ali zdaj vidiš, gospod krčmar?« in »Zbogom!« in »na svidenje!« in: »Hoho! hoho!« — »Takšnega korenjaka,« je dejal krčmar, »še svoje žive dni nisem videl!«

Kdo bo prvi

NAŠI UPOKOJENCI

Jakob Pečovnik, roj. 24. julija 1917, v železarni od 10. septembra 1946. dalje, nazadnje v obratu strojev in delov kot strugar. Inval. upokojen 9. maja 1972.

Jakob Vajs, roj. 9. marca 1912, v železarni od 2. septembra 1942 s presledkom, nazadnje v obračunu SMO kot vodja obračuna. Starostno upokojen 2. junija 1972.

Antonija Belovič, roj. 18. maja 1922, v železarni od 17. marca 1947 dalje v obratu pnevmatičnega orodja kot rezalka. Star. upokojena 1. junija 1972.

Alojz Cifer, roj. 20. junija 1919, v železarni od 23. oktobra 1947 dalje, nazadnje v nabavni službi kot delovodja pomožne dejavnosti. Invalidsko upokojen 6. junija 1972.

Antonija Zakeršnik, roj. 9. januarja 1917, v železarni od 15. decembra 1944 s presledki, nazadnje v obračunu OD kot obračunar. Starostno upokojena 7. junija 1972.

Matija Retko, roj. 14. februarja 1918, v železarni od 20. julija 1947 dalje, nazadnje v skladišni službi kot skladiščni delavec. Invalidsko upokojen 5. junija 1972.

Leopold Gorenšek, roj. 15. oktobra 1915, v železarni od 1. septembra 1949 dalje v gradbenem remontu kot izmenski delovodja dnevnicarjev. Inval. upokojen 5. junija 1972.

Mirko Podojstršek, roj. 28. novembra 1921, v železarni od 22. oktobra 1945 s presledkom v gradbenem remontu kot mizar. Inval. upokojen 17. junija 1972.

Marija Čapelnik, roj. 16. oktobra 1917, v železarni od 1. maja 1951 dalje v skladišni službi kot šivilja zaščitnih sredstev. Star. upokojena 1. julija 1972.

Franc Božič, roj. 3. aprila 1912, v železarni od 10. marca 1953 dalje, nazadnje v čistilnici jeklene litine kot brusilec. Inval. upokojen 1. julija 1972.

Franc Uranc, roj. 5. novembra 1912, v železarni od 9. marca 1937 dalje v kovačnici kot kovač. Starostno upokojen 1. julija 1972.

Karel Kos, roj. 3. junija 1912, v železarni od 24. junija 1957 dalje v prometu kot voznik tovornega avtomobila. Star. upokojen 1. julija 1972.

Karel Faneli, roj. 17. avgusta 1913, v železarni od 21. maja 1946 dalje, nazadnje v vzmetarni kot obratovodja vzmetarne. Star. upokojen 5. julija 1972.

Simon Rogina, roj. 15. oktobra 1916, v železarni od 14. februarja 1946 dalje, nazadnje v topilnici kot nakladalec na pripravi vložka. Invalidsko upokojen 8. julija 1972.

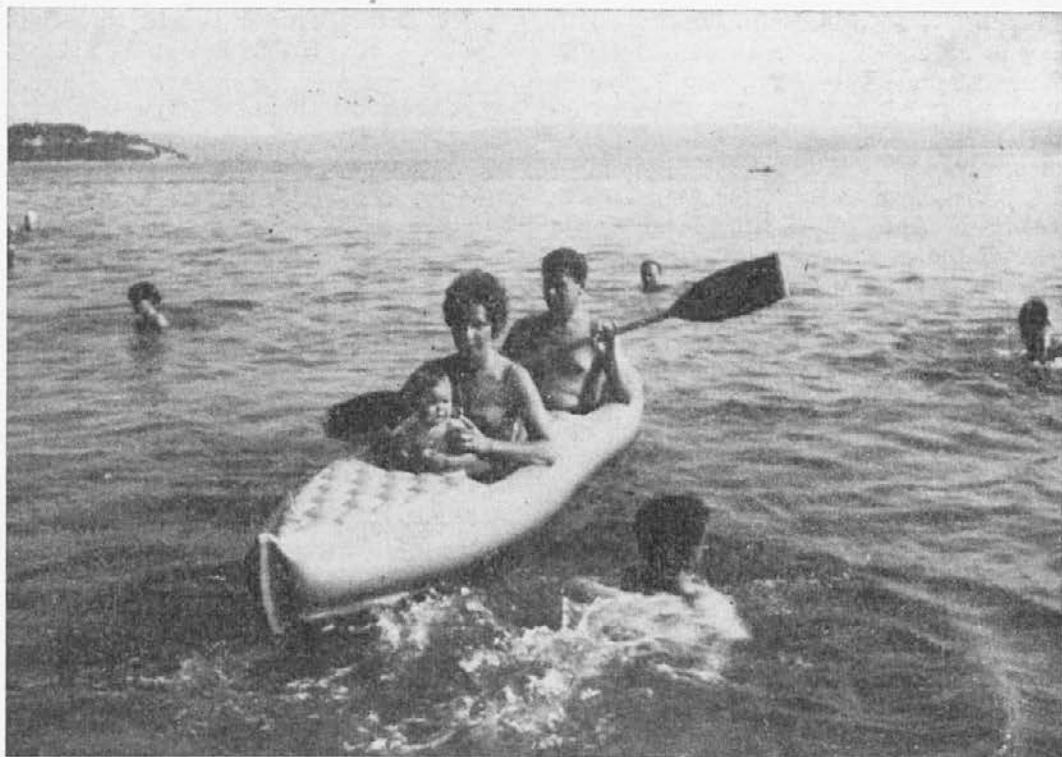
Martin Brezovnik, rojen 11. novembra 1930, v železarni od 15. januarja 1947 dalje, nazadnje v jeklovleku kot adjuster. Inval. upokojen 11. julija 1972.

Bogomir Volčanšek, rojen 18. novembra 1910, v železarni od 5. aprila 1934 dalje v centralni pripravi dela kot njen vodja. Star. upokojen 1. julija 1972.

JUNIJA SO NASTOPILI DELOVNO RAZMERJE

Plimon Ivan — KV, Rozman Stanko — NK, Verko Jože — NK, Košak Štefan — NK, Jelen Marjan — KV, Pačnik Stanko — NK, Čerpnjak Alojz II. — NK, Vodeb Gvido — PK, Erjavec Branko — PK, Kováč Vida — NS, Gaberšek Zdravko — KV, Cokan Slavko — PK, Rožej Franc III. — NK, Gostenčnik Jože V. — NK, Čevnik Milan — NK, Kragelnik Maks — KV, Čebulje Milan — KV, Krivograd Edvard — PK, Makan Emil — NK, Počej Milan — NK, Šaberl Štefan — PK, Ažnoh Ivan II. — NK, Petrič Ivan III. — PK, Trunk Jože II. — KV, Praznik Drago — NK, Rapuc Branko II. — NK, Krajnc Kristijan — NK, Poročnik Alojz — NK, Martinovič Stipo — PK, Grile Alojz — NK, Radošević Milan — KV, Ogris Antonina — NS, Konečnik Karel — NK, Planšak Franc — PK, Škrubej Jakob — KV, Juyan Viktor II. — NK, Repnik Ivan II. — PK, Laznik Ivan — KV, Štuk Janez — NK, Ranc Veronika — NS, Kordež Silvo — KV.

Na dopustu

Foto: J. Sater

JULIJA SO NASTOPILI DELOVNO RAZMERJE

Smagaj Ivan — NK, Šarman Anton — NK, Strmšek Štefan — KV, Pogorevnik Milan — KV, Englert Stanislav — NK, Vaukman Avguštin — NK, Sovič Jože — PK, Cesar Leopold — PK, Plešivčnik Milan — PK, Jegovnik Frančiška — KV, Juravič Drago — PK, Smolnikar Jože — PK, Pandel Branko — PK, Sterkuš Marjan — PK, Novinšek Rozika — KV, Karničnik Marija — KV, Čerpnjak Davorin — PK, Čeru Vinko — PK, Karašič Josip — NK, Pavlič Anton — KV, Videtič Marjan — KV, Meh Rajko — PK, Črešnik Rajko —

PK, Paradiž Miran — PK, Rotovnik Marjan — PK, Drozg Jožef II — PK, Legat Hinko — PK, Jamnik Mihael — PK, Kores Silvo — PK, Mlinar Ljudmila — KV, Verdel Irena — PK, Vornšek Bernard — PK, Ošlovnik Viljem — KV, Mithans Drago — PK, Vončina Tatjana — PK, Praznik Stanislav — PK, Koprivnik Janez — NK, Pečnik Ivan IV — NK, Kotnik Jože IX — KV, Štrekelj Avgust — KV, Berneker Štefanija — PK, Stanta Alojz — PK, Kričej Marija — NK, Rožen Karel — KV, Grubelnik Ljuba — NS, Kokalj Ivan III — NK, Počej Slavko — NK, Oberš Ivan — NK, Sibečnik Marija — NK, Tomaž Peter — PK, Močnik Peter — KV, Praznik Ivan II — PK, Vnuk Mirko — NK, Herga Anton — PK, Viderman Jožef III — NK, Krevzelj Jožef — PK, Kos Andrej — PK, Štaleker Ivan — PK, Hribšek Darko — PK, Kušar Marjan — PK, Vauče Matevž — PK, Kuserbanj Štefan — PK, Kolar Alojzij III — PK, Konečnik Jože III — PK, Vetrih Danilo — PK, Sagoničnik Ivan — PK, Medved Jožef — PK, Hlupič Štefan — PK, Lozinšek Marjan — PK, Prikeržnik Peter — PK, Praznik Milan II — KV, Matavž Štefan — KV, Golob Mirko — PK, Kozamurnik Mirko — NK, Kamenik Ludovik — PK, Ovčar Dragica — PK, Arbeiter Leonida — KV, Golob Barbara — KV, Krotmajer Marjana — PK, Tisnikar Ivan — KV, Gorenšek Janez — KV, Senica Janez — KV, Grobelnik Marija — KV, Tone Franc II — NK, Kašnik Dragica — KV, Ošlovnik Marija II — PK, Mravljak Stanko — KV, Kuzma Jože II — NK, Volovšek Slavko — NK, Čas Miroslav — VSS — inž. str., Erženičnik Dušan — NSS, Kobovec Peter — KV, Pečovnik Marjan II — SS, Cigrovski Betka — SS, Hižak Franc — NK, Oder Ljubo — NK, Kokalj Marjan — SS, Keber Nada — PK.

Udarniški ho-ruk mladinske brigade Reka. Prihod ljubljanske mladinske skupine na gradbišče mladinskega doma v Reki je dočakal hud naliv. Naselje šotorov je vzorno urejeno, iz kuhinje pa prihaja prijeten vonj, saj je dela za pripravo hrane vedno dovolj. Okrog mladinskega doma, ki je ves v opazih, je razporejena velika količina gradbenega materiala, kar pričča, da so mladinci resno prišli za delo. Zatrjujejo, da bo do zime mladinski dom gotov.

Foto: F. Kamnik

JUNIJA SO ODŠLI IZ PODJETJA

Dežman Franc — NK, Bricman Janez — NK, Pečovnik Jakob — KV, Ozimic

Leopold — PK, Slemnik Janez — NK, Rogina Jože — KV, Golob Anton I — VK, Karpač Mihaela — SS, Knap Zinka — VSS, Paradiž Ljudmila — SS, Laznik Viktor — NK, Pšeničnik Ivan I — KV, Pšeničnik Ivan II — KV, Belovič Antonija — PK, Vajs Jakob — NS, Cifer Alojz — KV, Zakeršnik Antonija — NS, Marin Marija — PK, Retko Matija — PK, Rek Branko — KV, Gorenšek Leopold I — PK, Štraser Ivan — KV, Pečnik Katica — NK, Prilasnik Ivan — NK, Podojstršek Mirko — KV, Pratnekar Mirko — SS, Capuder Vojmir — PK, Veselko Miroslav — PK, Breznik Anton III — NK, Sedar Ferdinand — PK, Ditrniš Mihael — PK, Doberšek Marjan — KV, Gnamuš Franc — NK, Forštner Srečko — PK, Mislovič Franc — NK, Čreslovnik Bogomir — KV, Martinovič Stipo

— PK, Orter Bernard — NK, Naveršnik Branko — NK, Hribar Zmago — NK.

JULIJA SO ODŠLI IZ PODJETJA

Čapelnik Marija — NK, Žel Franc — NK, Božič Franc — NK, Štefič Rajko — NK, Mlinar Ivan — KV, Uranc Franc — KV, Kos Karel — KV, Kadiš Leopold I — SS, Kudrnovski Dušan — KV, Cifer Anton — PK, Nabernik Vincenc — KV, Sibečnik Ignac — PK, Vušnik Srečko — KV, Fanedl Karel — VK, Venek Marija — PK, Rogina Simon — KV, Brezovnik Martin — PK, Franc Alojz II — NK, Volčanšek Bogomir — SS, Kadiš Danilo — NK, Kobolt Štefan — NK, Božič Friderik — KV, Gostenčnik Štefan — NK, Marin Maks — NK, Oberš Ivan — NK, Krančan Ida — SS.

Za dobro voljo

ČE...

Po slavnostni pojedini so vprašali angleškega romanopisca Donalda Mac Cullongha, kako mu je bilo kosilo vseč. Odgovoril je takole:

»Če bi bila juha tako topla kot vino, vino tako staro kot piščanec in piščanec tako debel kot natararica, bi res lahko rekel, da je bil obed v redu.«

VSE, A NIČ DRUGEGA

Ko se je Machiavelli pogovarjal s človekom, ki je veljal za enega največjih izobražencev svoje dobe, je brž opazil, da je tega sama načitanost, da pa nima niti za ščepec bistroumnosti in da vedno navaja samo druge.

»Res veste sleherno stvar, velika škoda pa je, da ne veste nič drugega,« mu je dejal Machiavelli.

NE VE

Angleška kraljica Mary je bila baje pretirano sramežljiva. Nekoč je obiskala porodnišnico in obstala pri postelji, v kateri je ležala silno lepa svetlolasa ženska, zraven v zibki pa srčkan otročiček s temnimi kodrčki.

»Kako lep dojenček,« je vzkliknila kraljica. »Oče ima gotovo tudi črne lase?«

Svetlolaska pa je odgovorila:

»Ne vem, ni snel klobuka.«

VSE, KAR PLAVA

Francoski pevec Henri Salvador (1917) je večerjal s prijatelji v restavraciji, kjer postrežejo samo z ribjimi jedmi.

»Lahko vam postrežemo z vsem, kar plava,« mu je dejal upravnik lokala.

»Odlično,« je odvrnil pevec, »torej nam servirajte Esther Williams!«

Na obali

DEJANJA IN BESEDE

Italijanski gledališki in filmski igralec Umberto Melnati (1903—?) je srečal prijatelja, ki mu je dejal:

»Dragi moj, v življenju so nekaj vredna samo dejanja, ne besede,«

Igralec je odvrnil:

»Tako se vidi, da še nikoli nisi brzojavil.«

KOST

Eden od najpomembnejših francoskih pisateljev André Maurois (1885—?) je avtor mnogih romanov in življenjepisov. O ljubosumnosti je napisal:

»V očeh mladih žena je soprog kost za glodanje. Izkopljejo luknjo, ki jo imenujejo domače ognjišče; vanjo zagrebejo moškega, in četudi na njem ni več kaj prida glodati, gorje tistemu, ki jim ga hoče vzeti.«

NE VSE NAENKRAT

Arabski kalif Abu Džafar Manzur (754—775) je v Damasku govoril ljudstvu. Hvalil se je, kako dobro vlada, in med drugim dejal:

»Poglejte samo en primer: odkar vladam jaz, ni kuge v naši domovini!«

Neki Arabec pa je pripomnil:

»Vsemogočni Alah ni tako brezsrčen, da bi nam poslal oboje hkrati — tebe in kugo!«

DOMISELNOST

Novelli je bil izredno domisel. Dogajalo se je, da je kak igralec zaradi treme na odru čudovito zmešal dialog. Novelli je takoj našel pravi odgovor. Nekoč bi moral igralec vstopiti in javiti:

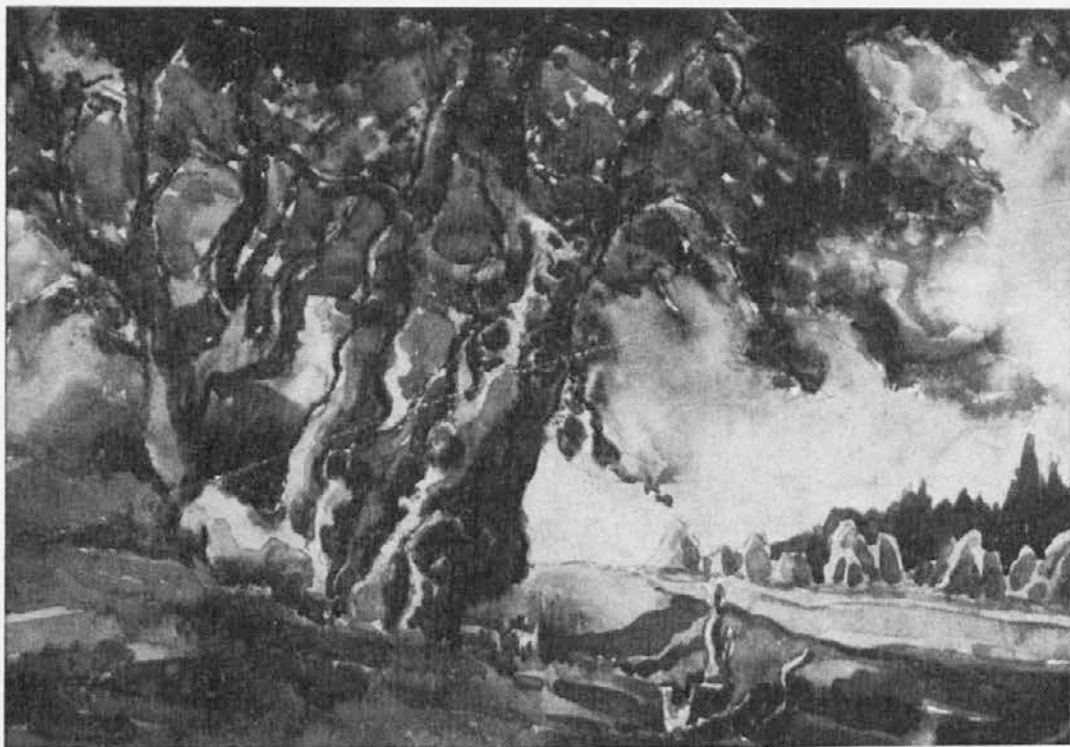
»V predsobi čaka gospod štiridesetih let.«

Namesto tega je igralec dejal:

»V predsobi štirideset let čaka gospod.«

Nato Novelli:

»Pa naj počaka še kakšno leto.«

Ljubo Ravnikar, Samotarji, akvarel